

নিৰ্মল হাৰ্লে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ

প্ৰাগজ্যোতি

২০১০-১১ ইং বৰ্ষ

সম্পাদক

সঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা

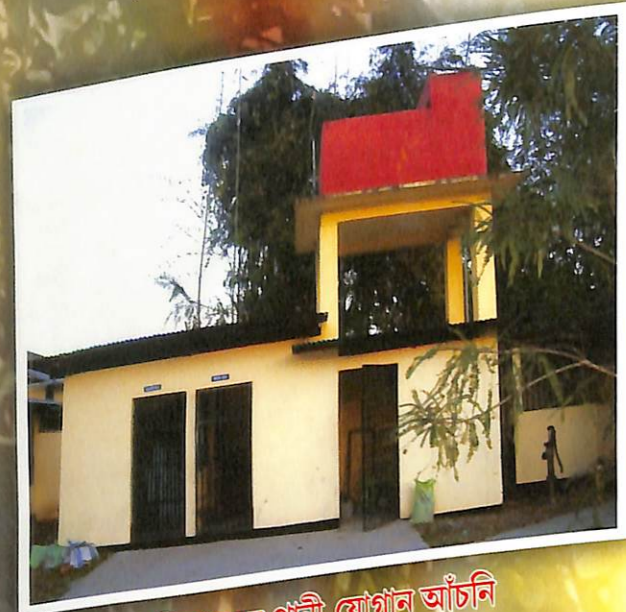

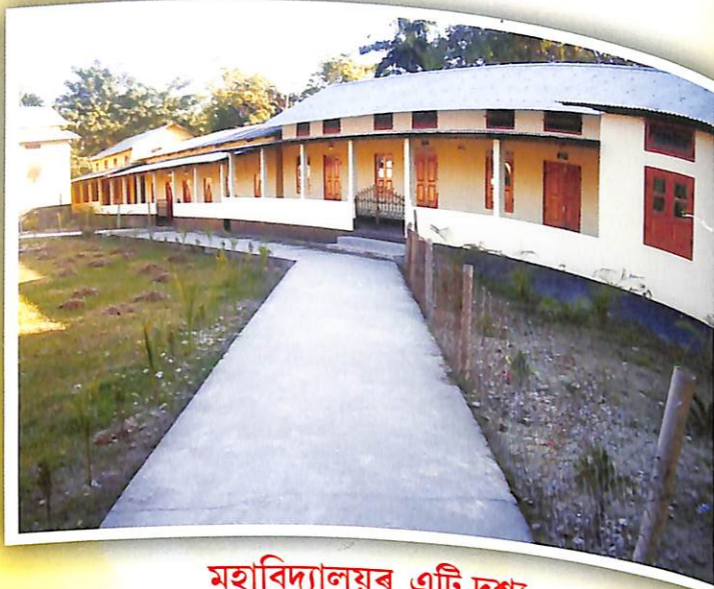
স্বৰ্গীয় নিৰ্মল হাট্টেৰ আৰক্ষ মূৰ্তি

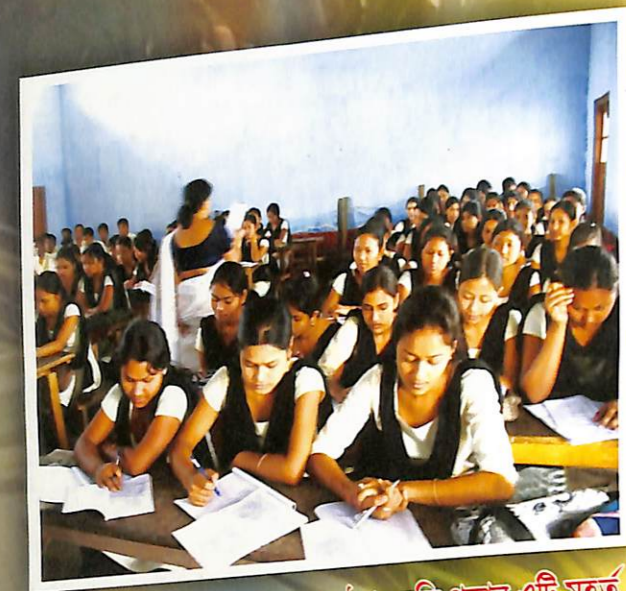
ড০ ভূপেন হাজৰিকা প্ৰেক্ষাগৃহ

মহাবিদ্যালয়ৰ পানী যোগান আঁচনি

মহাবিদ্যালয়ৰ এটি দৃশ্য

মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী কক্ষত পাঠদান চলি থকাৰ এটি মুহূৰ্ত

মহাবিদ্যালয়ৰ ফুলনি বাগিছাৰ একাংশ

প্ৰাগ্‌জ্যোতি

নিৰ্মল হাট্টে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
ত্ৰিবিংশতিতম সংখ্যা
২০১০-১১ ইং বৰ্ষ

ভাৰতৰিক শুভেচ্ছাৰ
প্ৰতি,
.....
.....

তত্ত্বাবধায়ক
শ্ৰীমাণিক চন্দ্ৰ দাস

সম্পাদক
শ্ৰীসঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা

সম্পাদনা সমিতি

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰশাসনিক সমিতি

সভাপতি	-	শ্ৰীধৰণীধৰ বয়
সম্পাদক	-	ড° বীৰেন্দ্ৰ ডেকা
বিশ্ববিদ্যালয় মনোনীত সদস্য	-	ড° বীৰেন্দ্ৰ নাথ মহন্ত
অভিভাৱক সদস্য	-	শ্ৰীঅমূল্য দেৱ চৌধুৰী
	-	শ্ৰীজবাহৰলাল খাটনিয়াৰ
	-	শ্ৰীঅমূল্য শৰ্মা
মহিলা সদস্য	-	শ্ৰীধীৰা গোস্বামী
উপাধ্যক্ষ, পদেন সদস্য	-	শ্ৰীনিৰ্মল চন্দ্ৰ শইকীয়া
শিক্ষক সদস্য	-	শ্ৰীনিৰ্মালী মহন্ত চৌধুৰী
শিক্ষক সদস্য	-	শ্ৰীহেমন্ত কুমাৰ শীল
সদস্য, কৰ্মচাৰী গোট	-	শ্ৰীকনক চন্দ্ৰ গোস্বামী
দাতা সদস্য	-	শ্ৰীভাবিত চন্দ্ৰ হালৈ

সভাপতি	:	ড° বীৰেন্দ্ৰ ডেকা
তত্ত্বাবধায়ক	:	শ্ৰীমাণিক চন্দ্ৰ দাস
সম্পাদক	:	শ্ৰীসঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা
সদস্য/সদস্যা	:	শ্ৰীনিৰ্মল চন্দ্ৰ শইকীয়া
	:	শ্ৰীতপন কাকতি
	:	শ্ৰীনিৰ্মালী মহন্ত চৌধুৰী
	:	ড° নৱনীতা কলিতা
ছাত্ৰ সদস্য	:	শ্ৰীবনজিৎ শৰ্মা
	:	শ্ৰীকমল মেধী
বেটুপাত	:	শ্ৰীমনজিৎ বাজখোৰা

কৃতজ্ঞতাৰ শব্দই :

সম্পাদনা সমিতি, নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী বিভাগ, প্ৰশাসনিক সমিতি, নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, লেখক-লেখিকা, ছাত্ৰ একতা সভা, বৃহত্তৰ কলেজ পৰিয়াল আৰু সমূহ শুভাকাংখী।

সম্পাদনা সমিতিৰ টোকা :

আলোচনীত প্ৰকাশিত লিখনিসমূহ প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত সম্পাদনা সমিতিয়ে সাল সলনি কৰিছে। কোনো লেখকে যদি আনৰ লিখনি নকল কৰিছে আৰু আনৰ লিখনিৰ পৰা ছবছভাবে প্ৰকাশ কৰিছে আৰু ইয়াক সম্পাদনা সমিতিৰ অগোচৰে কৰিছে তাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি দায়ী নহয়। সমালোচনা আৰু মতামতো লিখকৰ নিজ।

ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা :

সম্পাদনা সমিতিৰ অনিচ্ছাকৃত ভুল ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছোঁ।

অংগসজ্জা : বিংকু শৰ্মা

ডি.টি.পি : মৃদুল কলিতা

ছপা : অভিনৱ ডিটিপি এণ্ড পুৰালী অফ্‌চেট, পাটাহাৰকুছি

ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা, এম এ, এল এল বি, পি এইচ ডি

মন্ত্ৰী

শিক্ষা, স্বাস্থ্য ও পৰিয়াল কল্যাণ
আৰু অসম চুক্তি ৰূপায়ণ বিভাগ

অসম সচিবালয়, দিশপুৰ, গুৱাহাটী-৬

দূৰভাষ : (০৩৬১) ২২৩৭৩০১ (কাঃ)

২২৩৭০১২ (ফেক্স)

২২৬৮৪১৯ (বাঃ)

প্ৰসঙ্গ :.....

দিনাংক :.....

শ্ৰী হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা

বৰপেটা জিলাৰ পাটাহাৰকুছিৰ অন্তৰ্গত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ে অইন বছৰৰ দৰেই এইবৈলিও মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'প্ৰাগজ্যোতি' প্ৰকাশৰ প্ৰস্তুতি হাতত লোৱা বুলি জানিবলৈ পাই সুখী হৈছো।

আশা কৰা, আলোচনী খনৰ প্ৰকাশে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশত এক ইতিবাচক ও অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰিব আৰু 'প্ৰাগজ্যোতি' আলোচনী খন সুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পাব।

সদাৰ্থ শ্ৰেণত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ও পাটাহাৰকুছি বাইজলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

(হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা)

OFFICE OF THE PRINCIPAL
NIRMAL HALOI COLLEGE

A PARTNER INSTITUTE OF IGNOU UNDER CONVERGENCE SCHEME
NAAC accredited
Affiliated to Guwahati University
S.R. No. 3561 of 1988/89

PATACHARKUCHI * BARPETA * ASSAM * PIN - 781326
Web Site : www.nirmalhaloi college.in
E Mail ID : nhcollege.pkc@rediffmail.com
: nhcpkc-cor@yahoo.com

03666 264650 (O)
03624 236031 (R)
99540 37276 (M)

Date : 10-12-2011

DR : BIRENDRA DEKA, M.A, Ph.D, PGDHE (IGNOU)
Principal & Secretary

আন্তৰিক শুভেচ্ছা

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শিক্ষা, সংস্কৃতি আৰু সাহিত্য সন্দৰ্ভৰ লিখনিৰ
লগতে চিন্তাধাৰাৰ মাধ্যমেৰে সমৃদ্ধ মুখপত্ৰ 'প্ৰাগ্জ্যোতি' লৈ শুভেচ্ছা আগবঢ়ালোঁ।
আশা কৰো ইয়াৰ মাধ্যমেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্য সমাজত প্ৰতিফলিত হ'ব।

ড° বীৰেন্দ্ৰ ডেকা

অধ্যক্ষ

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়

পাটাহাৰকুছি

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

যিসকল মহান আত্মাই অপূৰ্ব তথা মহৎ
গুণৰাজিৰে এই জগতক জ্যোতিৰ্ময় কৰি
আমাৰ মাজৰ পৰা গুচি গ'ল আৰু যিসকল
ব্যক্তিয়ে দেশ আৰু দহৰ হৰে স্বার্থ বিসৰ্জন দি
ছহীদ হ'ল আৰু লগতে যিসকল জাত-অজাত
ব্যক্তিৰ যোৱা সময় ছোৱাত বৈকুণ্ঠ প্ৰয়াগ হ'ল
সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ আমি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি
নিবেদন কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি

প্ৰাগ্জ্যোতি

আমাৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

ড° ভূপেন হাজৰিকা
জন্ম : ১৯২৬ চনৰ ৮ চেপ্তেম্বৰ
মৃত্যু : ২০১১ চনৰ ৫ নৱেম্বৰ

অসমৰ সাহিত্য আৰু সাংস্কৃতিক
জগতলৈ অৱদান আগবঢ়াই যোৱা
এই গৰাকী মহান সংস্কৃতিৰ
সাধকলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদিত্বে।

ড° মামণি বয়ছম গোস্বামী
জন্ম : ১৯৪২ চনৰ ১৪ নৱেম্বৰ
মৃত্যু : ২০১১ চনৰ ২৯ নৱেম্বৰ

অসমৰ সাহিত্য জগতলৈ অৱদান
আগবঢ়াই যোৱা এই গৰাকী মহান
সাহিত্য সেৱীলৈ আমাৰ তৰফৰ পৰা
শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদিত্বে।

পুলিন দাস
জন্ম : ১৯৬৮ চনৰ ৩ ডিচেম্বৰ
মৃত্যু : ২০১১ চনৰ ২৩ ডিচেম্বৰ

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ চতুৰ্থ
শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী পুলিন দাসলৈ
আমাৰ তৰফৰ পৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলি
নিবেদিত্বে।

কমল বয়
জন্ম : ১৯৯১ ইং চন
মৃত্যু : ২০১১ চনৰ ৬ আগষ্ট

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ কমল
বয়লৈ আমাৰ তৰফৰ পৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলি
নিবেদিত্বে।

সাফল্যৰ শিতান

মহাবিদ্যালয়ৰ বুৰঞ্জী বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপক ড° তপন
কলিতাক গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে তেখেতৰ “Management
System of the Temples of Assam and Orissa :
A Comparative Study” শীৰ্ষক গৱেষণাৰ বাবে
পি.এইচ.ডি. ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰিছে। প্ৰাগ্জ্যোতিৰ তৰফৰ পৰা
তেখেতলৈ অভিনন্দন আৰু শুভেচ্ছা জনাইছো।

সম্পাদকীয়...

পাতনিঃ সাহিত্য আৰু জীৱন

সাহিত্যৰ লগত জন্ম জন্মান্তৰৰ সম্বন্ধ আমাৰ।

কতবাৰ আহি আহি ফিৰি যায় আকৌ আহে জীৱনৰ আহ যাহ। অন্ত নাই অবিৰত যাত্ৰা। কিন্তু কোনোৱে এটা যাত্ৰাতে জীৱন এটাক প্ৰদান কৰে অন্য যাত্ৰা। শৰীৰ এটাক এৰি থৈ জীৱনটোৱে এটা যতিচিহ্ন আৰু অস্বহীন গতিলৈ যাত্ৰা কৰে। প্ৰতিভাই মানুহক অভিজ্ঞ কৰে, সমাজ সংস্কৃতি আৰু সদভাবনাৰ বিকাশত যি জনে নিজৰ প্ৰতিভাক ব্যৱহাৰ কৰে বা নিজক আত্মত দিয়ে তেওঁলোক হৈ পৰে অমৰ। স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ হকে প্ৰাণ আত্মত দিয়া বীৰ স্বহীদ সকলক জনাইছো শত কোটি প্ৰণাম। লগতে সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ যাঁচিলো মোৰ অশ্ৰুশিক্ত অঞ্জলি তথা গভীৰ শ্ৰদ্ধা। যি সকলৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম ত্যাগ, একাগ্ৰতা আৰু সাধনাৰ ফলত স্থাপিত হৈছিল নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়, যি সকলৰ সাধনাত জন্ম হৈছিল 'প্ৰাগজ্যোতি'।

মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ এখনে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সাহিত্য সৃষ্টি বাজিৰ প্ৰতিফলন ঘটায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে মুখপত্ৰত প্ৰকাশ কৰিবলৈ দিয়া সবহ সংখ্যক লিখনিৰ মূল বিষয়বস্তু প্ৰেম। প্ৰেম চিৰস্থায়ী। মানুহ যেতিয়ালৈকে থাকিব তেতিয়ালৈকে মানুহৰ অন্তৰত প্ৰেম চিৰ বিৰাজমান হৈ থাকিব। মই ভাবো ব্যাপক অৰ্থত প্ৰেমক বিশ্লেষণ কৰি লিখনি সমূহ প্ৰস্তুত কৰাৰ লগতে প্ৰয়োজন আছে। মানৱ জাতিক কু সংস্কাৰ আৰু আধুনিকতাৰ অন্ধকাৰ গহ্বৰৰ পৰা মুক্ত কৰাৰ কাৰ্য সমূহ যদি লিখনি সমূহৰ উৎস হয় তেতিয়াহে মুখপত্ৰখন উন্নত মানদণ্ডৰ হোৱাৰ লগতে পথ প্ৰদৰ্শকো হ'ব। এখন মুখপত্ৰ প্ৰকাশ কৰি উলিয়াবলৈ যাওঁতে বহুতো এৰা ধৰা কৰিবলগীয়া হয়। সেয়েহে লিখনি সমূহৰ মাজৰ পৰা কিছু সংখ্যক লিখনি নিৰ্বাচন কৰি আমি প্ৰকাশ কৰিছো। হয়তো কিছু লিখনি ঠাইৰ অভাবত সন্নিবিষ্ট কৰিব পৰা নগ'ল। কাৰোবাৰ লিখনি প্ৰকাশ নহ'লে, তেওঁলোকে যেন ভুল নুবুজি আমাক সহযোগ কৰে তাৰ বাবে আশা ৰাখিলোঁ।

সাহিত্য-সংস্কৃতি এটা জাতিৰ মেৰুদণ্ডৰ দৰে। সাহিত্য সংস্কৃতি অবিহনে এটা জাতি পৰিচয় বিহীন হৈ পৰে। বৰ্তমান সময়ত আমাৰ সমাজত বিভিন্ন অপ সংস্কৃতিয়ে গা কৰি উঠিছে। আমাৰ নিজৰ জাতিৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষাৰ বাবে আমাৰ সাহিত্য সংস্কৃতিক অপ সংস্কৃতিৰ পৰা মুক্ত কৰাটো আমাৰ সকলোৰে কৰ্তব্য। গতিকে আহক আমি সকলোৱে আমাৰ শিক্ষা, কৰ্ম, স্বভাৱৰ সু-সংস্কাৰ কৰো আৰু সমাজখন নিকা কৰি শান্তিত নিজেও জীয়াই থাকো আৰু জীয়াই ৰাখো আহক সাহিত্য সংস্কৃতি।

মোৰ কাৰ্যকালত বিশেষ ভাবে সহায় কৰা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকলোলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোক বিশ্বাস কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগকণ দিয়াৰ বাবে মোৰ সকলো সুভাৰাংশী, বন্ধু-বান্ধৱী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকেই জনাইছো আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা।

মোৰ কাৰ্যকালত আলোচনী বিভাগৰ খেল, ধেমালিৰ লগতে সকলো কাৰ্যসূচী সুকলমে চলাই নিওঁতে সহায় তথা বিভিন্ন দিশত পৰামৰ্শ দিয়াৰ কাৰণে তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত মানিক চন্দ্ৰ দাস ছাৰক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড॰ বীৰেন্দ্ৰ ডেকা ছাৰৰ সহায়-সহযোগ আৰু গঠন মূলক দিহা পৰামৰ্শৰ বাবে মই তেওঁৰ ওচৰত চিৰখনী। শেৰত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে মোৰ চমু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'
সঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা
সম্পাদক, আলোচনী

সূচীপত্ৰ

প্ৰবন্ধ	▶ যেতিয়া বৃষ্টি নামে নীৰবে	গল্প
▶ সভ্য সমাজৰ বৰ্বৰতা	▶ অনামিকা বৈশ্য..... ২৯	▶ সম্পৰ্ক
▶ বিভাগি দাস..... ১	▶ তুমি নহা হ'লে বেছি সুখী হ'লোহেঁতেন	▶ প্ৰণিতা বৰুৱা..... ৩৭
▶ সভ্যতা সংস্কৃতি আৰু আমাৰ ভুল	▶ মৃগাল কলিতা..... ২৯	▶ আজিও নুবুজিলা মোক
▶ ৰূপ তালুকদাৰ..... ৩	▶ পি.চি.অ' এটাত এদিনাখন	▶ দিগন্ত হালৈ..... ৪০
▶ ভূপেন হাজৰিকাৰ মানৱদৰদী গীত আৰু জীৱন সম্পৰ্কে কিঞ্চিৎ	▶ হীৰেণ দাস..... ৩০	▶ মহীয়সী
▶ অনামিকা তহবিলদাৰ..... ৫	▶ তুমি আহিবা বুলিয়েই বৈ আছে	▶ উপাসনা চৌধুৰী..... ৪৩
▶ শিল্পী সাহিত্যিক লক্ষ্যধৰ চৌধুৰী	▶ পাৰ্থপ্ৰতীম গোস্বামী..... ৩০	▶ মুনিকুনিৰ পোহৰত সন্ধ্যা
▶ প্ৰণৱ দাস..... ৭	▶ তুমি মোৰ প্ৰিয়তম	▶ অনামিকা তহবিলদাৰ..... ৪৫
▶ গদ্য সাহিত্যৰ পথ প্ৰদৰ্শক : ভট্টদেৱ	▶ ববিতা গোস্বামী..... ৩১	▶ মা
▶ অনামিকা ৰয়..... ৯	▶ মই যেতিয়া জন্ম ল'ম মা	▶ ৰূপ তালুকদাৰ..... ৪৭
▶ প্ৰথম অসমীয়া কথাছবি নিৰ্মাতা জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা	▶ দিপুমণি শৰ্মা..... ৩১	▶ সূৰ্যাস্ত
▶ হিমাংগ পাটগিৰি..... ১১	▶ কালি ৰাতি যেতিয়া মই টোপণিত আছিলো	▶ মোহিত ৰাভা..... ৪৯
▶ প্ৰেম আৰু জীৱন	▶ লীনা শৰ্মা..... ৩১	▶ ভূত
▶ হীৰেন দাস..... ১৩	▶ মোৰ ভাববোৰ	▶ কীৰ্তিকমল দত্ত..... ৫০
▶ অলিম্পিকত ভাৰত	▶ ৰাতুল দাস..... ৩২	▶ এটা নতুন চাৰ্ট
▶ ভাস্কৰদীপ দাস..... ১৫	▶ কথাবোৰতো এনে হোৱাৰ কথা নাছিল	▶ কাকলি ৰয়..... ৫১
English Section	▶ আহা এৰাৰ একেলগে তিতি চাওঁ	▶ মতা গৰুৰ গাখীৰ
▶ ROLE OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE SOCIAL LIVES OF INSERVICE WOMEN	▶ মিতালী ৰাজবংশী..... ৩২	▶ হীৰা দাস..... ৫২
▶ Dr. Birendra Deka..... ১৭	▶ জীৱন যাত্ৰা	▶ মনলে উভতি আহে ল'ৰালি এক অনুভৱৰ শ্ৰোত
▶ Neghreting Siva Temple of Dergaon	▶ নন্দিতা খাটনিয়াৰ..... ৩৩	▶ বুবল মেধি..... ৫৩
▶ Tapan Kalita..... ২৩	▶ উপলক্ষি	▶ নিঃসঙ্গতা
▶ Virtues of Individual life and Social Life	▶ হিৰামণি পাঠক..... ৩৩	▶ ব্ৰজেন বৈশ্য..... ৫৬
▶ Manik Chandra Das..... ২৫	▶ সময়বোৰ বোবা	▶ College Staff & Teaching Staff..... ৫৭
কবিতা	▶ নয়ন মদাহি..... ৩৩	▶ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন..... ৫৮
▶ সেই গানৰ দেশত ওভতাই নিয়া	▶ এই...তুমি কিয় নাছিলো	▶ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন..... ৬০
▶ ৰাজেন দাস..... ২৮	▶ সবু দাস..... ৩৪	▶ উপ সভাপতিৰ কলম..... ৬১
▶ মই তোমাক ভাল পাওঁ বাবে	▶ মিতু লহকৰ..... ৩৪	▶ খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন..... ৬২
▶ মৃগেন দাস..... ২৮	▶ মই সোনাই পাবৰ ছোৱালীজনীৰ প্ৰেমত পৰিছো	▶ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন..... ৬৩
▶ জীয়া বেদনা	▶ প্ৰণৱ দাস..... ৩৪	▶ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন... ৬৪
▶ ভাস্কৰ চৌধুৰী..... ২৯	▶ মোৰ বুকুত গজি উঠা এক নতুন অনুভৱ	▶ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন..... ৬৫
	▶ বনজিৎ প্ৰতিম বৰ্মন..... ৩৫	▶ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন..... ৬৬
	▶ কালি ক'লা বজাৰত জুই লাগিছিল	▶ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ ফলাফল..... ৬৭
	▶ ব্ৰজেন বৈশ্য..... ৩৫	▶ Result of Major Games 2011..... ৬৭
	▶ উভতি নাহিবা তুমি	
	▶ বনজিৎ শৰ্মা..... ৩৬	
	▶ নিঃসংগতাৰ এটি মুহূৰ্তত তুমি ফোন কৰিছিলো	
	▶ সঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা..... ৩৬	

স্বপ্ন

সভ্য সমাজৰ বৰ্বৰতা

বিভাগি দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আজিৰ সমাজখন হৈছে সভ্য সমাজ। সেই আদিম অসভ্য বৰ্বৰ সমাজ আৰু আজি নাই। অসভ্য বৰ্বৰ সমাজখন পৰিৱৰ্তিত হৈছে এখন সভ্য সমাজলৈ। শিক্ষা-দীক্ষাৰে পৰিপূৰ্ণ আজিৰ কৰ্মব্যস্ত মানুহবোৰ। আজি হৈছে বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যুগ। যাৰ ফলস্বৰূপে মানুহ আজি বহু ওপৰলৈ উঠিব পাৰিছে। এতিয়া আৰু মানুহ মানুহ হৈ থকা নাই। যেন অদৃশ্য শক্তি সেই ভগৱান স্বৰূপ মানুহ।

মানুহে আজি কি কৰা নাই? কম্পিউটাৰ, মোবাইল, উৰাজাহাজ, বেল এইবোৰতো মানুহেই আৱিষ্কাৰ কৰা। তেনেহ'লে মানুহে নোৱাৰা কাম কি আছে। মানুহেই একমাত্ৰ সকলো কৰিব পাৰে। কিন্তু ইয়াতে এটা প্ৰশ্ন মনলৈ আহে - যদি মানুহেই সকলো কৰিব পাৰে তেনেহ'লে মানুহে এখন শান্তিৰ, সুন্দৰ, শোষণমুক্ত সমাজ গঢ়ি তুলিব পৰা নাই কিয়? কিয় মানুহে বিবেকহীন হৈ আজি নৈতিকতাৰ কথা পাহৰি গৈছে? আজি সমাজৰ প্ৰত্যেকজন মানুহ শিক্ষিত হৈও যেন অশিক্ষিত। দোপত দোপে মানুহ উচ্চ শিখৰলৈ ধাৰমান হ'ব পাৰিছে যদিও মানুহক আজি প্ৰকৃত জ্ঞানী বুলি ক'ব নোৱাৰি। কিন্তু সেইবুলি মই এইটো কোৱা নাই যে সকলো মানুহেই অজ্ঞানী। আমাৰ এই সমাজখনত অথবা দেশত এনে বহুতো মানুহ আছে যিবোৰ মানুহক লৈ আমি গৰ্ব অনুভৱ কৰোঁ, যিসকলৰ কাৰণে আজি সমাজখনক অধৰ্ম, অনৈতিকতাই একেবাৰে নিঃশেষ কৰি পেলাবপৰা নাই, সমাজখন ধ্বংসৰ গৰাহত পোত যোৱা নাই। তেওঁলোকৰ প্ৰচেষ্টাতহে আমি আমাৰ বৰ্তমানে কলুষিত হ'ব ধৰা সমাজখনক

সং পথেৰে আগুৱাই নিব পাৰিম। মই, আমি, আমাৰ নতুন প্ৰজন্মই তেওঁলোকৰ আদৰ্শ লৈ, তেওঁলোকৰ পৰা শিকি সাফল্যৰ জখলাত তেতিয়াহে উঠিব পাৰিম। এই সংকল্প লৈ যেতিয়া বুকু ডাঠি আগবাঢ়িব খোজো, তেতিয়া আকৌ বাৰে বাৰে উজুটি খাই পৰো। ৰাতিপুৱাই বিচনাৰ পৰা উঠি হাত-মুখ ধুই আহি ফিকা চাহ

আজি শিক্ষিত হৈও,
আধুনিক হৈও মানুহে
নাজানে আধুনিকতা কি
বস্তু। বিশেষকৈ নাৰীয়ে
সঁচাকৈয়ে নাজানে
আধুনিকতাৰ অৰ্থ। সেয়ে
হয়টো এচাম নাৰীয়ে অৰ্থ
শৰীৰ দেখুৱাই অতি কম
কাপোৰ পিন্ধি আধুনিক
হ'বলৈ আহিছে। নাজানে
সিহঁতে আধুনিকতা মানে
আচলতে কি?

একাপ হাতত লৈ যেতিয়া বাতৰি কাকতখন পঢ়িবলৈ লওঁ, তেতিয়া দেখো, ডাঙৰ ডাঙৰ আখৰেৰে প্ৰথম পৃষ্ঠাতে লিখা থাকিব হত্যা, লুণ্ঠন, ধৰ্ষণ ইত্যাদি বাতৰিবোৰ। পুতেকে নিজ পিতৃ-মাতৃক ঘপিয়াই হত্যা কৰা, নিষ্ঠুৰ মাতৃয়ে কেঁচুৱাক ডাঙৰবিনত পেলাই থোৱা, ৭ বছৰীয়া নাৰালিকা ছোৱালী ধৰ্ষণ, ডাইনী হত্যা, শিশুৰ অপৰাধ প্ৰৱণতা ইত্যাদি গাৰ নোম শিয়ৰি উঠা কথাবোৰ পৃষ্ঠা ভৰি পৰি থাকিব। বাতৰি কাকতখন চাবলৈকে কিবা ঘৃণা লাগে, খং উঠে। ৰাতিপুৱাৰ সেই সময়খিনিয়ে গোটেই দিনটোৰ বাবে মনটো হতাশ কৰি তোলে। কিয়? কিয় আজি মানুহবোৰ নিষ্ঠুৰ হ'ল? পশুৰ তুল্য বুলি ক'বলৈও যেন সংকোচবোধ হয়। শিক্ষাৰ পোহৰ পাইও আজি মানুহ একো একোটা নৰ পিশাচ। মানুহেই মানুহৰ তেজ শুহি শুহি হৈ পৰিল নৰখাদক বাঘ। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ এই দ্ৰুত উন্নয়নৰ সময়তো ডাইনী হত্যা নামৰ অন্ধবিশ্বাসৰ বলী হৈ বহু নাৰী, বহু পুৰুষে কৰুণ মৃত্যুক সাৱটি ল'বলগীয়া হ'ল। বহু ভৰ যৌৱনা গাভৰু দুষ্ট চক্ৰত পৰি সমাজৰ সন্মুখত কলংকিত হ'ল, বহুতে নিজকে তিলতিলকৈ

জ্বলাই মাৰিলে। এইবোৰ টিভিৰ সম্মুখত দেখিলে, বাতৰি কাকত পঢ়িলে মন-চন বেয়া হৈ যায়। এনেকুৰা ঘটনাবোৰ হৈয়েই থাকিব নেকি? আৰু কেতিয়ালৈ? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাম জানো? সভ্য সমাজত আজি কেৱল বৰ্বৰতা। আদিম যুগৰ সেই অসভ্য বৰ্বৰ সমাজখনে শিক্ষাৰ অলপো পোহৰ পোৱা নাছিল। তথাপিও সিহঁতৰ মাজত মিলা প্ৰীতিও আছিল, আজিৰ দৰে মৰা-মৰি, হানা-হানি নাছিল। সেই তেতিয়াও সিহঁতে লাজ নিবাৰণৰ বাবে গছৰ বাকলি পিন্ধিছিল। কিন্তু আজি শিক্ষিত হৈও, আধুনিক হৈও মানুহে নাজানে আধুনিকতা কি বস্তু। বিশেষকৈ নাৰীয়ে সঁচাকৈয়ে নাজানে আধুনিকতাৰ অৰ্থ। সেয়ে হয়টো এচাম নাৰীয়ে অৰ্ধ শৰীৰ দেখুৱাই অতি কম কাপোৰ পিন্ধি আধুনিক হ'বলৈ আহিছে। নাজানে সিহঁতে আধুনিকতা মানে আচলতে কি? আধুনিকতাই প্ৰকৃততে শিক্ষা সংস্কৃতিৰে আগবাঢ়ি নিজৰ শালীনতাবোধ বজাই ৰাখি নিজকে আনৰ হাতত হেয় প্ৰতিপন্ন নকৰাকৈ জীৱনত সফলতাবে আগবাঢ়ি যোৱাটোকহে বুজায়। আধুনিকতাৰ অৰ্থ বুজি নাপাই এই সকল নাৰীয়ে নিজকে ঠেলি দিছে এচাম অভদ্ৰ, কামাতুৰ মানুহৰ দৃষ্টিত। সেয়ে বোধহয় সেইসকল নাৰী কেতিয়াবা ধৰ্মৰ বলি হ'ব লগা হয়। হৰিণাৰ মাংসই যিদৰে তাৰ শত্ৰু তেনেকৈ নাৰীৰ কোমল শৰীৰেই হৈ পৰে

সংসাৰৰ ১০ টা সত্য

সকলোতকৈ উত্তম দিন : আজি
সকলোতকৈ উপযুক্ত সময় : এতিয়াই
সকলোতকৈ ডাঙৰ পাপ : ভয়
সকলোতকৈ ভয়ানক বস্তু : ঘৃণা

সকলোতকৈ বেয়া চিন্তা : হিংসা
সকলোতকৈ প্ৰয়োজনীয় : অলপ জ্ঞান
সকলোতকৈ ডাঙৰ ভুল : সময় নষ্ট কৰা
সকলোতকৈ ডাঙৰ বাধা : বেছি কথা কোৱা

সকলোতকৈ বিশ্বাসী বন্ধু : নিজৰ হাত
সকলোতকৈ ডাঙৰ গুৰু : যিয়ে শিকাৰ প্ৰেৰণা দিয়ে

সিহঁতৰ কাৰণে অতি ভয়ানক। এই সকল নাৰীতো উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিতা নাৰী। উচ্চ শিক্ষাৰ দ্বাৰা ভূষিতা হ'লেও কিন্তু নৈতিকতাবে এইসকল নাৰী-পুৰুষ আচলতে অধঃপতিত। ইয়াৰ কাৰণ মূলতে কি? ইয়াৰ কাৰণ বিশ্লেষণ কৰিবলৈ গ'লে হয়তো ওলাই পৰিব শিক্ষা হৈছে ইয়াৰ মূল কাৰণ। উপযুক্ত প্ৰকৃত শিক্ষা, প্ৰকৃত জ্ঞানৰ অভাবৰ কাৰণে আজিৰ এই অৱস্থা। আজিৰ আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাটো হৈছে চাৰ্টিফিকেটেৰে শিক্ষাৰ মানদণ্ড জোখাৰ ব্যৱস্থা। ইয়াত নাই প্ৰকৃত শিক্ষাৰ জ্ঞান, আছে মাথো কেইটামান প্ৰশ্ন-উত্তৰ মুখস্থ কৰি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ এখন ভাল চাৰ্টিফিকেট লোৱাৰ সপোন। উচ্চ শিক্ষা, ডিগ্ৰী, চাৰ্টিফিকেট এইবোৰ লাভ কৰিলেই জানো এজন মানুহে প্ৰকৃত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে? ইংৰাজীত এয়াৰ কথা আছে — "Degree is not measure of living." অৰ্থাৎ ডিগ্ৰী মানুহৰ শিক্ষাৰ পৰিষ্কাৰ নহয়। এখন ভাল চাৰ্টিফিকেটেৰে জানো জুখিব পাৰি মানুহ এজনৰ নৈতিক, সামাজিক আদৰ্শগত দায়বদ্ধতা। এইধৰণৰ শিক্ষাই কেতিয়াও এজন মানুহক ফলপ্ৰসূ কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ কথা, এই ধৰণৰ শিক্ষাই আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাত, আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত প্ৰচলিত হৈ আছে। প্ৰকৃত শিক্ষা আমি স্কুল কলেজৰ পৰা লাভ কৰিব নোৱাৰো,

নিজ মন আৰু বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰাহে লাভ কৰিব পাৰোঁ। শিক্ষাই আমাৰ সমাজত প্ৰচলিত অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ দূৰ কৰি আমাক পোহৰলৈ লৈ যায়। যদি মানুহ প্ৰকৃততে মানুহ হ'ব বিচাৰে, শিক্ষাইহে গঢ়ি তুলিব পাৰিব তেনে মানুহ। তাকো প্ৰকৃত শিক্ষাইহে। কিয়নো প্ৰকৃত জ্ঞানৰ অভাৱেই আজিৰ মানুহক নিষ্ঠুৰ কৰি পেলাইছে। সেয়ে মানুহৰ মাজতে আজি কাটা-কাটি, হানা-হানি। নিজ স্বার্থ পূৰণৰ কাৰণে মানুহে মানুহৰ ওপৰত চলাইছে অত্যাচাৰ, উৎপীড়ণ, ব্যাভিচাৰ। চাৰিওফালে কেবল হত্যা, লুণ্ঠন, ধৰ্ষণ এইবোৰ। সেয়ে আজি মই নিসংকোচে ক'ব পাৰো, আজি এই সমাজখনত বা দেশত বিদ্বান, শিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা বাঢ়ি আছে সঁচা, কিন্তু বিদ্বান, শিক্ষিত হৈও মানুহে অহংকাৰী, অজ্ঞানী লোকৰ কাম কৰি আহিছে। সমাজৰ এই সকল মানুহক শিকাৰ কোনে? এয়েইনে আজিৰ শিক্ষাৰ উন্নতি? গঢ়ি উঠিব পাৰিবনে এখন সুন্দৰ, কল্যাণকামী, সভ্য সমাজ? নে শংকৰদেৱে তেওঁৰ 'কীৰ্ত্তন যোৰা'ৰ যে আদিতে লিখি থৈ গৈছিল — 'কলিৰ শেষত হৈবা কঙ্কি অৱতাৰ। কাটি মাৰি স্নেহক কৰিবা বৃন্দামাৰ।'

মহাপুৰুষ জনাৰ এই দুইশাৰী বাক্য সঁচাকৈয়ে বাক বাস্তৱত ফলিয়াব নেকি? আজিৰ এই কলিৰ শেষ পৰ্যায়ত তাৰেই ইংগিত বহন কৰা নাইতো? ●

সংস্কৃতি হৈছে এটা জাতিৰ ধাৰাবাহিক জীৱনৰ বোঁৱতী সাগৰ স্বৰূপ। যাৰ গভীৰতা অসীম আৰু প্ৰস্থতা দূৰ দিগন্তত। যাক জোখ-মাপ কৰিও সঠিক সমাধান উলিয়াব নোৱাৰাৰ দৰে। সংস্কৃতিও সূৰ্যাস্তৰ পৰা বৈ আহি সূৰ্যোদয়লৈ দিনে-ৰাতি আছে।

সংস্কৃতি বুলিলে আমি প্ৰতিদিনে কৰি অহা কাম কাজবোৰকে ক'ব পাৰো। তাৰ ভিতৰত ৰাতিপুৱা শুই উঠাৰ পৰা ৰাতি শুৱালৈকে আৰু ইয়াৰ মাজৰ সময়খিনিত যিবোৰ কাম পৰিচালিত হয় সেইবোৰো সংস্কৃতিৰ একো একোটা সৰু সৰু উপাদান। ই কোনো এটা জাতিৰ সকলো দিশবোৰ ধৰি ৰাখে। ইয়াৰ জৰিয়তে আমি নিজকে আমাৰ জাতিটোক লৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰিব পাৰো।

কিন্তু আমাৰ এই গৌৰৱ কিমান দিন জীয়াই থাকিব তাৰ নিৰ্দিষ্ট সীমা হয়টো আমিও নাজানো। কাৰণ সময়ৰ সোঁতত আমাৰ সভ্যতা, সংস্কৃতি, পৰম্পৰা আৰু আমাৰ মন অন্যফালে ঢাল খাইছে। বৰ্তমান যান্ত্ৰিক যুগ। আমি নিজকে একোটা যন্ত্ৰৰ লগত মিলাই গৈছো। যন্ত্ৰ এটা অজীৱ বস্তু হ'লেও সি কিন্তু আমাতকৈ বহুগুণ আগবাঢ়ি গৈছে আৰু আমি তাৰ পিছ লওঁতে ক'ব বাত যেন অন্ধকাৰ গুহাত নিজকে হেৰুৱাইছো। আমি মানুহবোৰে যেন সহজ অৰ্থত ক'বলৈ হ'লে বাহিৰে ৰংচঙীয়া ভিতৰে কোৱাভাতুৰী।

অসমীয়া জাতিৰ কলা-সংস্কৃতিৰ প্ৰতীক হৈছে বিহু। অকল বিহু মঞ্চ, ঢোল, জাপি, শৰাই, গামোচা খনকে সংস্কৃতি বুলি ক'ব নোৱাৰো। বিহুৰ মাজেৰে চিৰপ্ৰবাহিত হয় অসমীয়া জাতিৰ জীৱনৰ সকলো আশা-আকাংক্ষা, ৰং আনন্দ, আবেগ-অনুভূতি। কিন্তু সময়ৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে মানুহবোৰ ব্যৱহাৰ, ৰীতি-নীতি, ৰুচিবোধৰ পৰিবৰ্তন হৈছে। বিহু হৈ পৰিছে ব্যৱসায়। যাৰ উদাহৰণ দিব পাৰে ২০০৯ আৰু ২০১০ বৰ্ষৰ জানমাণি শ্ৰব্য কেছেট দুখনৰ 'বাটি ভৰাই চিৰা

সভ্যতা সংস্কৃতি আৰু আমাৰ ভুল

কপ তালুকদাৰ
মাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আধুনিক যুগ। হয় বৰ্তমান আধুনিক যুগ। এই আধুনিক শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিয়েই ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে যেনি তেনি টিভি, চিনেমা, মোবাইল, অডিঅ প্লেয়াৰ, কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে। বৰ্তমান বেছিভাগ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে মোবাইলত অশ্লীল দৃশ্য উপভোগ কৰাটো আমাৰ চকুত পৰে। আধুনিক শব্দৰ অৰ্থ এইটো নহয় যে নিজৰ মান মৰ্যাদা বা জীৱনটোক বতাহত এৰি দিয়া। আজি স্কুল, কলেজীয়া বহু ছাত্ৰীয়ে বুকুত আচল (চুৰণি) লোৱাৰ পৰিৱৰ্তে ডিঙিতহে ওলোমাই লয়। আন এচাম যুৱতীয়ে নিজকে অভিজাত্যৰ চিন দেখুৱাব গৈ অৰ্ধশূন্য আৰু নাভি দেখুৱাই বিনা দ্বিধাই ঘূৰি ফুৰে। দেহৰ বিভিন্ন অংগত ফুটা কৰি গহনা পিন্ধে। উদাহৰণস্বৰূপে কাণ, নাক চেলাউৰি, ওঠ, নাভি ইত্যাদি।

থাকিলে তাৰ সমুখেৰে কোনোবা ভদ্ৰ মানুহ বা মহিলা পাৰ হ'ব নোৱাৰা অৱস্থা। অতীতৰ বিহু অৰ্থাৎ আদিম যুগত মানুহে বিহু পাতিছিল পথাৰৰ আঁহত গছৰ তলত, ঘৰৰ চোতালত, বিহু এতিয়া গৈ পালে চহৰৰ মঞ্চ, কেছেটৰ দোকানত। বৰ্তমানৰ শিপিনীয়ে মাকো ধৰিব নাজানে, সেই কাৰণে বিহুত অসমৰ বাহিৰৰ পৰা অহা মেছিনত বোৱা গামোচা, ৰেডিমেড কপৌফুল বা প্লাষ্টিক গাম খাৰুৰে চলি যায় বিহু। আজিৰ নৱ প্ৰজন্মই বিহুক কি বুলি ধাৰণা কৰে? বিহু আমাৰ বাপতি সাহোন, নে ইচ্ছা অনুযায়ী কৰিব পৰা আনন্দ? সচৰাচৰ যিখিনি দেখো ভাব হয় বিহু মানে চান্দা। চান্দা মানে টকা আৰু টকা মানেই হ'ল উপভোগ। চ'তৰ মাজ ভাগৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জেঠৰ শেষলৈকে বিহু শেষ হ'বই নোখোজে। আজিকালিৰ বিহু মঞ্চত এজন হিন্দী গায়ক বা মুম্বাইৰ পৰা অহা গায়ক নাথাকিলে সেইখন যেন বিহুৱেই নহয়। কেতিয়াবা ভাব হয় সংস্কৃতি বা পৰম্পৰাৰ নামত আমি কলংকহে আনিছোঁ।

আধুনিক যুগ। হয় বৰ্তমান আধুনিক যুগ। এই আধুনিক শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিয়েই ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে যেনি তেনি টিভি, চিনেমা, মোবাইল, অডিঅ প্লেয়াৰ, কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে। বৰ্তমান বেছিভাগ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে মোবাইলত অশ্লীল দৃশ্য উপভোগ কৰাটো আমাৰ চকুত পৰে। ইয়াৰ ফলত মন অন্য ফালে ঢাল খোৱাটো লক্ষণীয়। আধুনিক শব্দৰ অৰ্থ এইটো নহয় যে নিজৰ মান মৰ্যাদা বা জীৱনটোক বতাহত এৰি দিয়া। আজি স্কুল, কলেজীয়া বহু ছাত্ৰীয়ে বুকুত আচল (চুৰণি) লোৱাৰ পৰিৱৰ্তে ডিঙিতহে ওলোমাই লয়। আন এচাম যুৱতীয়ে নিজকে অভিজাত্যৰ চিন দেখুৱাব গৈ অৰ্ধশূন্য আৰু নাভি দেখুৱাই বিনা দ্বিধাই ঘূৰি ফুৰে। দেহৰ বিভিন্ন অংগত ফুটা কৰি গহনা পিন্ধে। উদাহৰণস্বৰূপে কাণ, নাক চেলাউৰি, ওঠ, নাভি ইত্যাদি।

আজি আমি পৰিয়ালৰ লগত এখন চিনেমা বা এটা বিজ্ঞাপন চাব নোৱাৰো। কেৱল মাত্ৰ সেই অৰ্ধনগ্ন পৰিবেশটোৰ বাবে। সেই সকল নাৰীক লৈ কবিয়ে কবিতা ৰচা। কবিৰ লিখনিত নাৰী হৈ পৰে সৌন্দৰ্যময়ী, গুণী জ্ঞানী। সেইবোৰ পঢ়ি আমি পাহৰি যাওঁ সিহঁতৰ অসভ্যতাৰ কথা। সেইচাম নাৰীয়ে অৰ্ধনগ্ন হৈছে বুলিয়েই সমাজখন কিন্তু অৰ্ধনগ্ন হোৱা নাই আৰু কেতিয়াও নহয়। তেওঁলোকে মাত্ৰ নাৰী সমাজক পুৰুষৰ আগত টুলুঙা আৰু মূলাহীন কৰিহে গৈ আছে। আমি বাক আধুনিকতাক আদৰিবলৈ কম কাপোৰ পিন্ধিব লাগে নেকি? নে কম কাপোৰ পিন্ধিলেহে আধুনিক সভ্যতা পাম? আদিম যুগত লাজ নিবাৰণৰ বাবে মানুহে জন্তুৰ ছাল, গছৰ বাকলি পিন্ধিছিল। সভ্যতা আগবাঢ়িল আৰু কাপোৰৰ প্ৰচলন হ'ল। কিন্তু বৰ্তমানৰ যুৱতীক নিৰীক্ষণ কৰি মনত প্ৰশ্ন জাগে - আমি অতীতলৈ ঘূৰি গৈ আছো নেকি? পুনৰ বস্ত্ৰ এৰিম নেকি? শিক্ষা জীৱনৰ মূল্যবান অংগ। শিক্ষা অবিহনে জীৱন উজ্বলময় কৰাটো খুৱেই কঠিন। ১৯৭৭ চনত নৱেম্বৰ মাহত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সাংবাদিকতাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ শেষত ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যদেৱে নিজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক কৈছিল — 'তোমালোকে যিয়েই যি নকৰা কয় ইংৰাজী এছ আখৰেৰে আৰম্ভ হোৱা শব্দ কেইটামান মনত ৰাখিবা — Sincere, Simple, Straight, Suave and Soft কামত sincere হ'বা, লিখিবোৰা কথাখিনি simple কৈ লিখিবা, বক্তব্য সদায় straight কৰিবা, আচৰণত সদায় suave হ'বা অন্তৰখন বা মনটো আনৰ প্ৰতি soft ৰাখিবা।' বৰ্তমান সময়ৰ শিক্ষাবোৰেও যেন এক অন্য ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পিতৃ-মাতৃয়ে অকল নম্বৰ লাভ কৰা শিক্ষাৰ ওপৰতহে গুৰুত্ব দিছে। আন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীতকৈ নিজৰটোৱে কেনেকৈ আগত যাব পাৰে সেইটোতহে গুৰুত্ব দিছে, কিন্তু আনতকৈ নিজৰটোৱে কিমান জ্ঞানী হৈছে তাত

কোনো খেয়াল নাই। এই কথাটোৰ বাবে কিন্তু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভিভাৱকহে দায়ী। আজিৰ পৰা দহ-পোন্ধৰ বছৰ আগতে সন্তানটো স্কুলত যোৱাৰ সময়ত অভিভাৱকে ফলি, পেঞ্চিল, কলম-বহীৰ গুৰুত্ব লৈছিল। যেতিয়াৰ পৰা সৰ্বশিক্ষাই এফালৰ পৰা গ্ৰাস কৰিলে তেতিয়াৰ পৰাই শিক্ষাই গৈ জৰাজীৰ্ণ অৱস্থা পালে আৰু এতিয়া মাক-দেউতাকে সন্তানটোক বেগত টিফিন, পানী বটলৰহে হিচাপ লয়। আমাৰ সকলোৰে চকুত ধৰা পৰে যে এজন চৰকাৰী শিক্ষক বা শিক্ষয়িত্ৰীয়ে নিজৰ সন্তানটো কিন্তু চৰকাৰী স্কুলত নিদি পাইভেটত দিয়ে। এজন মানুহ শিক্ষিত হ'ব পাৰে - কিন্তু সেইজন জ্ঞানী নহ'বও পাৰে। আন এজন মানুহ শিক্ষিত নহ'বও পাৰে কিন্তু সেইজন জ্ঞানীও হ'ব পাৰে। পৃথিৱীত যিমানবোৰ ভাল কাম হৈছে সেইবোৰ শিক্ষিতৰ ফলতে হৈছে আৰু যিমানবোৰ দুৰ্নীতি, কেলেংকাৰী, ব্যভিচাৰী আদি হৈছে সেয়াইও শিক্ষিতৰ প্ৰভাৱ। শিক্ষিত মানুহ বহুত পোৱা যায় কিন্তু জ্ঞানীহে পাবলৈ টান। হয়তো শিক্ষাৰ চাকি গছৰ ভৱিষ্যৎ কিমান উজ্বল হ'ব তাৰে কল্পনা কৰিয়েই 'পদ্মনাথ গোহাঞিও বৰুৱাই মন্তব্য কৰিছিল যে' — ল'ৰা-ছোৱালীক প্ৰকৃত মানুহ হ'বলৈ শিক্ষা দিব লাগে। ভদ্ৰ মানুহ - বা ভদ্ৰমহিলাৰ শাৰীত থিয় দিবলৈ নহয়।

আমি অসমীয়া। আমি আমাৰ সংস্কৃতি জীয়াই ৰখাটো আমাৰ সকলোৰে কৰ্তব্য। অসমীয়া ভাষাটো বৰ্তমান বিশ্বৰ ভিতৰত ৩৭ নম্বৰ স্থানত আছে। এয়া আমাৰ বাবে গৌৰৱৰ কথা। কিন্তু আমি উচ্চ শিক্ষিত বা জ্ঞানী বুলি চিনাকি দিব গৈ অসমীয়া ভাষাটো হেৰুৱাবলৈ যত্ন কৰি আছো। উদাহৰণস্বৰূপে আমি ব্যৱহাৰ কৰা লুটপাত শব্দটো ইংৰাজী লুট (loot) শব্দৰ পৰাহে পোৱা। ডাক্তৰ আৰু বেমাৰীৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা যায় যে ল'ৰাটোৱে খুব লেট্ৰিন (letrin) কৰি আছে। পাইখানা কৰা বুলি ক'লেও হয়। বন্ধা বঢ়া বা খোৱাৰ ক্ষেত্ৰত কয় যে ল'ৰা-

ছোৱালীবোৰ একেবাৰে চব্জি (হিন্দী শব্দ) ভাল নাপায়। চব্জি মানে হ'ল শাক-পাচলি, কেঁচা বস্ত্ৰ। ইয়াত চব্জি শব্দটো ব্যৱহাৰ নকৰি তৰ্কাৰী বুলি ক'ব পাৰি। সন্তান আৰু মাতৃৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা শুনা যায় মোৰ ল'ৰাটোৰ 'টিফিন' (Tiffin) ত এইদিশে, সেইদিশে ৰাতিপুৱা বা গধূলি খোৱা আহাৰকহে টিফিন বুলি কয়। স্কুলত খাবলৈ দিয়া খাদ্য বস্ত্ৰ খিনিক নহয়। 'শিৱসাগৰ' নাম উল্লেখ কৰোতে কম যে তেওঁ 'চিৰচাগৰ' গৈছে। কিন্তু ইয়াৰ আচল নাম শিৱসাগৰহে। আমি কেতিয়াবা পাহৰি যোৱাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ অ ছবি মই ভুলি (হিন্দী) গ'লো। কাৰোবাক সোনকালে আহিব কোৱাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে 'জলদি' (হিন্দী) আহা। ঘৰত কোনাৰা অচিনাকী বা ডাঙৰ মানুহ আহিলে দৃষ্টিগোচৰ হয় যে ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ আংকল (Uncle) বুলি মাতে। কিন্তু আংকল বুলি নামাতি খুৰা, জেঠা, দাদা, পেহা বা মহা বুলিও মাতিব পাৰি। যেতিয়া নিজৰ সন্তানটো স্কুললৈ যোৱাৰ সময়ত মাক-দেউতাকে সদায় 'টা-টা' (Ta.Ta) বুলি কয়। টাটা শব্দটো ব্যৱহাৰ নকৰি যদি বিদায় বুলি কয় তেন্তে নিজকে অশুচি যেন লাগিব নেকি। পাশ্চাত্য দেশৰ দৰে আমাৰ অসমতো বহু ল'ৰা-ছোৱালীয়ে দেউতা বা পিতাকক 'পাপা' (papa) বুলিবলৈ লৈছে। 'পাপা' বুলি মাতিলেহে তেওঁলোকে আমাৰ জন্মধাত্ৰী হ'ব নেকি? কিবা এটা ভুল হোৱাৰ লগে লগে কৈ দিও ছবি (Sorry)।

আমি কৰি অহা দৈনন্দিন ভুলবোৰ এদিন আমাৰ সংস্কৃতি অৰ্থহীন ভাবে হেৰাই যাব পাশ্চাত্যৰ ধামখুমীয়াৰ মাজত। সভ্যতা সংস্কৃতিবোৰ হৈ পৰিব সুদূৰৰ সাধুকথা, উত্তৰ বিহীন সাঁথৰ। গতিকে আমি যদি এতিয়াৰ পৰাই সজাগ নহও, তেন্তে এদিন আমি হীৰা দলিয়াই কাঁচ বুটলিম। আহক আমি সকলোৱে আমাৰ সংস্কৃতি ৰক্ষা কৰো। ●

শিৰত লৈ দ্বিতীয় অৰ্ধত প্ৰতিভাৰ বিকাশ ঘটোৱা ভূপেন হাজৰিকা প্ৰকৃত অৰ্থত বিশ্ব নাগৰিক। বিশ্ব ভাবনা ভূপেন হাজৰিকাৰ বাবে লাস-বিলাস কেৱল নহয়, ই তেওঁৰ চেতনাৰ নিৰ্যাস। 'যাযাবৰ' আৰু 'উৰণীয়া মৌ' বিশেষণ দুটা তেওঁৰ নামৰ আগে পিছে নিকপকপীয়া কৈ বহি ল'লেও ভূপেন হাজৰিকা এনে যাযাবৰ যাৰ 'পণ' থাকে — লক্ষ্যবিহীন যাযাবৰ তেওঁ নহয়! আৰু, উৰণীয়া মৌৱেতো আনৰ বাবেই সংগ্ৰহ কৰে মৌজোল।

ভাবে তেওঁৰ গীতাৱলীয়ে মানৱ প্ৰেম জীৱন প্ৰীতি অভিমুখী। ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত স্বদেশ প্ৰেমৰ নদী নামি আহে মানৱ প্ৰেম জলধি অভিমুখে। জাতীয় জীৱনৰ মানৱীয় অনুভূতিৰ, মানৱ প্ৰেমৰ এনে এটা দিশ নাই, যিটো ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ মাজত প্ৰকাশ হোৱা নাই। ভূপেন হাজৰিকাক সেয়ে মানৱতাবাদী আশাৰে বিভূষিত কৰিব পাৰি। গীতৰ মাজেদি তেওঁ মানৱ প্ৰেমৰ এক যুগ-চেতনা শ্ৰোতাৰ অন্তৰত জগাই তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে। মানুহে মানুহৰ বাবে

ভূপেন হাজৰিকাৰ মানৱদৰদী গীত আৰু জীৱন

সম্পৰ্কে কিঞ্চিৎ

অনামিকা তহবিলদাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সম্ভৱতঃ অসমীয়া সকলৰ ভিতৰত সৰ্বাধিক ভ্ৰমণকাৰী তেওঁৱেই। অসমত জনমি ইয়াত শৈশৱ কৈশোৰ কটাই যৌৱনত হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয় আৰু

মৰম-চেনেহ বিলাই দি আন্তৰিকতাৰে প্ৰয়োজনীয় সময়ত সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই দিবলৈ গীতৰ মাজেদি জনসাধাৰণক সকীয়াই দিছে —

মহাকালে দিলে মোক বিশাল দৃষ্টি
আৰু ধুমুহাই প্ৰচণ্ড শক্তি
ব্ৰজই দিলে মোক উদাত্ত কণ্ঠ
আৰু দিলে সাহসৰ যুক্তি
ব্ৰজৰ কণ্ঠেৰে, ধুমুহাৰ শক্তিৰে
গীত গাই কপাম দিগন্ত
দানবৰ সমাজত গাম মানৱৰে গীত
কলিজাৰ সঁচা সুৰ সিন্ধু।
সঁচাকৈয়ে মহাকাশৰ বিশাল দৃষ্টি, ব্ৰজৰ
উদাত্ত কণ্ঠে, গীত গাই দিগন্ত কঁপাই দিয়া ভূপেন
হাজৰিকা, কেৱল অসমীয়া জনজীৱনত,
অসমীয়া গীতি সাহিত্যতে নহয় সমগ্ৰ বিশ্বৰ
প্ৰান্তে প্ৰান্তে এটি জনপ্ৰিয় নাম। কুৰি শতিকাৰ
প্ৰথম অৰ্ধত জনমি জ্যোতিপ্ৰসাদৰ স্নেহাশিস

কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি বিশ্বভাৰনা হৃদয়ত বপু কৰিছিল তেওঁ। পদ্মা আৰু লুইতৰ পলস একেলগে থকাৰ কল্পনা কৰিব পাৰিছিল তেওঁ এই বিশ্ব ভাবনাৰ বাবেই। মৰমৰ ভাষাৰ আখৰ নাইকিয়া বুলি ক'ব পাৰিছিল তেওঁ এই বিশ্বভাবনাৰ বাবেই। তাৰোপৰি, তেওঁ এই বিশ্বভাবনাৰ বাবেই প্ৰশ্ন কৰিব পাৰিছিল — মানুহে মানুহৰ বাবে নাভাবিলে কোনেনো ভাবিব বুলি? সেয়ে প্ৰকৃত অৰ্থত ভূপেন হাজৰিকা বিশ্ব নাগৰিক। সময় আৰু সমাজ সচেতনতা তেওঁৰ গীতৰ মূল উপজীৱ্য। প্ৰতিটো গীতৰে সুনিৰ্দিষ্ট দিশ, সুবিন্যস্ত আশা আৰু সুপ্ৰসস্ত গতি আছে। সকলো নদীয়ে সাগৰ মুখী হোৱাৰ দৰে সামগ্ৰিক

'দুৰ্বল মানুহে যদি জীৱনৰ কোৱাল নদী পাৰ হয় তোমাৰে সাহত তুমি হেৰুৱাবানো কি? মানুহে যদি নহয় মানুহ দানৰ কাহানিও নহয় মানুহ যদি দানৰ কাহানিবা হয় মানুহ লাজ পাব কোনেনো কোৱা?' মানৱ প্ৰেমেই যেন তেওঁৰ জীৱনৰ ব্ৰত। মানৱ প্ৰেমৰ প্ৰকাশৰ কাৰণে তেওঁৰ গীতে কেৱল অসমীয়া শ্ৰোতাকে নহয়, বিশ্বৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে মানৱ দৰদী হৃদয়ৰ শ্ৰোতাৰ হৃদয় সিন্ধু কৰিছে। সেয়েহে তেওঁৰ মানৱ প্ৰেমে চহকী হৈ বিশ্ব প্ৰেমলৈ ৰূপান্তৰিত হৈ কুৰি শতিকাৰ মানৱ প্ৰেম

সাগৰত, অসমীয়া সমাজত গীতৰ মাজেৰে মানৱীয় মৰমৰ অমিয়া ঢালিব পাৰিছে। 'মানুহে মানুহৰ বাবে', 'সাগৰ সঙ্গমত কতনা সাতুৰিলো', গঙ্গা মোৰ মা পদ্মাও মোৰ মা অ' মোৰ চকুলোৰে দুটি ধাৰা। মেঘনা যমুনা।' আদি গীতত মানৱতাবাদী দৃষ্টিভংগীয়ে চূড়ান্ত ৰূপ পাইছে আৰু মানুহৰ হৃদয় বিশেষ ভাবে আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এক কথাত ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ প্ৰতিটো শব্দৰ মাজতে লুকাই আছে মানুহৰ প্ৰতি থকা সঁচা মৰম ভালপোৱা। দৰিদ্ৰজনৰ বাবে তেওঁ সঁচাকৈয়ে কান্দে গানেৰে, প্ৰাণেৰে। তেওঁৰ বিখ্যাত গীত 'শীতৰে সেমেকা ৰাতি'ত ফুটি উঠে মানৱ দৰদী হৃদয়ৰ আকুল হেঁপাহ। ধৰাৰ দিহিঙে দিপাঙে লৰৰি তেওঁ নাপাহৰে মানুহৰ কথা। গগন চুম্বী অট্টালিকাৰ শাৰীৰ ছাঁতো দেখে গৃহহীন নৰ-নাৰী, ফুলি থকা ফুলৰ লগতে তেওঁ দেখে আকালতে সৰা-মৰহা ফুলৰ পাপৰি। নিজৰ বাবে ভাবিবলৈ যেন আহৰিয়েই নাই। সেয়েহে তেওঁ গায় —

'মই এটি যাবাৰ
ধৰাৰ দিহিঙে দিপাঙে লৰৰো
নিবিচাৰি নিজা ঘৰ।'

বহুমুখী প্ৰতিভা সম্পন্ন ভূপেন হাজৰিকাৰ বাবে গান হ'ল জীৱন, কথা সুৰ হ'ল উশাহ-নিশাহ। অতি মেধাৱী ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ ভাব-ভাষা উচ্চ খাপৰ। তেওঁৰ মগজুৰ প্ৰখৰতা আৰু হৃদয়ৰ গভীৰতা মিলায়েই সৃষ্টি কৰে কালোত্তীৰ্ণ সংগীত আৰু ইয়াৰ লগত যোগ হৈছে কণ্ঠৰ যাদুকৰী বাহাৰ। সুৰ কোমল, শব্দ সৰল, কিন্তু উচ্চমনৰ ভাব-ভাষাৰে সেই সংগীতৰ সাজ-সজ্জা ইমানেই মধুৰ যে শ্ৰোতাই কেতিয়াবা নুবুজিও বুজে তেওঁৰ হৃদয়ৰ আস্থান।

শিল্পীৰ সুগভীৰ জীৱনবোধ আছে, নিজস্ব এক জীৱন দৰ্শন আছে। তেওঁৰ কল্পনা মাট্ৰেই বেলেগ। অস্ত্ৰচলত সুৰুৰ হেঙুলীয়া কিৰণ। ক্লান্ত লুইত বৈ যায় সেই হেঙুলীয়া বৰণেৰে। তাতে ভূপেন হাজৰিকাৰ কবি হৃদয়ৰ মহৎ কল্পনাই দেখে অস্ত্ৰ আকাশৰ সপোন ৰহন। কল্পনাই দেখে অস্ত্ৰ আকাশৰ সপোন ৰহন। সুন্দৰৰ আৰাধনা কৰা শিল্পী তেওঁ। পদুম ফুলৰ নাৰেৰে ময়ূৰপংখী ৰহনবোৰ ছটিয়াই দিয়ে। লুইতৰ দুয়োপাৰৰ ৰাশি ৰাশি জীৱন আৰু ঐতিহ্যৰ কথা ভাবি বিভোৰ হৈ তেওঁ গায় —

'দুয়ো পাৰে কত মানুহ, কত যে ইতিহাস
কত যুগৰ কত আশা নিৰাশাৰে নিশ্বাস।'

ভূপেন হাজৰিকাৰ জীৱনবোধ বিষ পাণেৰে কৰা অমৃত মধুন। তেওঁৰ জীৱনলৈ 'প্ৰেম যেন বহুতো কটাৰীৰ খেল হৈ' আহিল গ'ল। কিন্তু তথাপিও ওৰে জীৱন তেওঁ লৈ ফুৰিল সেই সুন্দৰী প্ৰিয়তমাক মনৰ মাজত যি প্ৰথম যৌৱনৰ দুৰাৰ ডলিতে হাজৰিকাক নিজৰ কবিৰ খুজিও সামাজিক বাধাত বিচিন্ন হৈ ৰ'ল চিৰকালৰ বাবে। সেয়েহে প্ৰিয়ম্বদা পেটেলে তেওঁক এদিন হঠাৎ বিবাহৰ প্ৰস্তাৱ দিওতে তেওঁ নাকচ কৰিছিল প্ৰথমা প্ৰেমসীৰ কথা কৈ আৰু আৰ্থিক দুৰবস্থাৰ বাবে। তথাপিও প্ৰিয়ম্বদা পেটেলে অবশেষত ভূপেন হাজৰিকাৰ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হৈ, হৈ গ'ল প্ৰিয়ম্বদা হাজৰিকা, তাৰ পিছত তেওঁলোকৰ মাজলৈ এজন পুত্ৰ সন্তান আহিছিল। বিয়াৰ তেৰ বছৰ পিছত তেওঁলোকৰ বিবাহ-বিচ্ছেদ হয় দুয়োৰে বুজাবুজিত। তাৰ পিছত ভূপেন হাজৰিকাৰ বাবে সকলো সময়তে কল্পনা লাজমী অপৰিহাৰ্য হৈ পৰিল। কল্পনাই সাগৰত পাল ছিঙি যোৱা নাওখন নিয়ন্ত্ৰণ কৰিলে টোত চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ হৈ যোৱাৰ পৰা।

কিন্তু দুয়োজনে নাজানে তেওঁলোকৰ সম্বন্ধৰ কথা। ভূপেন হাজৰিকাই সুধিলে কয় — 'তাই মোৰ ঘৈণী নহয়, প্ৰেমসী নহয়, বন্ধিতা নহয়, কাৰণ তাই স্বাবলম্বী, তাইৰ নিজা সুনাম আছে, তাই মোৰ সকলো সময়তে সহচৰ। কেতিয়াবা তাইক মোৰ নিজৰ কন্যাৰ দৰে লাগে, কেতিয়াবা তাই অভিভাৱক হৈ মোক বুজে, জানে।'

'সহস্ৰজনে প্ৰশ্ন কৰিলে — প্ৰেমসীৰ নাম মনালিছানে, লিপিকানে, মল্লিকা?'... অৰ্থপূৰ্ণ ভাবে ঈষৎ হাঁহিৰে কওঁ, নহয় মালবিকা, লিপিকা বা হৈমন্তী বা মল্লিকা, বেদৰ মন্ত্ৰেৰে দম্পতী যদিও নহ'লো আমি কাহানিও, একেটি পাত্ৰতে জীৱন মদিৰা পান কৰোঁ তথাপি — নামবিনা তাই অনামিকা।' নামবিহীন সম্পৰ্ক, ভালপোৱা নামবিহীন হৃদয়ৰ আকৃতিৰে এই পৃথিৱীত জীয়াই থাকিব পাৰি, বিশ্বজয় কৰিব পাৰি তাৰ জলন্ত প্ৰমাণ ভূপেন হাজৰিকা। সামাজিক, ভৌগোলিক চিন্তাৰ সীমাৰ পৰিধি ভাঙি অসীমত বিচৰণ কৰা একমাত্ৰ জনপ্ৰিয় নাম ভূপেন হাজৰিকা। কিন্তু তথাপিও ভূপেন হাজৰিকাই জনপ্ৰিয়তাৰ মাজত থাকিও নিঃসঙ্গ, ভালপোৱাৰ সাগৰত ডুবিও বঞ্চিত, অঘৰী হৈয়ো অসমীয়া সংগীত জগতত সাজিলে স্থায়ী ঘৰ। তাৰোপৰি ভূপেন হাজৰিকাই বৰ্তমানৰ জাতি অজাতিৰ বিচাৰৰ বা মাৰলিত হেৰাই যোৱা সাম্প্ৰদায়িক সমন্বয়ৰ এনাজৰীৰ আঁতৰাল বিচাৰি উলিয়াই সংগীত সাহিত্যৰ তাঁতশালত সাহসৰ গৰকাত ভৰি থৈ মানৱীয় মহত্বৰ শালিকাঠীৰে আধুনিক চিন্তাৰ বুটা বাছি সুৰৰ দীঘ দি সমন্বয়ৰ বাণীয়ে যি চেনেহ চেলৈ বৈ উলিয়ালে ই নিশ্চয় যুগ-যুগলৈ বৰ অসমৰ গৌৰৱ ধ্বজা হৈ উৰি থাকিব...।●

শিল্পী সাহিত্যিক লক্ষ্যধৰ চৌধুৰী

প্ৰণৱ দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

জন্মৰ লগে লগে হয়তো কোনোৱে ক'ব নোৱাৰে যে শিশুটিয়ে কি গুণ লৈ জন্ম লৈছে। যেতিয়া লাহে লাহে বাঢ়ি আহি তেওঁৰ চিন্তা, ধাৰণাই সুগন্ধিৰ পোহাৰ মেলে তেতিয়াহে বুজা যায়। যেনেদৰে কলি এটা বান্ধ খাই থাকোতে তাৰ কোনো সুগন্ধি পোৱা নাযায়।

ৰং মহল, সু প্ৰসিদ্ধ বুৰঞ্জীয়ে পৰশা : এখন নগৰৰ অন্তৰ্গত এখনি গুৱনি গাঁও। এই ৰংমহল গাঁৱেৰে গণ্যমান্য চৌধুৰী পৰিয়াল এটিত জন্ম ল'লে এটি শিশু। সেয়া আছিল ১৯১৫ চনৰ দিপাৰ্শিতাৰ নিশা। পিতৃ ভূধৰ চৌধুৰী আৰু মাতৃ উমা চৌধুৰীৰ সংসাৰলৈ নামি আহিছিল এক পৱিত্ৰ সম্পদ, সৰগী দেৱদূত লক্ষ্যধৰ চৌধুৰী। এওঁৱেই আজি অসমৰ এগৰাকী অন্যতম শক্তিশালী গদ্য শিল্পী, সঁচা অভিনেতা, যশস্বী নাট্যকাৰ, মনোযোগী কথাছবি পৰিচালক, বিজ্ঞ ৰাজনীতিবিদ, বয়সে হাৰ মনাব নোৱাৰা অক্লান্ত কৰ্মী, সাংস্কৃতিক জগতৰ অন্যতম তাৰকা।

লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীয়ে প্ৰাথমিক শিক্ষা ৰংমহল প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত লয়। ১৯২৪ চনত তেওঁ প্ৰাথমিক শিক্ষা সমাপ্ত কৰি হাইস্কুলত পঢ়িবলৈ গুৱাহাটীলৈ গুচি আহে। ১৯২৫ চনত বাছনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ তেওঁ গুৱাহাটীৰ কটন কলেজিয়েট হাইস্কুলত নাম ভৰ্তি কৰি খুৰাকৰ লগত থাকি পঢ়িবলৈ লয়। ১৯৩৩ চনত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয় আৰু উচ্চ শিক্ষা

লাভ কৰিবলৈ 'কটন কলেজ'ত নাম ভৰ্তি কৰে আৰু বিজ্ঞানৰ কঠিন বিষয় বাছি লৈ পঢ়িবলৈ লৈছিল। গণিত, ৰসায়ন বিদ্যা আৰু পদাৰ্থ বিদ্যা যাক 'ৰয়েল কম্বিনেচন' বুলি কোৱা হয়। ১৯৩৭ চনত তেওঁ আটাইকেইটা বিষয়তে সমানে বুৎপত্তি প্ৰদৰ্শন কৰি স্নাতক মহলাত উত্তীৰ্ণ হ'বলৈ সক্ষম হয়। কলেজীয়া শিক্ষা লাভৰ অন্তত ইং ১৯৩৯ চনত উত্তৰ গুৱাহাটীৰ আউনি আটি কামলদেৱ উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰে। ১৯৪২ চনৰ মহাত্মাৰ আহ্বানত স্বাধীনতা আন্দোলনত চৌধুৰীদেৱে জপিয়াই পৰে। প্ৰথম অৱস্থাত চৌধুৰীদেৱে কংগ্ৰেছৰ প্ৰাথমিক সদস্য আছিল। 'ভাৰত ত্যাগ' আন্দোলন গঢ়ি তোলা বাবে কোনো কংগ্ৰেছীকে তেতিয়াৰ বৃটিছ চৰকাৰে ভাল চকুৰে চোৱা নাছিল। তেতিয়া বৃটিছ চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে অনুষ্ঠিত হোৱা জাতীয় মুক্তি সংগ্ৰামত শিক্ষক, বনুৱা, হালোৱা-হজুৱা আদি কৰি সকলো আৰাল বৃদ্ধ

বনিতাই দেহে কেহে খাটিছিল। চৌধুৰীয়ো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নাছিল। তেওঁ ১৯৪২ চনৰ আন্দোলনত সক্ৰিয় অংশ লৈছিল। স্বদেশী আন্দোলনৰ সময়ত তিনি বছৰ আত্মগোপন কৰিও ফুৰিব লগা হৈছিল। সৰুৰে পৰা খেলা-ধুলা, গীত, নাট, অভিনয় আদি ভালপোৱা চৌধুৰীদেৱে সকলো সামাজিক কামতে আগৰণুৱা আছিল। তেখেতে ১৯৬৪ চনত গুৱাহাটী মহানগৰীৰ পৌৰ সভাৰ সভাপতিৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ আসন লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। 'যি মূলা বাঢ়ে তাৰ দুপাততে চিন।' সাহিত্যৰ প্ৰতি আগ্ৰহী চৌধুৰীদেৱৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীত থাকোতেই অন্তৰত থিতাপি লোৱা সাহিত্যৰ বীজটোৱে ফণিয়াবলৈ ধৰে। পোনতে তেওঁ 'পখিলা' নামৰ কবিতা এটি লিখে। কিন্তু তাৰ পিছত তেখেতে নাটক বা গদ্য ৰচনাতহে মনোযোগ দিয়ে। নৱম শ্ৰেণীত থাকোতেই তেওঁ 'একলব্য' নামৰ এখন নাটক লিখি উলিয়ায়। তেওঁৰ আন কেইখনমান নাটক হ'ল আলিবাৰা,

ওমলা ঘৰ, নিমিলা অংক, বক্ষুমাৰ, ঠিকনা আদি। তেখেত এজন সুদক্ষ অভিনেতা আৰু শিল্প চেতনা থকা ব্যক্তি হোৱা বাবে তেওঁ ৰচনা কৰা নাট সমূহো নিখুঁত হয়। তেখেতৰ অন্য পুথিবোৰ হ'ল - মানুহ বিচাৰি, মইনামতী, ভিন্ন জন ভিন্ন মন, অভিনেতা জীৱনৰ কাহিনী, আদি। 'মানুহ বিচাৰি' নামৰ পুথিখনে ১৯৮৯ চনত ভাৰতীয় ভাষা পৰিষদৰ বাঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেখেতৰ ৰচনা সমূহে চৌধুৰীদেৱৰ যে এগৰাকী সুস্বল্প অনুভূতি সম্পন্ন আৰু ৰসোত্তীৰ্ণ গদ্য শিল্পী তাকেই প্ৰতিপন্ন কৰিছে। তেখেতৰ 'অন্নপ্ৰাশন' এখন জনপ্ৰিয় অনাতাঁৰ নাট।

পত্ৰিকা সম্পাদক হিচাবেও চৌধুৰীদেৱে কিছুদিন কাৰ্য নিৰ্বাহ কৰিবলগীয়া হৈছিল। ৰাজনৈতিক প্ৰয়োজনতেই ১৯৪৭-১৯৫২ চনলৈ তেখেতৰ দলৰ মুখপত্ৰ 'জনতা'ৰ সম্পাদনাৰ দায়িত্ব নিষ্ঠা সহকাৰে বহন কৰিছিল। ১৯৯২ চনত তেখেত অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি নিৰ্বাচিত হৈছিল।

অভিনেতা হিচাপেও চৌধুৰীদেৱে অভিনয় জগতৰ লগত সম্পৰ্কিত ব্যক্তি আছিল। হাইস্কুলত থাকোতে ১৯৩২ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত চৌধুৰীদেৱৰ ৰচিত নাট 'একলব্য' কুমাৰ ভাস্কৰ নাট্য মন্দিৰত একেৰাহে চাৰিদিন জুৰি অভিনীত হয়। চৌধুৰীদেৱে তাত নিজে একলব্যৰ ভাও লৈছিল। স্বনামধন্য অভিনেতা আৰু নাট্যকাৰ চৌধুৰীদেৱৰ শিক্ষা গুৰু কামাখ্যা নাথ ঠাকুৰে তেখেতক নাট লিখা আৰু অভিনয় কৰাত অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। চৌধুৰীদেৱে পাঁচশ ছয়শ মান নাটত অভিনয় কৰিছিল। এবাৰ তেখেতক বাস্তৱ জীৱনৰ মন্ত্ৰী, অভিনয়ৰ মন্ত্ৰী আৰু সাহিত্য জগতৰ কাণ্ডাৰী — এইকেইটাৰ ভিতৰত সাদৃশ্য আৰু বৈসদৃশ্য কেনে ধৰণৰ বুলি

কৰা এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল — 'মই অভিনয়ত কেতিয়াও মন্ত্ৰীৰ ভাও লোৱা নাই। কিয়নো এনে ভাওৰ মাদকতা নাথাকে। কিন্তু ৰাজনৈতিক মন্ত্ৰীৰ সোৱাদ পাইছো। এই ভাগ্য নোহোৱা হ'লেও ভাল আছিল। সাহিত্য চৰ্চাত বৰ মাদকতা আছে। দেশ সেৱা কৰিবলৈ বহু পথ আছে, উত্তম পথ সাহিত্য-সংস্কৃতি, অধম পথ হ'ল ৰাজনীতি। মই উত্তম-অধমে বিচৰণ কৰিছো।

তেখেতৰ জীৱনৰ স্মৰণীয় ভাওবোৰ হ'ল পিয়লি ফুকনত পিয়লি ফুকনৰ; 'বক্ষুমাৰ'ত বক্ষুমাৰৰ আৰু 'বাবনৰ নীলম্বৰ'ত ললিতাৰ, '১৮৫৭' চন নাটকত মৌলবীৰ, 'মেদেলুৰা'ত সোনা মহৰীৰ, 'উমা'ত গোবৰ্দ্ধনৰ, কৰ্ণাজুন'ত শকুনিৰ, 'সিংহাসন'ত বিয়লি বেলাত (মৃত্যুৰ কেইমাহমান আগতে) 'ঠিকনা' নাটকত তেওঁ নাতিৰে সৈতে কৰা অভিনয় তেওঁৰ জীৱনৰ উল্লেখযোগ্য কীর্তি। কুমাৰ ভাস্কৰ নাট্য মন্দিৰত কৰা 'ঠিকনা'ৰ অভিনয়ে তেখেতক চিৰযুগমীয়া কৰি ৰাখিব।

অসমীয়া সমাজৰ সাহিত্যৰ বৰক্ষেত্ৰ অসম সাহিত্য সভাক তেখেতে মাতৃস্বৰূপ জ্ঞান কৰে আৰু এই মাতৃ নিন্দা পাপৰ কথা বুলি বিবেচনা কৰে। নিজৰ ভাষা সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিৰ উন্নতিৰ কথা তেখেতে সদায় চিন্তা কৰি আহিছিল। তেখেতৰ মতে 'নিজৰ সংস্কৃতিৰ সাধনা কৰা সকল 'খেতিয়ক' শিল্পী আৰু আনৰ সংস্কৃতি সাধনা কৰা সকল আধিয়াৰ শিল্পী'। ভৱিষ্যতৰ উত্তৰ পুৰুষৰ ক্ষেত্ৰত আশাবাদী চৌধুৰীদেৱে অসমীয়াৰ জাতীয় চৰিত্ৰৰ প্ৰতি কটাক্ষপাত কৰি কৈছিল — 'অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত ডেকা ডেকা লিখক সকলে ভাল ভাল কিতাপ আদি ৰচনা কৰিছে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্য বশতঃ

আমি অসমীয়া সকলে অইনে কৰা ভাল কামবোৰৰ প্ৰশংসা কৰিব নোৱাৰো বা নোখোজো।' পিছনত ধৃতি পাঞ্জাবী, ক্ষীণ চেহেৰা, হাঁহো হাঁহো কৰা মুখখনি, খোজত চৰেবতি চৰেবতি ভাবেৰে অসমীয়া সমাজৰ গৌৰৱ কবি, নাট্যকাৰ জীৱনীকাৰ, গদ্যশিল্পী, ৰাজনীতিবিদ, অভিনেতা, বোলছবি মঞ্চ পৰিচালক, সু বক্তা চৌধুৰীদেৱে সম্প্ৰতি তিনিকুৰি সোতৰ বছৰত অসমৰ ভাষা সাহিত্য সংস্কৃতিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অনুষ্ঠান অসম সাহিত্য সভাৰ ১৯৯২-৯৩ চনৰ সভাপতিৰ আসনখন গুৱাইছিল।

ৰাতি পুৱা চাৰে চাৰি বজাতে শোৱা বিচনা ত্যাগ কৰি নিশা ১০ বজাত বিচনালৈ যোৱালৈকে দিনটোত কমেও ৭-৮ ঘণ্টা লিখা পঢ়া কৰি নানা সভা সমিতিত যোগান কৰি বহু সংখ্যক সাক্ষাৎ প্ৰাৰ্থীক লগ কৰি চৌধুৰীদেৱে এগৰাকী পাঁচিশ বছৰীয়া চফল যুৱকৰ দৰেই কৰ্ম প্ৰেৰণাৰ এক বাস্তৱ আদৰ্শ হৈ আমাৰ মাজত থিয় দিছিল।

মৃত্যু এক চিৰন্তন সত্য। প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ জীৱনলৈ এদিন হ'লেও মৃত্যু আহিবই। এই গৰাকী চিৰ তৰুণ ব্যক্তিকো সৌ সিদিনা ২০০০ চনৰ ১৮ আগষ্ট তাৰিখে মৃত্যুৱে তাৰ কোলাত গুৱাই লৈ গ'ল। নুমাই গ'ল এক উজ্বল চাকি। তেখেতৰ মৃত্যুত সু-সাহিত্যিক যোগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ ভূঞাই এষাৰ বৰ উচিত মন্তব্য কৰিছিল — 'লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীৰ বিয়োগত এজন হাঁহিৰ জনা আৰু হুঁৱাব জনা ৰসিক ব্যক্তিৰ অভাৱ ঘটিল, আত্ম বিশ্বাস আছিল লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীৰ এক বিৰল সম্পদ। যিয়ে তেওঁক সমাজত এজন সফল ব্যক্তি হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাত সহায় কৰিছিল। ●

সহায়ক গ্ৰন্থ : শিল্পী সাহিত্যিক লক্ষ্যধৰ চৌধুৰী

অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ জন্মদাতা হ'ল : ভাগৱত গ্ৰন্থখন 'কথা ভাগৱত' ৰূপত ভাঙি বৈকুণ্ঠনাথ ভাগৱত ভট্টাচাৰ্য বা ভট্টদেৱ। যদিও উলিয়ায়। 'কথা ভাগৱত'ত এওঁ কোনো মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অংকীয়া নাটকৰ অধ্যায়কে বাদ দিয়া নাই, সকলো অধ্যায়ৰ মাজত প্ৰথম অসমীয়া গদ্যৰ উকমুকনি দেখিবলৈ পোৱা যায় সেই গদ্য লয়যুক্ত হোৱা বাবে ভট্টদেৱকে অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ পথ প্ৰদৰ্শক ৰূপে ধৰা হৈছে। এৱেই পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে পূৰ্ববৰ্তী কবি সকলৰ ছন্দেৰে ভাব প্ৰকাশ কৰা ৰীতি পৰিহাৰ কৰি নিজাজ গদ্যৰেও যে মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিব পাৰি সেই আদৰ্শ পৰবৰ্তী লিখক সকলৰ বাবে এৰি থৈ যাব পাৰিছিল।

পণ্ডিত * হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে নিৰ্দেশ কৰা অনুসৰি ১৫৫৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা ১৬৩৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ সময়ছোৱাকৈ ভট্টদেৱৰ জীৱন কাল বুলি নিৰূপণ কৰিব পাৰি। ভট্টদেৱৰ জন্মস্থান সম্পৰ্কে পণ্ডিত সকলৰ মাজত মতভেদ আছে। কোনো কোনোৰ মতে কামৰূপৰ বৰনগৰ অঞ্চলৰ ভেৰাধামত চন্দ্ৰ ভাৰতীৰ ওঁৱৰত ভট্টদেৱৰ জন্ম হৈছিল। কিন্তু নীলকণ্ঠ দাসৰ 'দামোদৰদেৱ চৰিত'ত পোৱা অনুসৰি বজালী অঞ্চলৰ বিচানকুছিৰ নিবাসী কবি সৰস্বতী নামৰ পণ্ডিত গৰাকীৰ দ্বিতীয় পুত্ৰ হৈছে ভট্টদেৱ। সময়ত গৈ ভট্টদেৱে সকলো শাস্ত্ৰতে পাৰ্গত হৈ উঠে। ভাগৱত শাস্ত্ৰৰ ওপৰত থকা এওঁৰ দখল আৰু ব্যুৎপত্তিৰ বাবে এওঁ কবিৰত্ন আৰু ভাগৱত ভট্টাচাৰ্য উপাধি পায়। পাছলৈ ভট্টদেৱে গুৰু দামোদৰদেৱৰ ওচৰত গৈ শৰণ লয় আৰু দামোদৰ দেৱৰ পৰামৰ্শ মতে সাহিত্য ৰচনাত প্ৰবৃত্ত হয়।

গুৰু দামোদৰদেৱৰ উপদেশ ক্ৰমে ভট্টদেৱ 'স্ত্ৰী-শূদ্ৰ সৰ্বলোকে' বুজিব পৰাকৈ

গদ্য সাহিত্যৰ পথ প্ৰদৰ্শক : ভট্টদেৱ

অনামিকা ৰয়
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

ভাগৱত গ্ৰন্থখন 'কথা ভাগৱত' ৰূপত ভাঙি উলিয়ায়। 'কথা ভাগৱত'ত এওঁ কোনো অধ্যায়কে বাদ দিয়া নাই, সকলো অধ্যায়ৰ মাজত প্ৰথম অসমীয়া গদ্যৰ উকমুকনি দেখিবলৈ পোৱা যায় সেই গদ্য লয়যুক্ত হোৱা বাবে ভট্টদেৱকে অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ পথ প্ৰদৰ্শক ৰূপে ধৰা হৈছে। এৱেই পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে পূৰ্ববৰ্তী কবি সকলৰ ছন্দেৰে ভাব প্ৰকাশ কৰা ৰীতি পৰিহাৰ কৰি নিজাজ গদ্যৰেও যে মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিব পাৰি সেই আদৰ্শ পৰবৰ্তী লিখক সকলৰ বাবে এৰি থৈ যাব পাৰিছিল।

পণ্ডিত * হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে নিৰ্দেশ কৰা অনুসৰি ১৫৫৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা ১৬৩৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ সময়ছোৱাকৈ ভট্টদেৱৰ জীৱন কাল বুলি নিৰূপণ কৰিব পাৰি। ভট্টদেৱৰ জন্মস্থান সম্পৰ্কে পণ্ডিত সকলৰ মাজত মতভেদ আছে। কোনো কোনোৰ মতে কামৰূপৰ বৰনগৰ অঞ্চলৰ ভেৰাধামত চন্দ্ৰ ভাৰতীৰ ওঁৱৰত ভট্টদেৱৰ জন্ম হৈছিল। কিন্তু নীলকণ্ঠ দাসৰ 'দামোদৰদেৱ চৰিত'ত পোৱা অনুসৰি বজালী অঞ্চলৰ বিচানকুছিৰ নিবাসী কবি সৰস্বতী নামৰ পণ্ডিত গৰাকীৰ দ্বিতীয় পুত্ৰ হৈছে ভট্টদেৱ। সময়ত গৈ ভট্টদেৱে সকলো শাস্ত্ৰতে পাৰ্গত হৈ উঠে। ভাগৱত শাস্ত্ৰৰ ওপৰত থকা এওঁৰ দখল আৰু ব্যুৎপত্তিৰ বাবে এওঁ কবিৰত্ন আৰু ভাগৱত ভট্টাচাৰ্য উপাধি পায়। পাছলৈ ভট্টদেৱে গুৰু দামোদৰদেৱৰ ওচৰত গৈ শৰণ লয় আৰু দামোদৰ দেৱৰ পৰামৰ্শ মতে সাহিত্য ৰচনাত প্ৰবৃত্ত হয়।

কৰিছে।' কথা-গীতাৰ পাতনিত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে লিখিছে—'কথা-ভাগৱতৰ ভাষাতকৈ কথা-গীতাৰ ভাষা বেছি কোমল আৰু সৰল। 'কথা-ভাগৱত'ত যিমান পুৰণি অপ্ৰচলিত শব্দৰ ব্যৱহাৰ দেখিবলৈ পোৱা যায় কথা-গীতাত সিমান নাই। কথা-ভাগৱতৰ ৰচনাতকৈ কথা গীতা ৰচনাও বেছি প্ৰাঞ্জল আৰু মধুৰ। 'স্ত্ৰী-শূদ্ৰ চন্দ্ৰাল সকলোৱে বুজিব আৰু পঢ়িব পৰাকৈ অনুবাদ কৰাই আছিল ভট্টদেৱৰ উদ্দেশ্য আৰু সেইবাবে ভট্টদেৱে কথা-গীতাত কিছু কথা ভাষাৰ আশ্ৰয় লৈছে। 'কথা ৰত্নাৱলী'তো ভট্টদেৱে প্ৰশ্ন আৰু উত্তৰৰ যোগেদি একোটি তত্ত্ব সহজভাবে দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। ভট্টদেৱৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ কীর্তি স্তম্ভ স্বৰূপ 'কথা-ভাগৱত', 'কথা-গীতা', 'কথা ৰত্নাৱলী'ৰ দ্বাৰা ভট্টদেৱে অসমীয়া গদ্যৰীতিৰ বাস্তৱিক দৃঢ় কৰি তোলাৰ লগতে আধুনিক আৰ্য ভাষাৰ ভিতৰতে প্ৰথম গদ্য ৰচক বুলি নিজৰ চিনাকি দি থৈ গৈছে।

ভট্টদেৱে এই তিনিও ভাব গধুৰ গ্ৰন্থক অসমীয়া গদ্যলৈ অনুবাদ কৰি অসমীয়া গদ্য ভাষাৰ প্ৰকাশিকা পৰিচয় দিছে। ইয়াৰ বাবে ভট্টদেৱে দৈনন্দিন কথ্য ভাষা গ্ৰহণ নকৰি কথ্য ভাষাতে এটা সাধু আৰু গভীৰ ৰূপ গদ্যত ব্যৱহাৰ কৰিছে। গদ্য বা কথাৰীতিক প্ৰকাশৰ মাধ্যম স্বৰূপে গ্ৰহণ কৰিলেও পদ বন্ধৰ মোহ ভট্টদেৱে একেৰাহে এৰিব পৰা নাছিল বিশেষকৈ 'কথা-ভাগৱত'ৰ ঠায়ে ঠায়ে তেওঁৰ ৰীতি ছন্দগন্ধী হৈ পৰিছে। এনে ঠাইত বাক্যবোৰ অন্ত্যানুপ্ৰাসযুক্ত আৰু শব্দ বিন্যাস ৰীতি, লয় প্ৰসাৰ হৈছে। ভট্টদেৱৰ বাক্যত শব্দ বিন্যাসৰ প্ৰণালী নিখুঁত আৰু ব্যাকৰণৰ প্ৰয়োগো বিশুদ্ধ। বাক্যবোৰ সাধাৰণতে চুটি চুটি, কিন্তু স্থান বিশেষে

সংস্কৃতীয়া প্ৰভাবৰ পৰা মুক্ত হ'ব নোৱাৰি সমাসবদ্ধ বাক্যও প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায়। এনেদৰে কথিত ভাষাৰ লগত প্ৰচুৰ তৎসম শব্দ আৰু বাক্যৰীতিৰ প্ৰয়োগ ঘটাত ভট্টদেৱৰ ভাষা বহু পৰিমাণে কৃত্ৰিম হৈছে যদিও এই ভাষাটোৱে গীতা-ভাগৱতৰ বিষয় বস্তুৰ গাভীৰ্য আৰু পৱিত্ৰতা বক্ষা কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। ছন্দ বদ্ধ ৰচনাত প্ৰয়োগ নোহোৱা উত্তৰ পুৰুষৰ ভৱিষ্যত কালৰ প্ৰত্যয় 'ম' আৰু তৃতীয় পুৰুষৰ 'ব' প্ৰত্যয়ৰ প্ৰয়োগ ভট্টদেৱৰ গদ্যৰ বিশেষত্ব। তদুপৰি কাৰক বিভক্তিৰ ক্ষেত্ৰত 'পৰা' প্ৰত্যয়ৰ ব্যৱহাৰো ভট্টদেৱৰ ভাষাত দেখা যায়। এওঁৰ ৰচনাত জতুৱা ঠাঁচৰ ব্যৱহাৰ বিশেষভাবে নাই যদিও মাজে মাজে ঘৰুৱা উপমা বা চিত্ৰ প্ৰয়োগ কৰি বক্তব্য বিষয় পৰিস্ফুট কৰাৰ এটি ক্ষীণ প্ৰচেষ্টা পৰিলক্ষিত হয়।

'কথা-ভাগৱত', 'কথা গীতা' আৰু 'কথা ভক্তি' ৰত্নাৱলী' এই তিনিখন তত্ত্বগ্ৰন্থৰ উপৰিও 'শ্ৰীমদ ভক্তি-বিবেক', ভক্তিসাৰ, 'প্ৰসঙ্গমালা', 'গুৰু বংশাৱলী', 'বিষ্ণু সহস্ৰ নাম', 'ভাগৱতাধিকৰণ', 'শৰণ মালিকা' আদি গ্ৰন্থ ভট্টদেৱৰ নামত পোৱা গৈছে। ইয়াৰ উপৰিও 'নন্দোৎসৱ' নামে এখন ঘোষা আৰু গীতৰ পুথিতো ভট্টদেৱৰ নামৰ ভণিতা আছে। উল্লেখিত গ্ৰন্থবোৰৰ ভিতৰত ভক্তি বিবেক, ভক্তিসাৰ, ভাগৱতাধিকৰণ আৰু 'শৰণ মালিকা' সংস্কৃতত ৰচনা কৰা গ্ৰন্থ। অসমীয়া ভাষাৰ উপৰিও সংস্কৃত ভাষাৰ ওপৰতো যে ভট্টদেৱৰ অসামান্য দখল আছিল তাকেই এই গ্ৰন্থ কেইখনে

প্ৰকাশ কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত 'ভক্তি বিবেক' হৈছে সংগ্ৰহ গ্ৰন্থ। পুৰাণ সাহিত্য উপনিষদ আদিৰ পৰা শ্লোক সংগ্ৰহ কৰি এই গ্ৰন্থখনি সজোৱা হৈছে। শ্ৰৱণ, কীৰ্ত্তন আদি নৱথা ভক্তিৰ মহিমা, বিষ্ণুৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব, সাকাৰ-নিৰাকাৰ, তত্ত্ব আদি প্ৰকাশ কৰা শ্লোক সমূহ ইয়াত শৃংখলাবদ্ধভাবে সজোৱা হৈছে। 'ভক্তিসাৰ' গ্ৰন্থত কৃষ্ণৰ পূৰ্ণব্ৰহ্মাত্ম প্ৰতিবাদন কৰি ভক্তিৰ শ্ৰেষ্ঠতা দেখুৱাইছে। ভট্টদেৱৰ গদ্য সম্পৰ্কে ড० বাণীকান্ত কাকতিদেৱে এইদৰে মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিছে —

"While admirable as presenting a specimen of prose style so far back, there is hardly anything remarkable in this prose rendering from the linguistic point of view. The diction is overloaded with Sanskritic words and the language of the verse writer which occasionally betrays colloquialism."

সংস্কৃতৰ প্ৰতি বিশেষ শ্ৰদ্ধা থকা কাৰণেই বোধহয় ভট্টদেৱে অসমীয়া তত্ত্বৰ শব্দ থকা সত্ত্বেও বাৰে বাৰে তৎসম শব্দ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। সংস্কৃত তৎসম শব্দৰ প্ৰয়োগ 'কথা-গীতা'ত তুলনামূলক ভাবে কম বুলি ক'ব পাৰি। উদাহৰণস্বৰূপে তলত দুয়োটাৰে অলপ নমুনা দিয়া হ'ল —

'কথা ভাগৱত' —
'বেদব্যাস ঋষি প্ৰথমে নানা শাস্ত্ৰ কৰিলা,

তথাপি মন প্ৰসন্ন নভৈলঃ প্ৰথম খেদত শ্ৰীনাৰদৰ উপদেশে শ্ৰীভাগৱত কৰিতে শাস্ত্ৰৰ প্ৰতিপাদ্য পৰমেশ্বৰক চিন্তিত্ব যাহতে মিছ প্ৰপঞ্চ প্ৰকাশেঃ যাতে হস্তে জগতৰ সৃষ্টি স্থিতি সংহৰ হয়। প্ৰকৃতি পুৰুষত্বপন ব্ৰহ্মাৰো জ্ঞানদাতা সত্য সৰ্বভূত তাহংক চিন্তয়েৎ সৰ্বক শাস্ত্ৰত কৰি শ্ৰীভাগৱত শ্ৰেষ্ঠ, যাক শ্ৰীনাৰায়েণে কৰিছে যাতে কহে পৰম ধৰ্ম কেশৱ হৰি ভজন মোক্ষতো কৰি শ্ৰেষ্ঠ যাত ব্ৰহ্মা জ্ঞান অযত্নে হয়।

'কথা গীতা' —
'কুন্তিপুত্ৰ অৰ্জুনে শ্ৰীকৃষ্ণক সেই বাক্য বুলিলা, হে কৃষ্ণ, এই জ্ঞাতিসৱ যুজিবে ইচ্ছায়ৈ যুদ্ধত উপস্থিত দেখি মোৰ কৰ চৰণাদি ভাগি যাহি, মুখো শুখাই, শৰীৰো কাম্পে, বোমো সিহৰে, গাণ্ডীৰ ধনু হাতৰ খসি পড়ে, চৰ্মো তাপ হৰে। আছোক যুঝিম, আগত থাকিতে নাপানো, মনে মহা ভ্ৰম হয় বিমংগল সব দেখা, উপৰত শশুণ উৰে, শৃগালে আবাৰ কৰে। যুদ্ধত স্বজনক বধি কিছো ফল নেদেখো, বিজয়কো আকাংক্ষা নকৰো, ৰাজ্যকো ইচ্ছা নকৰে...।'

'কথা-ভাগৱত' আৰু 'কথা-গীতা'ৰ দৰে গ্ৰন্থৰ তত্ত্বমূলক গ্ৰন্থ অসমীয়া গদ্যলৈ ভাঙনি কৰি ভট্টদেৱে পোনপটীয়া ভাবে গদ্যৰ যোগেদি ভাব প্ৰকাশৰ আদৰ্শ প্ৰথমে দাঙি ধৰে। তেওঁৰ পৰৱৰ্তীৰ লেখক সকলে ভট্টদেৱৰ ৰচনা ৰীতিকেই অনুসৰণ কৰি গদ্য ৰচনাত প্ৰবৃত্ত হয়। এনেদৰে অসমীয়া ভাষাক ভট্টদেৱে যি মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিলে তাৰ বাবে অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত ভট্টদেৱৰ নাম সদায় স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। ●

পঢ়ুৱৈ : আগোনাৰ আত্মজীৱনীখন পঢ়ি খুব ভাল লাগিল।
লেখক : ধন্যবাদ।
পঢ়ুৱৈ : এনেকুৱা আৰু দুখনমান লিখক না।

বিশ্বৰ মহান লোকসকলে নিজৰ কৰ্মৰ যোগেদি বহুত আদৰ্শ তথা জ্ঞান দি গৈছে। সেই মহান ব্যক্তি সকলৰ ভিতৰত এজন অসম মাতৃৰ সন্তান সুন্দৰৰ পূজাৰী জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা। চুটি জীৱনক লৈয়ো তেওঁ যিখিনি লিখি গ'ল সেইখিনি আমাৰ বৰ্তমান বৃহৎ সম্পদ। অসমীয়া জন জীৱনত নতুন এক অসীম সাহসৰ পৰিচয় দিওঁতা 'জয়মতী' প্ৰথম অসমীয়া কথা ছবি উলিয়াওতা জ্যোতিপ্ৰসাদৰ 'জয়মতী কথা ছবিৰ অভিনৱ সংগীতৰ মুৰ্চনা লাগি যি দিনা অসমীয়াৰ প্ৰাণ কেন্দ্ৰ মঞ্জুৰিত হৈ উঠিল, অসমীয়াই নিজৰ অন্তৰৰ আপোনৰো আপোন অতিকৈ আপোন সুৰ শুনি ৰোমাঞ্চিত আৰু আত্মহাৰা হৈ উঠিল, সেইদিনাই অসমীয়াই এই ৰূপৰ পূজাৰী জনক আদিৰ সাদৰি নাম দিলে 'ৰূপকোঁৱৰ'।

প্ৰথম অসমীয়া কথাছবি নিৰ্মাতা জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

হিমাংশু পাটগিৰি
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

জন্ম : হৰিবিলাস আগৰৱালাৰ তৃতীয় পুত্ৰ পৰমানন্দ আগৰৱালা আছিল এজন চাহ ব্যৱসায়ী। বিয়াৰ পিছত তেওঁ পৰিবাৰ কৰিণময়ীৰ সৈতে ডিব্ৰুগড়ৰ মদাৰখাট মৌজাৰ তামোলবাৰীত থাকিবলৈ লয়। ইংৰাজী ১৯০৩ চনৰ জুন মাহৰ ১৭ তাৰিখ। এই দিনটোতে পৰমানন্দ আগৰৱালাৰ পৰিবাৰ কৰিণময়ীয়ে চেনেহৰ প্ৰথম সন্তান ৰূপে জ্যোতিপ্ৰসাদে জন্ম গ্ৰহণ কৰে। এই নৱজাত জ্যোতিপ্ৰসাদেই হ'ল অসমৰ সাহিত্য সংস্কৃতিৰ বৰপুত্ৰ তথা বিপ্লৱী মনীষাৰ প্ৰতীক ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা।

বুৰঞ্জীয়ে নিশ্চিত স্পষ্ট কৰি কৈছে যে 'সুদূৰ ৰাজস্থানৰ মৰুদেশৰ পৰা ভাগ্যৰ অন্বেষণত ইংৰাজী ১৮১৯ চনত অসমলৈ অহা মাৰোৱাৰী যুৱক নবৰঙ্গৰাম আগৰৱালাৰ চতুৰ্থ পুৰুষ হ'ল আমাৰ ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ।'

শিক্ষা : বিশ্বৰ সকলো মানুহেই শিশুক পৱিত্ৰৰূপে জ্ঞান কৰে। ফৰকাল আকাশত তিৰবিৰাই থকা তৰাবিলাক, জিৰজিৰকৈ বৈ যোৱা মনোমোহা জুৰি আদিৰ দৰে শিশুও

পৰমেশ্বৰৰ এক অপূৰ্ব সৃষ্টি। নিষ্পাপ শিশুৰ পৰিত্ৰ হাঁহি চাই সৰল মনৰ সকলো মানুহেই আনন্দ লাভ কৰে। শিশুসকল যিহেতু ভৱিষ্যতৰ সূনাগৰিক। উপযুক্ত বয়সত শিশুসকল শিক্ষাদান কৰোৱাটো সকলো মাক দেউতাকৰ কৰ্তব্য। জ্যোতিপ্ৰসাদক এজন উপযুক্ত মানুহ হিচাপে গঢ়ি তুলিব বিচাৰিছিল মাক-দেউতাকে। সেয়ে ১৯১১ চনত জানুৱাৰী মাহত ৭ বছৰ বয়সত দেউতাকে জ্যোতিপ্ৰসাদক তেজপুৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত নাম লগাই দিয়ে। তাত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ মন নবহাত ডিব্ৰুগড় চৰকাৰী হাইস্কুলত আৰু পিছত জৰ্জ ইনষ্টিটিউটত (বৰ্তমান এই স্কুলখন নামাকৰণ কৰা হৈছে বাগ্মীৰ নীলমণি ফুকন হাইস্কুল) নাম লগাই দিয়ে।

ডিব্ৰুগড়ত বৰদেউতাকৰ লগত থাকি দুই বছৰ পঢ়া-শুনা কৰাৰ পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদে পুনৰ তেজপুৰলৈ যায় আৰু তেজপুৰ হাইস্কুলতে প্ৰবেশিকা বাছনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলাবলৈ লোৱাৰ সময়তে অসহযোগ আন্দোলন আৰম্ভ হয়। নিজৰ জন্মভূমিক স্বাধীন কৰাৰ আহ্বানত প্ৰাণ

চঞ্চল জ্যোতিপ্ৰসাদে পঢ়া-শুনা বাদ দি অসহযোগ আন্দোলনত জপিয়াই পৰে। কিছুদিন পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদে কলিকতালৈ গৈ দেশবন্ধু চিত্ত ৰঞ্জন দাসে প্ৰতিষ্ঠা কৰা 'জাতীয় বিশ্ববিদ্যালয়'ৰ পৰা দ্বিতীয় বিভাগত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিছত তেওঁ উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কলিকতাৰ নেচনেল কলেজত কলা শাখাত নাম লগাই পঢ়া শুনা আৰম্ভ কৰে। এইবাৰো আন্দোলনৰ অশান্ত পৰিস্থিতিৰ বাবে কলেজ হঠাৎ বন্ধ হৈ যোৱাত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ কলেজীয়া শিক্ষা অন্ত পৰে। ১৯২৬ চনত জ্যোতিপ্ৰসাদে বিলাত (ইংলেণ্ড)ৰ এডিনৰ'ৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত স্নাতক মহলাত নাম লগাই অধ্যয়ন আৰম্ভ কৰে। জ্যোতিপ্ৰসাদে এডিনৰ'ৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত চৰ্ত সাপেক্ষে এম.এ. পঢ়া অনুমতি লাভ কৰে যদিও পৰীক্ষাত অকৃতকাৰ্য হয়। সেয়ে তেওঁ উচ্চ শিক্ষা লাভৰ আশা সিমানতে পৰিত্যাগ কৰে।

প্ৰবন্ধকাৰ হিচাবে জ্যোতিপ্ৰসাদ : জ্যোতিপ্ৰসাদে 'শিল্পীৰ পৃথিৱী', 'নালিয়াপুৰৰ বিপদ', 'সংকেত', 'অসমীয়া সংস্কৃতি', 'নতুন

দিনৰ কৃষ্টি, 'বেজবৰুৱাৰ প্ৰতিভা' ইত্যাদি কেইবাটাও প্ৰবন্ধ যুগুত কৰিছিল। এই প্ৰবন্ধ সমূহত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ শিল্প কলা সম্পৰ্কে ধাৰণা আৰু উপলব্ধি ব্যাখ্যা পোৱা যায়। এই প্ৰবন্ধসমূহৰ যোগেদি জ্যোতিপ্ৰসাদে ব্যক্ত কৰে যে — 'জাতৰ যুদ্ধ বিগ্ৰহ, খোৱা-কামোৰা, অত্যাচাৰ নিষ্পেষণৰ মূল কাৰণ হ'ল মানৱৰ অন্তৰত শিল্পী মনত উদয় নহৈ দানৱ মনৰ আৱিৰ্ভাৱ আৰু প্ৰাদুৰ্ভাৱ।'

গীতিকাৰ হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ :
জ্যোতিপ্ৰসাদে প্ৰায় ছয়/সাতশ মান গীত ৰচনা কৰিছিল। পিছে তেওঁৰ বেছিভাগ গীত আজিও অপ্ৰকাশিত হৈ আছে। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীত সমূহৰ সুৰৰ লগত অসমীয়া প্ৰাণৰ সংযোগ আছে। ৰবীন্দ্ৰ সংগীতত ভাৱ, ভাষা, সুৰ আৰু কল্পনাৰ সমন্বয় ঘটাব দৰেই জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীত সমূহতো ভাৱ, ভাষা, কল্পনা আৰু সুৰৰ অপূৰ্ব সমাবেশ ঘটিছে। এইদৰে বিৰল গুণেৰে পুষ্ট জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীত সমূহক 'জ্যোতি গীত' নামে আখ্যা দিয়া হয়।

বোলছবি নিৰ্মাতা হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ :
জ্যোতিপ্ৰসাদৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ কীৰ্তিস্তম্ভ হ'ল বোলছবি নিৰ্মাণ। সেই সময়ত ৰঙ্গমঞ্চত ভাও দিয়াৰ বাবে ছোৱালীবোৰক ঘৰৰ মানুহে অংশগ্ৰহণ কৰিব নিদিয়। সেই কাৰণে অশেষ কষ্টৰ মাজেৰে স্থানীয় মানুহৰ মাজৰ পৰা শিকাই বুজাই নাটৰ বাবে ল'ৰা-ছোৱালী গোটাই 'জয়মতী' কথাছবি নিৰ্মাণ কৰে। 'জয়মতী' অসম বুৰঞ্জীৰ এটি উজ্বল চৰিত্ৰ। ১৯৩৬ চনত জ্যোতিপ্ৰসাদে 'জয়মতী' কথাছবিৰ নিৰ্মাণৰ জৰিয়তে অসমীয়া কথাছবিৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰা হেতুকে আজি 'হালধীয়া চৰায়ে বাওধান খায়', 'সাগৰলৈ বহুদূৰ' আদি অসমীয়া কথাছবিৰে আন্তৰ্জাতিক মঞ্চত প্ৰস্ফাৰ

লাভ কৰি সন্মান আনিবলৈ সক্ষম হৈছে।
কবি হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ : জ্যোতিপ্ৰসাদ আছিল বহুমুখী প্ৰতিভাৰ বিৰল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী। সাহিত্যৰ সকলো দিশলৈ কলম চলোৱা জ্যোতিপ্ৰসাদে কবি হিচাপে সুখ্যাতি অৰ্জন কৰে। কবিতাৰে তেওঁ মুক্ৰজনতাক ছলাহী কথাৰে ভুলাই ৰাখি নিজৰ স্বাৰ্থ পূৰণ কৰা ৰাষ্ট্ৰনায়ক সকলক সকায়াই দিছিল। অসমৰ প্ৰগতিৰ বাবে জাতি-উপজাতি, ধৰ্ম আৰু সম্প্ৰদায়ৰ অধিবাসী সকলৰ মাজৰ সমন্বয় স্থাপনৰ কাৰণে বহুকেইটা কবিতা লিখিছে। তাৰ ভিতৰত 'অসমীয়া ডেকাৰ উক্তি' কবিতাটো উল্লেখযোগ্য।

গল্পকাৰ হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ : গল্পৰ মাজেৰে সমাজৰ বিভিন্ন ছবি আৰু আদৰ্শ দাঙি ধৰাটোৱে আছিল জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গল্প ৰচনাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য। জ্যোতিপ্ৰসাদে ৰচনা কৰা গল্পবোৰ হ'ল - 'ৰূপহী', 'বগীতৰা', 'নীলা চৰাই', 'শিলাকুটি', 'কলাঘুমটি', 'সোণটিৰ অভিমান', 'যুঁজাৰু', 'সন্ধ্যা' আৰু 'প্ৰত্নতাত্ত্বিকৰ' ইত্যাদি।

উপন্যাসিক হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ :
ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদে মাথো এখন উপন্যাস ৰচনা কৰিছিল সেইখন হ'ল 'আমাৰ গাঁও'। এই উপন্যাসখনৰ জৰিয়তে জ্যোতিপ্ৰসাদে গাঁৱলীয়া মানুহৰ সংস্কাৰ বিমুখ মনৰ সংঘাত, সমাজৰ উন্নতিৰ কাৰণে ধন খৰচ নকৰি মাটিৰ তলত পুতি থোৱাৰ আনন্দ, ধনী মহাজন নানান ধৰণে দুখীয়াক শোষণ কৰাৰ বাস্তৱ চিত্ৰ অংকণ কৰিছে। অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱন সাৰ্থকভাৱে তুলি ধৰাৰ মাজতেই ঔপন্যাসিক হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদে সফল পৰিচয় দাঙি ধৰে।

নাট্যকাৰ হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ :
ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদে ল'ৰালি কালতে তেজপুৰত বাণ ৰঙ্গমঞ্চৰ সৈতে জড়িত হৈ

এগৰাকী সু অভিনেতাৰ পৰিচয় দিব পাৰিছিল। ১৯২৮ চনত মাত্ৰ চৈধ্য বছৰ বয়সতে শোণিত কুঁৱৰী নাটক ৰচনা কৰি নিজৰ প্ৰতিভাৰ স্বাক্ষৰ দাঙি ধৰিছিল। শোণিত কুঁৱৰীৰ পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদে আঠখন নাটক ৰচনা কৰে। সেইবোৰ হ'ল — 'কাৰেঙৰ ৰচনা কৰে ৰূপালীম', 'নিমাতী কন্যা', 'সোণ পখিলী', 'লভিতা', 'খনিকৰ', 'কণকলতা' আৰু 'সুন্দৰ কোঁৱৰ'।

মুদ্ৰা : জ্যোতিপ্ৰসাদে হাড়ে হিমজুৰে এক অসমীয়া শিল্পী ৰূপে অসমীয়া সাংস্কৃতিক জীৱনক ভাগ্য বিধাতাৰ দান। ইয়াৰোপৰি ৰূপকোঁৱৰৰ আছিল আজীৱন সৌন্দৰ্যৰ সাধক, চিৰ সুন্দৰৰ পূজাৰী আৰু স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সংগ্ৰামী নেতা। জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই অসমীয়া শিল্প সাহিত্য সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত যি অমূল্য বৰঙণি আগবঢ়াই গৈছে তাৰ তুলনা নাই। সেয়ে তথাকথিত খাটি অসমীয়া সকলে গপত গঙ্গাটোপ হোৱাটো বুদ্ধিমানৰ পৰিচয় নহয়। বাহিৰৰ পৰা আহিলেও অসমক আপোন কৰি লৈ অসমৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে নিজৰ জীৱন উছৰ্গা কৰা বা নিজৰ কৰ্মৰ দ্বাৰা অসমৰ মুখ উজলোৱাসকলে কোনো গুণে ইনি অসমীয়া নহয়।

বিধিৰ কিয়ে পৰিহাস। জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই ১৯৫১ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ ১৭ তাৰিখে ৪৮ বছৰ পূৰ নোহোৱাতেই কৰ্কটৰোগত ভূগি এই সংসাৰৰ পৰা বিদায় ল'লে যদিও তেখেতৰ আদৰ্শবোৰ এগছি বস্তিৰ দৰে জ্বলিকি থাকিব। আজিৰ এই পৰিৱেশত ভেদ-ভেদ পাহৰি ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ আদৰ্শে অসমক মহীয়ান কৰিবলৈ আমি সকলো অসমবাসীয়ে মাৰ বান্ধি থিয় হোৱাৰ এয়াই উপযুক্ত সময়। ●

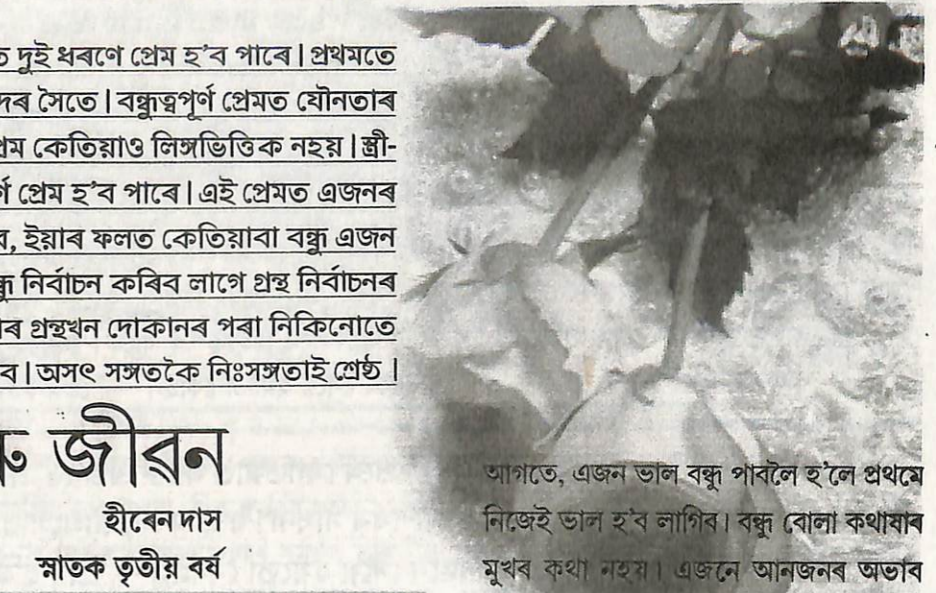
সাধাৰণতে, ব্যক্তি এজনৰ জীৱনত মুখ্যত দুই ধৰণে প্ৰেম হ'ব পাৰে। প্ৰথমতে বন্ধুত্বভাৱে আৰু দ্বিতীয়তে, প্ৰেমাৰ্পদৰ সৈতে। বন্ধুত্বপূৰ্ণ প্ৰেমত যৌনতাৰ সম্পৰ্ক জড়িত হৈ নাথাকে বাবে এই প্ৰেম কেতিয়াও লিঙ্গভিত্তিক নহয়। স্ত্ৰী-পুৰুষ উভয় শ্ৰেণীৰ মাজতে বন্ধুত্বপূৰ্ণ প্ৰেম হ'ব পাৰে। এই প্ৰেমত এজনৰ প্ৰভাৱ আনজনৰ গাত বাৰুকৈ পৰে বাবে, ইয়াৰ ফলত কেতিয়াবা বন্ধু এজন ভাল বা বেয়া হোৱা দেখা যায়। সেয়ে বন্ধু নিৰ্বাচন কৰিব লাগে প্ৰস্থ নিৰ্বাচনৰ দৰে। কোনখন প্ৰস্থ ভাল বেয়া, তাৰ বিচাৰ প্ৰস্থখন দোকানৰ পৰা নিকিনোতে মনতে সঠিক কৰিব লাগিব। অসৎ সঙ্গতকৈ নিঃসঙ্গতাই শ্ৰেষ্ঠ।

প্ৰেম আৰু জীৱন

হীৰেন দাস
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

প্ৰেম নোহোৱাকৈ এই পৃথিৱীত কোনেও জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। আনকি জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকতিও। সন্তান জন্ম হোৱাৰ পিছতে মাতৃৰ প্ৰেমত পৰে। গৰু পোৱালিটো জগাৰ কিছু সময়ৰ পিছতে মাকৰ প্ৰেমত পৰে। মাক গাইজনীয়েও চোকা দৃষ্টিৰে জিভাৰে চেলেকিব ধৰে। পুখুৰীৰ গঁৰে মাছৰ পোৱালি কেইটাই মাক বাপেক হালে যিপিনে যায়, সিপিনে লবি ফুৰে। এয়াই প্ৰেম। বসবাজ বেজবৰুৱাই কোৱাৰ দৰে — 'প্ৰেমত ঘূৰিছে ভূমণ্ডল। প্ৰেমত ফুলিছে শতদল।'

সাধাৰণতে, ব্যক্তি এজনৰ জীৱনত মুখ্যত দুই ধৰণে প্ৰেম হ'ব পাৰে। প্ৰথমতে বন্ধুত্বভাৱে আৰু দ্বিতীয়তে, প্ৰেমাৰ্পদৰ সৈতে। বন্ধুত্বপূৰ্ণ প্ৰেমত যৌনতাৰ সম্পৰ্ক জড়িত হৈ নাথাকে বাবে এই প্ৰেম কেতিয়াও লিঙ্গভিত্তিক নহয়। স্ত্ৰী-পুৰুষ উভয় শ্ৰেণীৰ মাজতে বন্ধুত্বপূৰ্ণ প্ৰেম হ'ব পাৰে। এই প্ৰেমত এজনৰ প্ৰভাৱ আনজনৰ গাত বাৰুকৈ পৰে বাবে, ইয়াৰ ফলত কেতিয়াবা বন্ধু এজন ভাল বা বেয়া হোৱা দেখা যায়। সেয়ে বন্ধু নিৰ্বাচন কৰিব লাগে প্ৰস্থ নিৰ্বাচনৰ দৰে। কোনখন প্ৰস্থ ভাল বেয়া, তাৰ

আগতে, এজন ভাল বন্ধু পাবলৈ হ'লে প্ৰথমে নিজেই ভাল হ'ব লাগিব। বন্ধু বোলা কথাষাৰ মুখৰ কথা নহয়। এজনে আনজনৰ অভাব অভিযোগ বুজিব পাৰিব লাগিব। নিজৰ মনৰ যিকোনো কথাই নিসংকোচে এজনে আনজনক ক'ব পাৰিব লাগিব। তাৰ বাবে লাগিব বিশ্বাস, ত্যাগ, সততা আৰু এজনৰ আনজনৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা। বন্ধুত্ব প্ৰেম ব্যক্তি জীৱনৰ দুটি দেহত বাস কৰা এটি আত্মা। এজন সঁচা বন্ধুৰে ব্যক্তি এজনক যিখিনি দিব পাৰে অইন কোনেও তাক দিব নোৱাৰে। সেয়ে বন্ধুত্ব প্ৰেম পৱিত্ৰ আৰু বিশুদ্ধ। ইয়াৰ গুণাৰ্থ সেইসকলেহে বুজিব, যিয়ে জীৱনত সঁচা বন্ধু লগ পাইছে।

দ্বিতীয়তে, প্ৰেমাৰ্পদৰ সৈতে গঢ়ি উঠা প্ৰেম। ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য প্ৰধানকৈ হৃদয়ৰ মিলন তথা দৈহিক সুখ। ইয়াত যৌনতাক অধিক প্ৰাধান্য দিয়া হয় বাবে এই প্ৰেমত বিপৰীত লিঙ্গৰ প্ৰতিহে আসক্তি দেখা যায়। এই প্ৰেম যিমানেই গভীৰ নহওঁক কিয়, প্ৰেমাৰ্পদৰ যিমানেই ওচৰত নাথাকক

বিচাৰ প্ৰস্থখন দোকানৰ পৰা নিকিনোতে মনতে সঠিক কৰিব লাগিব। অসৎ সঙ্গতকৈ নিঃসঙ্গতাই শ্ৰেষ্ঠ। আনহাতে, এজন ভাল বন্ধু ত্যাগ, সততা আৰু এজনৰ আনজনৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা। বন্ধুত্ব প্ৰেম ব্যক্তি জীৱনৰ দুটি দেহত বাস কৰা এটি আত্মা। এজন সঁচা বন্ধুৰে ব্যক্তি এজনক যিখিনি দিব পাৰে অইন কোনেও তাক দিব নোৱাৰে। সেয়ে বন্ধুত্ব প্ৰেম পৱিত্ৰ আৰু বিশুদ্ধ। ইয়াৰ গুণাৰ্থ সেইসকলেহে বুজিব, যিয়ে জীৱনত সঁচা বন্ধু লগ পাইছে।

কিয় যৌনতা অবিহনে এই প্ৰেমে পূৰ্ণতা লাভ কৰিব নোৱাৰে। প্ৰেমৰ বিশাল পৰিধিলৈ লক্ষ্য ৰাখি যৌনতা সম্পৰ্কে অকল মাতৃ আৰু পুত্ৰৰ বাহিৰে স্ত্ৰী-পুৰুষে ইচ্ছামতে যৌন সম্বোগ কৰিবলৈ 'যোগিনীতন্ত্ৰ' ই সীমা চেৰাই নিৰ্দেশ দিলে এইদৰে —

'মাতৃ যোনিং পৰিত্যজ্য মৈথুনং সৰ্ব যোনিষু।
অক্ষতাং তাড়নাদ্বেবি সিদ্ধি হানিঃ
প্ৰজায়তে।' ৬.৪৫

able, where there is a love relationship sex has to be present.

প্ৰেমে কেতিয়াও ধ্বংস হ'বলৈ নিশিকায়, প্ৰেমে কেতিয়াও ব্যক্তি এজনৰ অনিষ্ট হোৱাটো নিবিচাৰে। প্ৰেমে জীৱনক জীৱন দিবলৈ বিচাৰে, প্ৰেমে বিচাৰে সৌন্দৰ্যৰ সাধনা। য'ত মৰম, ভালপোৱা, বিশ্বাস, আবেগ শ্ৰদ্ধা আদি একেলগে নিহীত হৈ থাকে। ছেমুৱেল জনছনে সেয়ে হয়তো কৈছিল — 'প্ৰেম হ'ল

এটি আছে তাতোকৈ আৰু ধুনীয়া ব্যক্তি এই পৃথিৱীৰ কোন হ'ব পাৰে! সেয়ে প্ৰেমাস্পদক পৰা সঁচা মৰম ভালপোৱা যিজনো পাইছে তেওঁতকৈ আৰু সুখী ব্যক্তি কোনো হ'ব নোৱাৰে। সঁচা মৰম পোৱাটোহে ডাঙৰ কথা, প্ৰেমত পৰাটো ডাঙৰ কথা নহয়।

প্ৰেমৰ বাবেই সৃষ্টি হৈছিল বিশ্ববিখ্যাত তাজমহল। আকৌ প্ৰেমৰ বাবেই ধ্বংস হৈছিল বিখ্যাত ট্ৰয় নগৰ। সাম্প্ৰতিক সময়ত প্ৰেমৰ ফল

প্ৰেমে কেতিয়াও ধ্বংস হ'বলৈ নিশিকায়, প্ৰেমে কেতিয়াও ব্যক্তি এজনৰ অনিষ্ট হোৱাটো নিবিচাৰে। প্ৰেমে জীৱনক জীৱন দিবলৈ বিচাৰে, প্ৰেমে বিচাৰে সৌন্দৰ্যৰ সাধনা। য'ত মৰম, ভালপোৱা, বিশ্বাস, আবেগ শ্ৰদ্ধা আদি একেলগে নিহীত হৈ থাকে। ছেমুৱেল জনছনে সেয়ে হয়তো কৈছিল — 'প্ৰেম হ'ল জ্ঞানীৰ প্ৰজ্ঞা আৰু অজ্ঞানীৰ মুৰ্খতা।'

প্ৰেমৰ চূড়ান্ত স্বীকৃতি যৌনতা হ'লেও ই বৈধতা হোৱাটো অত্যাবশ্যকীয়। ক্ষমতাক সুপ্ৰয়োগ কৰিব পৰাটোহে জ্ঞানীৰ কাম। কিয়নো সমাজত এনে এচামে প্ৰেমৰ নামত অবৈধভাবে যৌন কৰ্মত লিপ্ত হৈ সন্তান জন্ম দিছে। কম বয়সতে মাতৃত্বৰ বোজা বহন কৰিছে। কিছুমানে আকৌ স্ব-সন্মান ৰক্ষার্থে এনে নৱজাত সন্তানক নেলু চেপি হত্যা কৰিছে। ডাক্তৰিনত পেলাই দিছে, নৈ বিলত উটুৱাই দিছে। এইবোৰ কেনে মৰ্মান্তিক কথা? কি দোষ সেই ফুলকুমলীয়া শিশুবোৰৰ?

প্ৰেমৰ নামত এনে অপকৰ্মই পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰিছে। সমাজত অশান্তিৰ সৃষ্টি হৈছে। বহুজনৰ জীৱন বিপন্ন হৈছে। অন্ধকাৰচ্ছন্ন বন্ধ কোঠালীত বন্দী হৈছে বহু মাতৃৰ ভৱিষ্যত। সেয়ে প্ৰেমৰ পৰিণতিৰ চূড়ান্ত ৰূপ যৌনতা হ'লেও ই অবৈধ হ'ব নালাগে। সৰ্বহ সংখ্যক ব্যক্তিয়ে প্ৰেমৰ শেষ পৰিণতি বিবাহকে প্ৰাধান্য দিয়ে। বিবাহ মানেই দুই বিপৰীত লিঙ্গৰ যৌনতাক সামাজিক স্বীকৃতি প্ৰদান। Love relationships and sex are insepa-

জ্ঞানীৰ প্ৰজ্ঞা আৰু অজ্ঞানীৰ মুৰ্খতা। প্ৰেম কেতিয়াও বয়সৰ সম্পৰ্ক লৈ গঢ়ি নুঠে। প্ৰেমে নিবিচাৰে ধনী-দুখীয়া, জাতি-অজাতি, ধৰ্ম-বৰ্ণ, উচ্চ-নীচ ভেদভাব। প্ৰেম গঢ়ি উঠে, ইয়াক কেতিয়াও গঢ় দিব নোৱাৰি। মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ ভাষাত — 'য'ত প্ৰেম আছে, তাত জীৱন আছে। প্ৰেমে প্ৰতিদান দাবী নকৰে, ই সদায় দানহে কৰে।' সঁচা প্ৰেম মহাসাগৰৰ দৰে বিশাল আৰু গভীৰ। এই প্ৰেম কেতিয়াও বিফল হ'ব নোৱাৰে, এদিন নহয় এদিন ইয়াৰ মিলন হ'বই। মাথোন ধৈৰ্য, সাহস, ত্যাগ আৰু একাগ্ৰপ্ৰতীয়া প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰয়োজন। ৰোমিঅ' জুলিয়েট, ৰাধা-কৃষ্ণ, উষা-অনিৰুদ্ধ প্ৰেমৰ ইতিহাসত ইয়াৰ যুগজয়ী জলন্ত নিদৰ্শন।

প্ৰেম বিহীন জীৱন শলিতাবিহীন চাকিৰ দৰে। ৰবাৰ্ট ব্ৰাউনিঙে কৈছিল — 'যাৰ জীৱনলৈ এবাৰ হ'লেও প্ৰেম অহা নাই তেওঁৰ সমান দুৰ্ভাগীয়া কোনো নাই।' আকৌ টলষ্টয়ৰ ভাষাত — 'মানুহ প্ৰেমেৰে জীয়াই থাকে।' যাৰ এখন সঁচা হৃদয় আছে, যাৰ আকাশৰ দৰে উদাৰ মন

অভাৱ ঘটিছে। বহুতে যেন প্ৰেমৰ বিৰুদ্ধে জেহাদ ঘোষণা কৰিছে। বিশ্বাসঘাতকতা, ঠগ, প্ৰবঞ্চনাই প্ৰেমক ঘাটে ঘাটে পানী খুৱাইছে। মাতৃ প্ৰেমৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মাজত যেন মৰমৰ অভাৱ ঘটিছে। বোমা বাকুদৰ আদি মাৰণাস্ত্ৰৰ যান্ত্ৰিক বিভীষিকাই মানুহৰ হৃদয় কেন পঙ্গু কৰি পেলালে।

আচলতে প্ৰেম সদায় প্ৰেমেই। প্ৰেমকৰূপ দিব পাৰি, ইয়াক ৰূপান্তৰ কৰিব নোৱাৰি। প্ৰেমৰ নামত নিজৰ সৰ্বস্ব আজুৰি দিব পৰাটোহে আচল কথা। তাৰ বাবে লাগিব আকাশ সদৃশ হৃদয়। স্ৰেক মনেৰে প্ৰেমক কেতিয়াও জীয়াই ৰাখিব নোৱাৰে। নীতি, আদৰ্শ আৰু সততাৰেহে সময়ৰ বালিত প্ৰেমৰ খোজ পেলাব পাৰি। প্ৰকৃত প্ৰেম হ'বলৈ হ'লে প্ৰকৃত প্ৰেমিক প্ৰেমসীৰ প্ৰয়োজন। এনে প্ৰকৃত প্ৰেমিক প্ৰেমসীৰ চিন্তাধাৰা দূৰদৃষ্টি সম্পন্ন তথা নিজক ভালদৰে চিনিব পৰা হ'ব লাগিব। ●

বিঃদ্ৰঃ- 'দৈনিক অসম' কাকতত পূৰ্বে প্ৰকাশিত।

ভাৰতৰ দৰে দ্বিতীয় জনবহুল দেশ এখনে অলিম্পিকৰ দৰে বিশ্বস্তৰৰ প্ৰতিযোগিতাত এটা পদক লৈ উভতি অহাটো সঁচাকৈয়ে লজ্জাজনক। ইয়াৰ তুলনাত সৰু সৰু দেশ যেনে- কেনিয়া, কিউবা, জাপান আদি দেশে অলিম্পিকত অভূতপূৰ্ব সফলতা লাভ কৰিছে। ভাৰতৰ প্ৰতিভা আছে কিন্তু নাই উন্নত মানৰ প্ৰশিক্ষক, উন্নত খেলৰ সা-সজুলি

অলিম্পিকত ভাৰত

ভাস্কৰদীপ দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

অলিম্পিক-দ্য গ্ৰেট আৰ্থ'স্ব'। বিশ্বৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ক্ৰীড়াৎসৱ। য'ত প্ৰতিযোগিতা হয় শ্ৰেষ্ঠৰ লগত শ্ৰেষ্ঠতাৰ। অলিম্পিকত পদক অৰ্জন কৰি দেশৰ নাম উজলাই তোলা প্ৰত্যেকগৰাকী খেলুৱৈৰে সপোন। অলিম্পিকত ভাৰত বুলি ক'লে প্ৰথমতে আহে কেৱল ব্যৰ্থতা, হতাশা, নিৰাশাৰ এখন কৰণ ছবি। অলিম্পিকৰ পথাৰত ভাৰতক কোনোৱে চিনি নাপায়। অলিম্পিকত ভাৰতৰ প্ৰদৰ্শন উল্লেখনীয় নহয়।

১৮৯৬ চনত গ্ৰীছ দেশত এথেলচ হৰত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে অলিম্পিক খেলৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। সেইবাৰ ছোভিয়েট ৰাছিয়া, আমেৰিকাকে ধৰি ১৩ খন দেশে অংশগ্ৰহণ কৰে। ভাৰতে পোন প্ৰথম লগুন অলিম্পিকত আঠজনীয়া দল এটাৰে অংশগ্ৰহণ কৰে। সেইবাৰ ভাৰতে এথলেটিকছৰ জৰিয়তে দুটা ৰূপৰ পদক বুটলি আহে। ইয়াৰ পিছত ১৯১২ চনৰ ষ্টকহলম, ১৯২০ ত এনটিউইৰিপ, ১৯২৪ ত পেৰিছ অলিম্পিকত ভাৰতীয় খেলুৱৈ শুদাহাতে স্বদেশলৈ উভতি আহে। ১৯২৮ চনৰ আমষ্টাৰডামত (নেদাৰলেণ্ডছ) ভাৰতে তৃতীয়টো পদক লাভ কৰে হকীৰ জৰিয়তে। ভাৰতৰ হকীত এইখিনি সময়ৰ পৰা প্ৰদৰ্শন মন কৰিবলগীয়া। কিয়নো এইখিনি সময়ৰ পৰা ১৯৬৪ চনৰ টকিঅ' অলিম্পিকলৈ (১৯৬০ চনৰ ৰোম অলিম্পিকৰ বাদে) ভাৰতে সাতবাৰ

স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰিছিল। পুৰুষৰ হকীত ভাৰত আছিল অপৰাজেয়। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ ১৯৬৮ চনত মেক্সিকো অলিম্পিকৰ সময়ত ভাৰতীয় হকীৰ আভ্যন্তৰীণ কন্দলৰ ফলত ভাৰতে সেইবাৰ ব্ৰঞ্জৰ পদকতে সন্তুষ্ট থাকে। ইয়াৰ মাজতে ১৯৫২ চনত হেলছিংকি অলিম্পিকত কে.পি যাদৱ (ৰেপ্টলিং) আৰু ১৯৬৮ চনত মেক্সিকোত ড০ কৰ্ণি সিঙে (শ্বুটিং) ভাৰতক ব্ৰঞ্জৰ পদকৰ সোৱাদ দিয়ে। ১৯৭২ চনত মিউনিখ অলিম্পিকৰ আগমুহূৰ্তত হকীৰ কাৰিকৰী দিশত কিছু পৰিৱৰ্তন অনা হয়। সেইবাৰ অলিম্পিকত হকীখেল ঘাঁহনি ঠাইৰ সলনি কৃত্ৰিম ঘাঁহেৰে তৈয়াৰী এষ্ট্ৰাফ খেলা হয়। এছিয়ান দেশৰ বাবে ই নতুন অভিজ্ঞতা হোৱাত তেওঁলোকৰ প্ৰদৰ্শনত ইয়াৰ বিৰূপ প্ৰভাৱ পৰে। ভাৰত, পাকিস্তানৰ দৰে দেশে বিদেশী দেশৰ লগত সমানে ফেৰ মাৰিব নোৱাৰা হ'ল। ভাৰত পদক অৰ্জনত ব্যৰ্থ হ'ল। ১৯৮০ চনত মস্কো অলিম্পিকত আগশাৰীৰ দেশে অলিম্পিকত নেখেলাৰ সুযোগত ভি. ভাস্কৰণৰ নেতৃত্বত এই পৰ্যন্ত অষ্টমবাৰৰ বাবে ভাৰতে হকীত স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰে। হকী খেলৰ বাহিৰে ভাৰতে উক্ত সময়ত কোনো খেলত উল্লেখনীয় সাফল্য লাভ কৰিব নোৱাৰিলে। ১৯৮৪ চনত লৰ্ড এঞ্জেলছ, ১৯৮৮ ত ছিউল আৰু ১৯৯২ চনত বাৰ্চিলোনা অলিম্পিকত ভাৰতে শুদা হাতে স্বদেশলৈ উভতি আহে।

১৯৯৬ চনত আটলাণ্টা অলিম্পিকত লিয়েণ্ডাৰ পেজে (টেনিছ), ২০০০ চনত ছিউনী অলিম্পিকত কৰ্ণাম মালেশ্বৰীয়ে (ভাৰতোলন) ব্ৰঞ্জৰ পদক লাভ কৰে। ২০০৪ চনত ৰাজ্যবৰ্দ্ধন সিং ৰাখাড়ে শ্বুটিংত ড০ কৰ্ণি সিংৰ পিছত দ্বিতীয় ভাৰতীয় শ্বুটাৰ হিচাপে পদক (ৰূপ) লাভ কৰে। ২০০৮ চনত চীনত অনুষ্ঠিত বেইজিংত পূৰ্বৰ অলিম্পিক সমূহৰ তুলনাত ভাৰতে সামান্য উন্নত প্ৰদৰ্শন দাঙি ধৰে। সেইবাৰ ভাৰতে শ্বুটিংত অভিনৱ বিদ্ৰাৰ জৰিয়তে সোণ, বীজেন্দৰ কুমাৰ (বক্সিং) আৰু সুশীল কুমাৰ (ৰেপ্টলিং) জৰিয়তে ব্ৰঞ্জৰ পদক লাভ কৰে। যিটো এতিয়ালৈকে ভাৰতৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ প্ৰদৰ্শন।

এতিয়ালৈকে ভাৰতে অলিম্পিকত সৰ্বমুঠ পদক লাভ কৰিছে ২১ টা। য'ত ৯টা সোণ, ৪টা ৰূপ, ৮ টা ব্ৰঞ্জ। ভাৰতৰ দৰে বৃহৎ দেশ এখনৰ বাবে ই সঁচাকৈয়ে নিৰাশাজনক। ইয়াৰ বাবে চৰকাৰ, সংবাদ মাধ্যম, দেশৰ আগশাৰীৰ কোম্পানী তথা ভাৰতীয় সকলোৰে কৰণীয় যথেষ্ট আছে। প্ৰথমতে দেশৰ ক্ৰীড়া ক্ষেত্ৰ চৰকাৰে দুৰ্নীতিমুক্ত কৰিব লাগিব। দেশৰ ক্ৰীড়া ব্যৱস্থাটো বৰ্তমান নৰককুণ্ড সদৃশ। উল্লেখযোগ্য যে দেশৰ ক্ৰীড়া প্ৰশাসন এনে কিছুমান ব্যক্তিৰ হাতত আছে য'ত তেওঁলোকৰ ক্ৰীড়াৰ লগত কোনো সংগতিয়ে নাই। মাত্ৰ পইচা তথা গ্লেমাৰৰ কাৰণে তেওঁলোকে ক্ৰীড়াৰ বিষয়বাব দখল কৰিছে। দ্বিতীয়তে দেশৰ

ক্রীড়াক্ষেত্ৰৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত পূৰ্জিৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বৃদ্ধি কৰিব লাগিব। কিয়নো উন্নতমানৰ খেলৰ সা-সজুলি, উন্নত মানৰ বিদেশী প্ৰশিক্ষক, বিদেশত নি উচ্চ কোচিং, বিদেশত নি পৰ্যাপ্ত প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিব দিলেহে ভাৰতে অলিম্পিকত ভাল ফল দেখুৱাব পাৰিব। তৃতীয়তে দেশৰ আগশাৰীৰ কোম্পানীয়ে আন্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত সফলতা অৰ্জন কৰা প্ৰতিভাৱান খেলুৱৈ তথা খেল সমূহক স্পনাৰশ্বিপি কৰিবলৈ আগুৱাই আহিব লাগিব। সংবাদ মাধ্যম, নিউজচেনেলসমূহে ভাৰতৰ ক্ৰীড়াক্ষেত্ৰত সফলতা অৰ্জন কৰা খেলুৱৈ সকল তথা তেওঁলোকৰ কৃতিত্বক ক্ৰিকেটৰ দৰে বাতৰিৰ শিৰোনামালৈ আনিব লাগিব। চতুৰ্থতে ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত ক্ৰীড়া এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হিচাপে অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগিব। কিয়নো স্কুল, কলেজৰ দৰে ক্লাব পৰ্যায়ৰ পৰা নিলেহে ভাৰতে ভৱিষ্যতত সফলতা লাভ কৰিব পাৰিব। পঞ্চমতে অভিভাৱক সকলেও নিজৰ সন্তানক পঞ্চমতে অভিভাৱক সকলেও নিজৰ সন্তানক ক্ৰিকেটৰ বাহিৰে অন্যান্য খেল যেনে — ৰেপ্টলিং, বক্সিং, আৰ্চাৰী আদি খেলাৰ বাবে উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা যোগাব লাগিব।

ভাৰতৰ দৰে দ্বিতীয় জনবহুল দেশ এখনে অলিম্পিকৰ দৰে বিশ্বজুৰি প্ৰতিযোগিতাত এটা পদক লৈ উভতি অহাটো সঁচাকৈয়ে লজ্জাজনক। ইয়াৰ তুলনাত সৰু দেশ যেনে- কেনিয়া, কিউবা, জাপান আদি দেশে অলিম্পিকত অভূতপূৰ্ব সফলতা লাভ দেখে। ভাৰতৰ প্ৰতিভা আছে কিন্তু নাই উন্নত মানৰ প্ৰশিক্ষক, উন্নত খেলৰ সা-সজুলি ইত্যাদি। এইবাৰ ২০১২ চনত লণ্ডনত অলিম্পিক খেল আয়োজন কৰা হৈছে। তাত ভাৰতে কেনেদৰে ধৰণৰ প্ৰদৰ্শন দাঙি ধৰে মনকৰিবলগীয়া। ●

মহৎ লোকৰ বাণী

- আমি যি জানো সামান্য, আমি যি নাজানো তাৰে সীমা নাই। এতেকে নিজকে জ্ঞানী বুলি ভবা অনুচিত
- কথা কোৱাতকৈ শুনাই হ'ল আচৰণৰ এটি মহৎ আৰু ভদ্ৰ সন্মত গুণ।
- চিগাৰেটৰ এমুৰত জুই আৰু ধোৱা থাকে আৰু আনটো মূৰত একোজন মুৰ্খ।
- শিক্ষা এডাল মমবাতিৰ সমান যিয়ে নিজে জ্বলি আনক পোহৰ দিয়ে।
- আশা আছে বাবে পৃথিৱীখন ইমান ধুনীয়া।
- আটাইতকৈ সুখী হ'ল সেইজন, যিজনে অতি কম বস্তুলৈয়ে সন্তুষ্ট থাকে।

অসমৰ কিছুমান ভৌগোলিক আখ্যা

প্ৰাচ্যৰ মানচেষ্টাৰ	:	শুৱালকুছি
অসমৰ স্কটলেণ্ড	:	হাফলং
অসমৰ পিৰামিড	:	চৰাইদেউৰ মৈদাম
উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ প্ৰবেশ পথ	:	গুৱাহাটী
চিৰ ৰোমাঞ্চিত চহৰ	:	তেজপুৰ
তৈল নগৰী	:	ডিগবৈ
অসমৰ চাহৰ ৰাজধানী	:	যোৰহাট
অসমৰ খাজুৰাহো	:	মদন কামদেৱ
পঞ্চ তীৰ্থ	:	হাজো (গুৱাহাটী)
অসমৰ নৰদীপ	:	নলবাৰী

বৰিতা ভূঞা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ, শিক্ষা বিভাগ

English Section

ROLE OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE SOCIAL LIVES OF INSERVICE WOMEN

Dr. Birendra Deka,
Principal, Nimal Haloi College, Patacharkuchi.

INTRODUCTION :

Learning activity comes out with the help of some institutions. Educational institutions are the significant place where from the learning outcomes. Learning in the modification of behaviour through training and experience. Universities and colleges may be called the home of learning. Its standard and efficiency of teaching regarding the higher knowledge depends upon the mental and moral acquisition of the society. No doubt the universities and the colleges are the institutions of higher learning from where society get leaders in science, arts and various other fields of national life as well as social life. The prosperity of the country is linked upon with the Higher educational institutions. Educational institutions are the place where the fate of the nation is moulded and shaped. Its success is judged by the type of young men and women it produces and it cousingly devoted

to the pursuit of knowledge, the solution of problem the critical appreciation of achievement and the training of men at a really high level. Institutions of higher learning reforms our society from different point of view. High class cultured people come out from these institutions of higher learning. Colleges are the principal centres of higher learning. A vicious institutions of higher learning is like a "contaminated fountain" which is bound to imperil the health of those who drink from it. Gender equality is a constituent of development as well as an instrument of development. No institution can be deemed developed if half of its population is severely disadvantaged in terms of basic needs, livelihood options, access to knowledge and political voice. Women play a critical role in the family which the basic unit of society. Strong national machineries for the advancement of

women and promotion of gender equality require political comitment of the highest level. Reforms to meet the challenges of the changing world are essential to ensure women's equal access to institutions and organisations, Institutional and conceptual charges are a strategic and important aspect of creating an enabling environment for the implementation of policies and programmes for the advancement of women. To enhance women's opportunities programme support potentials and activities need to have a dual focus, on the one hand, programmes aimed at meeting the basic as well as the specific needs of women for capacity building, organizational development and empowerment; and on the other, gender mainstreaming in all programme for-mulation and implementation activities. It is particularly important to expand into new area of programming to

advance gender equality in response to current challenges.

CONSTITUTIONAL PROVISIONS :

Following are the provisions in the constitution of India for socio-economic development of women.

Article	Description
Article 14	Men and women to have equal rights and opportunities in the political, economic and social spheres.
Article 15 (1)	Prohibits discrimination against any citizen on the grounds of religion, race, caste, sex etc.
Article 15 (3)	Special provision enabling the state to make affirmative discrimination in favour of women.
Article 16	Equality of opportunities in matter of public appointments for all citizens.
Article 39 (a)	State shall direct its policy towards securing all citizens men and women, equally, the right to means of livelihood.
Article 39 (d)	Equal pay for equal work for both men and women.
Article 42	State to make provision for ensuring just and humane conditions of work and maternity relief.
Article 51 (A) (e)	To renounce the practices derogatory to the dignity of women.

Women as an independent group constitute 48 percent of the country's total population as per the 2001 Census. The importance of women is recognised by the Constitution of India which not only accords equality to women but also empowers the state to adopt measures for positive discrimination in their favour. There are Articles in the Constitution which reiterate the commitment of the nation towards the socio-economic development of women and upholding their political rights and participation in decision making.

Drawing the strength from the constitutional commitments,

the Government of India has been engaged in the continuous endeavour of concretely translating all the rights, commitments and safeguards incorporated in the Indian Constitution for women from *de jure* to *de facto* status. The objectives of various legislations enacted include the following:

1. Creating and environment through positive economic and social policies for full development of women to enable them to realize their full potential.
2. Enjoyment of all human rights and fundamental freedom by women on equal basis with men in all spheres political, economic,

3. Equal access to participation and decision making of women in social, political and economic life of the nation.
4. Equal access to women for health care, quality education at all levels, career and vocational guidance, employment, remuneration, occupational health and safety, social security and public office.
5. Strengthening legal systems aimed at elimination of all forms of discrimination against women.
6. Changing societal attitudes and community practices by active participation and involvement of both men and women.

7. Mainstreaming a gender perspective in the development process.

8. Elimination of discrimination and all forms of violence against women and the girl child.

9. Building and strengthening partnerships with civil society, particularly women's organizations.

WOMEN AND SOCIETY :

Indian social structure was conservative in nature. Before independence a small amount of women enabled themselves in educational Institutions. A few of them had completed their education. But in service sector only male persons are entered. Most of the women were busy in household duties. After independence the social situation are partially changed into a new direction. Society demanded to engage women worker in educational sector and encouraged the general situation. The objective of increasing female employment can in the context of long working hours and added household duties.

Women of all ages with any forms of disability are generally among the more vulnerable and marginalized of society. There is therefore need to take into account and to address their concerns in all policy making and programming special measures are needed at all levels to integrate them into the mainstream of development.

Effective and Co-ordinated plans and programmes for the full implementation of women oriented policies required a clear knowledge on the situation of women worker. Effort are needed to ensure capacity building for all actors involved in the achievement of these goals. Efforts are also needed at the national level to increase transparency and accountability.

Equality for women, like equality in general, is at its core a universal ideal. For a developing country like India which is the home to 127.1 million working women. Women's liberation is not an opulence but an urgent requisite for a life that is more than satisfying materially, intellectually and spiritually. Women's status and acknowledgement of their contribution and also other related issues, have gained credence both in developing as well as developed countries.

Women's are employed and empowerment of women is largely determined by their economic status in the society. The changing global ambience throws up lucrative economic opportunities at the same time it puts forth new challenges which can be pragmatically faced by a women only when she is armed with education, skill, knowledge and information.

Social life of Inservice women : Institutional mechanism for the

advancement of inservice women is significant in nature. There are different types of educational institutions from primary level to university level. Service culture of all the levels are different no doubt but there are some common aspects. Accordingly to service rule of the educational institutions inservice women are governed. Generally rules and regulations of the educational institutions are same for inservice men and women. So there is no discrepancy in administration process. Educational Institutions are interested in the social attitude towards the sources, the limits and validity of knowledge. With the change in these social attitudes are finds a considerable interest in the interaction among the inservice men and women in educational Institution. In the development of social life of inservice women following aspects are helpful.

(1) Interaction within the educational Institution : The most important area of the social life of inservice women is the development of Interaction among the different members of the institution. The educational system involves three social constituents Colleagues, Learners and Administration, and in a small measure the society or the community at a large. All these constituents constantly chaged within themselves and in their

interaction. Interaction every where may be cohesive or divisive.

(2) **Inservice women Administrators relationship** : At the fringe of the social organization in the educational institutions is the inservice women and administrator relationship. The administrator is employer or the agent of the employer. He is the leader, the supervisor and the guide of the inservice women. With the authority vested in him he gives rewards and punishments for successes or failures. So, the personality and the way of service is very much influenced by inservice women and administrator relationship. To create healthier atmosphere democratic attitude is necessary.

(3) **Relationship among the Colleagues** : Educational institutions are the working place of teachers and non teaching staff. So the educational sociologist is interested in knowing the relationship among the colleagues. This relationship may be fraternal or marred by rivalry. While the fraternity results in co-operation, team spirit and good will, rivalry leads to mud-slinging, favouritism and factionism. Even in a small education institutions, or in University or in college departments two or more camps may be found among service orientors giving vent to jealousy and rivalry against each

other. It should be reduced.

4. **Inservice women and learners relationship** : Teaching learning is a transactional process. To make this type of transaction effective teacher-taught relationship should be strengthened. It is one of the most important area of educational institution. Formerly this relationship was familistic, to-day it is contractual. Formerly, the teacher himself laid down the rules of admission, syllabi, teaching schedule, teaching methods and practically every detail of education. To-day the rules and regulations are framed by experts or government. The teacher taught relationship should be strengthened. It depends on

- (1) Age of the learner.
- (2) Teacher's status
- (3) Attitude of knowledge
- (4) Mode of acquiring knowledge
- (5) Self Image
- (6) Role of the teacher in the institutional campus.
- (7) Mode of standardization.

Educational Institution as a provider : Educational Institutions are playing significant role in the social life of inservice women. The service rule of the government gives some options to the inservice women in general and inservice women of educational institutions in particular. They can avail the options of all aspects. There are some ways and means by which the

inservice women can develop their social life.

(1) **Participation in curricular activities** : Co-curricular activities are the part and parcel of the educational field. This programme is helpful for the learners. The management of the institution nominate the teacher as the incharge of the co-curricular activities. Through this activity the inservice women can develop their social attitude and social life.

(2) **National Cadet corps (Girls wing)** : Most of the reputed educational Institutions have the troop of NCC (girl's wing). The institution select one women for the training and the department recognised her as captain or as second Leutenant. In the troop minimum 24 girl cadets are enrolled for training in Base camp. Through this troop inservice women can develop their social life in a smooth way with the help of Social service, Disaster management, Flood etc. We can mention here the names of a few inservice women of educational institutions. They are captain geeta Barthakur Doomdooma College, captain Banti Gogoi Lakhimpur Girls College, Captain Senehi Begam Handique Girls college, captain Bazali College etc.

(3) **Ranger Leadership** : Scouts and guides is one of the world wide organization. Bharat scouts and

guides is the Indian organization. A good number of educational institutions have the troops or teams. For this purpose educational institution select one or two inservice women for the training of Bul-Bul Leader (Lower Level), guide captain (secondary Level) and Ranger Leader (Collegiate Level). This organization trained the leader to develop the society in moral, spiritual and social sence. After getting the membership of the organization the captain or the leader engaged herself in social activities and develop their social life. We can mention here the names of a few of them. They are Bina Mazumdar (National H.Q. commissioner) Manika Didi (National Head Quarter) Dulari Bora (State Head Quarter) Bina Bora, Ranger Leader, Bahona College, Tamal Kusum Das, T.C. H.S. School, Sabitri Bez Baruah, NH Colege, Pranita Baishya, Ananda Ram Baruah H.S. School, Kusum kali Devi Pub Nalbari M.E. School etc. They were participated in Samagam, Jumboori, Rally etc. in different places of Assam and India.

(4) **Social life through spiritual activity** : There are different spiritual organization which are helpful in the social life of inservice women. Among these organization we can mention the name of

Prajapita Brahmakumari Iswariya Viswa vidyalaya. A few inservice women are engaged there and developed the social life through spiritual activity. Here we can mention the names of a few of them. They are Materwari Jasadamba Saraswati, Rajyogini Dadi Janki Rajyogini Dadi Hirdaya Mohini, Pratibha Devi etc. Pratibha Devi is the inservice women of patacharkuchi vidyapeeth. Educational institution help them in the development of their social life.

(5) **Social life through cultural activity** : Cultural development is the unique quality of human race. It is one of the accepted objectives of education. Indian Philosophical tradition interprets culture as the series of impression inspiring on the individual which help to prepare him or her for various functions of social life. Culture is a means of socialization and it help in the social life of the people. Educational institutions encouraged inservice women to develop culturally. So inservice women playing a tremendous role in this respect. A few of them are Dr. Lakshahira Das, Malaya Goswami, Anima Choudhury, Dr. Minati Choudhury, Pahari Saikia, Mitali Choudhury etc.

(6) **Social life through Literary Activity** : Literature is always a mirror of the age. It helps us tremendously in the development of

social behavious and social setting. Our inservice women are fully engaged in the development of native literature generally literary activity contribute in the expression of social situation and problem. We can mention here the names of a few literateur among the inservice women. They are Dr. Nirmal Prabha Bordoloi, Dr. Renu Devi, Dr. Mamani Raisam Goswami, Dr. Karabi Hazarika, Anuradha Patangia, Dr. Rita Choudhury, Dr. Leena Deka, Phulkan Kalita etc. Educational institutions help them from different aspect for their development of social life.

(7) **Social life through Administrative process** : Administration is primarily concerned with management. Godd administration depends to a large extent on good organization. Educational administration is the process of integreting the efforts of personal and of utilizing appropriate materials in such a way as to promote effectively the development of human qualities. During the inservice, women of educational institutions contributed immencely in the field of social development. Some of them played good role and some are not. A few women academic administrators are Indira Miri, Rajabala Das, Sarazu Das, Lahari Das, Dr. Malaya Barman, Mrs. P. Chaliha, Dr. Anjali Bardoloi, Mrs. Pranita Talukdar,

Dr. Runu Devi, Dr. K.K. Kakati, Dr. India Bardoloi, Renu boro etc.

(8) Social life through Research Activity :

Human knowledge is a dynamic concept. Knowledge is advancing very rapidly in every discipline of knowledge. The formal source of knowledge is known as research process. Research is the most important process for advancing knowledge for promoting progress and to enable to relate more effectively to his environment to coomplish his purpose and to resolve his conflict. Most of the inservice women of educational institutions particularly the institutions of higher learning engaged themselves in research activities and developed their social life. A few notable inservice women are Dr. Archana Sarma (Women Study) Dr. Alaka Burhagohain, Dr. Swarnalata Das, Dr. Parbin Akhtar, Dr. Lulfun Rahman, Dr. Nilima Bhagawati, Dr. Niru Hazarika, Dr. Gauri Deka, Dr. I. Barthakur etc.

(9) Social life through Social Activity : Human being cannot live by bread alone. Mental food also necessary for day to day living. Social activities helps the individual to make themself fully social. Our inservice women's are actively participated in the different social activities. We can mention here the names of a few of them. They are Bijoya Chakravorty, Remika Devi

Barkataki, Prof. Anjali Daimary (Justice Forum) Pramila Rani Brahma, Dr. Swarnalata Das, Dr. Suchita Kakati etc.

Strategies

1. We must build academic culture and climate promoting educational, professional and managerial values beliefs and positive attitude.
2. We must promote team approach in the institute for creativity, innovation and change. Provide an opportunity to excel best to teams and indivisuals.

3. We must encourage commitment to quality by every body at every level in every area. This can be developed by an understanding by every body of what represents quality of educational programmes in the eyes of the society.

4. We must try to link performance with rewards / incentives and immediately reward the person for excellent contributions.

5. Educational Institute encourage risk taking and accepting challenges capacity in faculty and staff members at all levels.
6. Educational Institute develop policies and update them as per requirement of the academic programmes.

Conclusion : Higher education contributed directly as well as indirectly in the wealth of nation. The prosperity of the country is linked upon with the higher

educational institutions are the place where the fate of the nation is moulded and shaped. Its success is judged by the type of young men and women. High class culture people come out from these institutions of higher learning. Colleges are the principal centres of higher learning. Gender equality a constituent of development as well as an instruments of development. Women play a critical role in the family which is the basic unit of society. Institution and conceptual changes are a strategic and important aspect of creating an enabling envionment for the implementation of policies and programmes for the advancement of women. Constitution of India made some provisions for social economic development of women Women as an independent group constitute 48 percent of the country's total population as per the 2001 census. Generally rules and regulations of the educational institutions are some for inservice men and women. So, there is a discrepancy in administrative process. In earlier time the image of the teacher was alomost the highest in the society. But in present situation it is alomost reversed. To-day contractual system of education, the teacher is professional person if not a poor member of society. ●

This is a Siva temple and stands on a mound called Neghretting in a solitary atmosphere with beautiful landscape and is popularly known as Negherting

once a huge number of Sivalinga were collected here by one Orba Muni which was went down to the earth before the Saint could establish them properly. A nereby place

Brahmaputra. However, a CP inscription Sivadol gives a little history of earlier temple which says that Rudrasimha predecessor and father of Sivasimha had performed

Neghretting Siva Temple of Dergaon

Tapan Kalita
Assistant Professor (S.G)

Sivadol. The temple is only 3 kms, away from the heart of the present Dergaon (Devaragrama) town of Golaghat district on bank of the mighty river Brahmaputra. The Gelabil, a branch of the river Kakadanga also flows by the North of the temple.

This is claimed to be one of the finest temples belongs to late medieval period of Assam.¹ The presiding deity of the temple is a Sivalinga of 0.9144 metres height and 0.9144 metres in circumference and known as Banainga.² The temple in the present site was built by King Rejesvarsimha in 1768 A.D.³ While stone relics found scattered here are said to be the remnants of a Siva temple of stone belonging to pre Ahom age.⁴ These relics seems to be similar with that of the stone temple of Tezpur or Deo-pahar of Numaligarh. From the archeological point of view, the antiquity of these determined to be of the 7th or 8th century A.D. i.e. of the Salastambha dynasty (A.D. 650-990).⁵

According to a tradition,⁶

is still known as 'Sital Pathar' to the east of the hillock on which the present temple is situated. Sital is a corrupted from of the world Sivatol. However due to some unknown reasons the Saint could not establish the Kasi Dham of his desire.⁷

After a successful engagement with the Kacharis, Ahom King Susenpha or Pratapsingha (A.D. 1603-41) came to know about the existence of a Sivalinga covered under dense forest.⁸ According to the 'Deodhai Assam Buranji' the king had seen a dream where Mahadev or Lord Siva directed him to built a temple and accordingly he caused to clear the jungles and built a temple over it in Saka 1949 (A.D. 1627).⁹ He made proper arrangement for daily seva-puja appointing servitors from both the Brahmana and non-Brahmana caste including dancing grils.¹⁰ The temple built by the king was known as Mahesvar devalaya of Devagram and attained its zenith of glory. It was said that the temple destroyed by the erosion of river

a Pratistha ceremony by a priest named Bhudhar Agamacharyas and granted him 36 puras of land and 6 families of servitors. The inscription further informed that 1646 Saka Sivasimha and the Barjana Raja Queen Phulesvari, had the marriage of Banesvar performed and donated 80 puras of land. After the death of the Queen in 1653 Saka or 1731 A.D. another 20 puras of land were donated to Banesvar in course of the obsequies. Besides it, in 1660 Saka king Sivasimha provided some servitors to assist the priest Banesvar which was however confusing as the said CP grant issued on 1656 Saka (A.D. 1734). On the other hand G.C. Barthakur in his book 'Negheriting Saivadoler Itihas' claimed that during the reign of Sivasimha he undertook a purification rituals for the temple along with the other temples indicates that after the erection new building of the temples definitely something thing happened which is not come to light still now for which the king initiated a purification policy of the

earier temple.

After Pratapsimha also, the temple received huge wealth from the royal houses along with a number of dancing girls (*nati*). But the temple constructed by the Ahom king Pratapsimha did not last long.

Mirzumulla, the general of the Mughal Emperor Aurangazeb invaded Assam in 1660 A.D., looted the temple and desaced the premises by killing cow and by eating it flesh.¹¹ This was followed by a devastating flood of the Brahmaputra and the temple was submerged under water.¹² Since then the temple remained abandoned until King Sivasimha performed a ritual to purify the temple and enshrined a new *Sivalinga*.¹³ His successor, king Rajesvarsimha (A.D. 1751-69) therefore using some of the earlier materials of the

old temple constructed a new at the present site in the second half of 18th century A.D.¹⁴ Besides the main temple, the king built four subsidiary temples dedicated to *Durga*, *Surya*, *Ganes* and *Visnu*, attached to the main temple. However it is said that the king breathed his last before the observance of the 'Prana-pratishtha' ritual for which it was completed by Lakshmisimha (A.D. 1769-80), his brother and successor.¹⁵

Though the temple possessed huge moveable property including gold and silvers, it is said that all were looted by the Burmese when they invaded Assam.¹⁶

For systematic *seva-puja* of the temple the Ahom kings took special care. They appointed one 'Barthakur' to be the Chief priest and some 'Thakur' to be the Associate priest.¹⁷

The descendent of the *Thakur* families are worshipping the deity still today. The *devadasi* were appointed for dancing and musical performance. The Ahom kings granted land to one *Mela Gayam* who was in charge of the institution.¹⁸ In this context it may also be mentioned that Queen Phuleswari Kowari in her earlier life was a *devadasi* of this temple.¹⁹

At present the temple authority also provides facility for regular performance of marriages, *Annaprashana*, *Upanayan* and other religious ceremonies of the Hindus. All the major Hindu festivals are observed here. On the *Sivaratri* a great *mela* is held every year. Besides on the month of *Shravan* (July-August), water carried from the river Brahmaputra and pour on the *Linga* is a recent addition to the rituals of the temple. ●

Notes and References :

1. P. Sarma, *The Holy Shrines of Assam*, (HSA) New Delhi, 2002, p.41
2. M. Neog (ed.), 'Pobitra Asom' (PA) (Assamese), Dhemaji, 2008, p.135:MTA
3. S. Sarma, 'Maha Tirtha Asom' (MTH) (Assamese), Guwahati, 2007, pp.134-135
4. HSA, p.42
5. PA, p.135
6. D.N. Bhattacharya, 'Negheriting Siva-Dole of Dergaon: Its Antiquity and Archaeological significance', in Bhaskar Chatterjee (ed), *History and Archaeology*, New Delhi, 1989, pp.191-95
7. C. Baruah, 'The Negheriting temple' JARS, Vol.VII; G.C. Barthakur, *Negheriting Sivadolal Itihasa aru Saiva Dharma* Dergaon, pp.16-17; PA, p.136
8. PA, p.136
9. *Ibid.*
10. S.K. Bhuyan (ed), *Deodhai Assam Buranji*, Guwahati, 2001, p.119
11. PA, p.136; H. Barbarua, *Ahomar Din*, Guwahati, 2003 p.79
12. G.C. Barthakur, *op.cit.*, p.05
13. PA, p.136
14. G.C. Barthakur, *op.cit.*; PA, p.136, HSA, p.41
15. S. Rajkumar, *Itihase Soara Sasata Basar*, Guwahati, 2000, p.231
16. PA, p.136
17. G.C. Barthakur, *op.cit.*, p.18
18. *Ibid.*, p.29
19. *Ibid.*, p.19; during the time of dance, the devadasi knot their hair like a crown which was locally known as the *Negheri-khopa*. Hence it is supposed that the name of the temple 'Negheriting' is derived from the famous 'Negheri-Khopa', vide, HSA, *op.cit.*, pp.42-43

19. L. Gogoi, 'Asomir Sunskriti' Dibrugarh, Guwahati, 2006, p.27

Virtues of Individual life and Social Life

Manik Chandra Das
Associate Professor
H.O.D. Philosophy

The word virtue has come from the Latin word 'Vir' which means a man or hero. Virtue meant originally manliness or valour.

Virtue is the habit of doing moral good. It is also the habit of abstaining from doing moral evil. In this way virtue is an indication of good character. Virtue refers to acquired dispositions of mind. The virtuous man is one who has acquired a fixed habit of performing duties. Virtue denotes a good character. Virtue is the excellence of character, which is the result of the habitual performance of duties. Virtue is the habit of deliberate choice of right action. It is the habit of controlling instincts and impulses and realizing the good of the self as a whole. Virtue is not good nature. It is not an innate good disposition which is natural. It is an acquire disposition due to the habit of controlling and regulating

impules and instincts by reason.

According to Aristotle, "Virtue is a permanent state of mind, formed with the concurrence of the will and based upon an ideal of what is best in actual life, an ideal fixed by reason." In this way, virtue is an acquired quality. It is an acquired disposition, the quality of obeying moral law. It is a permanent acquired disposition in harmony with the moral law. Virtue is the excellence of inner character.

The Virtue have been grouped under three distinct classes, viz., (1) Self-regarding, (2) Other-regarding and (3) Ideal-regarding. But this classification is misleading. There is no hard and fast distinction between the individual good and the social good. Personal good is inseparable from social good. It is misleading to distinguish between self-regarding and other regarding virtues. Still we

must admit that some virtues bear specially on the individual life and others on social life. Likewise, the distinction between self-regarding and ideal-regularly virtues is arbitrary. Pursuit of truth, good and Beauty, even for their own sake is conducive to the good of the individual.

James Seth regards Temperance and culture as the virtues of individual life. Temperance is an individual quality. Temperance means avoiding the attraction of sensuous or intellectual pleasures. A temperate person controls his senses by means of his reason. In this way temperance is self discipline. It has both negative and a positive aspect. Self-sacrifice, self-restraint etc. comprise the negative aspect. The positive aspect consists of unity of purpose or objective and its concentration. By means of both these kind of temperance a person can

save the energy from waste and concentrate it in the attainment of objective. Culture is the cultivation of the inner excellence of character. It is the harmonious development of the intellectual, emotional and volitional elements in the self. Harmonious self development is the keynote of true culture. Culture is self-development which means development of individuality into personality. The individuals personal life is gradually enriched and widened into selfless life of devotion to the common good of the society. It never becomes an impersonal life.

We should add coverage and honour also to the virtues of individual life. Courage is the power of resisting the fear of pain. If temperance in self-restraint, courage is inward energy. Every Moral courage is the courage of conviction in the face of abuse, ridicule, slander and social persecution. Honour means self-respect. It is regard for one's own character. Thus temperance, culture, courage and honour may be regarded as self-regarding virtues.

James Seth regards justice and benevolence as the virtues of social life. Justice in the negative social virtue. Justice is a social vir-

...tue which is actually inclusive of all social virtues. Benevolence is the positive social virtue. Justice consists in not hindering the personal life of other. It is non-interference with the free development of other persons. As temperance is a prior condition of true culture, so in justice a prior condition of true benevolence. We must be just before we can be generous. Benevolence consists in helping and furthering the personal life of others. It means sympathy, fellow-feeling and love. It means identifying oneself with other persons. The highest culmination of benevolence is found in selfless devotion to the progress of humanity.

Nonviolence or Ahimsa is an important social virtue. It literally means non-killing, non-injury or non-violence. It means abstaining from injuring any living being. It includes the control of mind, speech and action. It is non-violence in thought, word and deed. But it is not a negative virtue. It is the positive virtue of love for all creatures. It includes good will, friendship, compassion for all, irrespective of caste, creed and colour. It was stressed by Buddhism and Jainism. At present it is emphasized by M.K. Gandhi.

Moreover love, loyalty and respect should be added to the virtues of the social life. Love includes love for husband and wife, love for parents, love for children, love for relatives, love for friends, love for countrymen and love for humanity. Love implies self-sacrifices and service to others. It is self forgetful devotion to the good to others. It is instinctive at first but becomes enlightened by intelligence later. Justice consists in rendering to others in fairness and equity what makes for the general good. Love urges us to feel tenderness and comradeship for all mankind and to render to them more than justice demands. Love is felt for individuals. Loyalty is felt for groups. A person feels loyalty for his family, college, profession, community or nation. The virtue of loyalty is felt towards different groups with which a person is identified. Loyalty tends to embrace in a common and coherent whole all the sentiments which a person feels for different groups. Respect for superiors is a social virtue. We feel humility in the presence of persons of superior qualities. We also feel wonder, admiration, fear and awe for them on account for their superior qualities. If a person feels ad-

miration or awe towards another person, he acquires the sentiment of respect for him. We should have respect for our own character and that of others. We should praise others for their moral excellence and blame others for their moral depravity. Veracity is the habit of speaking the truth. It is the habit of truth fullness. It is harmony between thoughts and words and harmony between words and action. Equivocation, calumny, flattery, hypocrisy, perjury etc. are various kinds of lying. Veracity implies service to others by communication of truth. Instruction, advice, admonition, correction as well as teaching and preaching are various kinds of veracity. Justice, benevolence, love, loyalty, respect and veracity are other-regarding or social virtues.

Reverence is the virtue con-

cerning God. It is respect for God, who excites in us complex emotions of humility, admiration, awe, love, gratitude, mystic rapture and devotion. God is one supreme object of religious reverence. He is the supreme moral person endowed with all the moral virtues in superhuman excellence.

Intellectual virtue, aesthetic virtue and moral virtue are the ideal-regarding virtues. We should cultivate the habits of pursuing Truth, Beauty and good which are intrinsic and absolute values. Knowledge implies truth. Good implies Happiness.

All virtues are intrinsic values. They are also instrumental values. They promote the good of the individuals and society. Social virtues assist particularly social life and individual virtues are of a simi-

lar use in individual life. But this classification is not absolute. It is a relative classification. Roughly, the virtues of individual life are courage, self control, perseverance, self-respect, temperance, and culture. And similarly the social virtues are justice, benevolence, love, worship, respect, veracity, gaiety, faithfulness, honesty etc.

However, virtues are not isolated. Actually all virtues are different aspects of one supreme virtue. Man's ultimate end is self realization. This is the supreme objective and ultimate duty. And the habit of obeying this duty is the supreme virtue. Plato said, "The virtues are not isolated, but the one and whole." Green also said that, "It is true that the end of all virtues in the same." ●

Time is Precious

1. To know the value of 1 year—Ask a student who has failed in examination.
2. To know the value of 1 month—Ask a boy who has given birth a premature baby.
3. To know the value of one week—Ask the editor of a weekly.
4. To know the value of 1 day—Ask a daily wage labourer.
5. To know the value of 1 minute—Ask a person who has missed the train.
6. To know the value of 1 second—Ask a person who has survived on accident.
7. To know the value of 1 milli second—Ask a person who has missed the gold medal in the Olympic.

ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ স্মৃতিত

সেই গানৰ দেশত ওভতাই নিয়া

ৰাজেন দাস, সহযোগী অধ্যাপক, দৰ্শন

সেই গানৰ দেশত মোক ওভতাই নিয়া আই
মোৰ শেষ ঠিকনা জালুকবাৰীত এটা দীঘল নিদ্ৰা
সৌদিশে দেখো মোৰ গানৰ দেশৰ মানুহ জাতিস্বৰ
সেমেকা শীতৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ মোৰ বুকুৱেদি বগাইছে
শেষ হোৱা চিতাৰ ছাই কহুৱা হৈ উৰিছে
ৰণ দিয়া শৰাইঘাটত পাৰ চৰাই উৰিছে
নীলাচল পাহাৰৰ ফুল শোকত নিয়ৰ হৈ পৰিছে

সেই গানৰ দেশত মোক ওভতাই নিয়া আই
মোক দীপ্ত শিখাৰে জ্বলাই দিয়া আই
অগ্নি যুগৰ ফিৰিঙতি হ'বলৈ জগাই দিয়া আই
নাটঘৰৰ ভাওৰীয়া হ'বলৈ সজাই দিয়া আই
বুকুৱে বুকুৱে নিশ্বাস হ'বলৈ সাহ দিয়া আই
লুচাই পাহাৰত প্ৰতিধ্বনি হ'বলৈ শিকাই দিয়া আই
সেই গানৰ দেশত মোক ওভতাই নিয়া আই
আই কাৰ গানেৰে নোৱাৰ নিজৰাপাৰ
কাৰ শেতেলীত বাজি উঠিব দুখৰ চেতাৰ
কাৰ আখলত পোৰা মাছৰ গোন্ধ বগৰীৰ বিছনা
কোনে দেও দি গুচি যাব শূন্যতাৰ পৰা শূন্যতালৈ

সেই গানৰ দেশত মোক ওভতাই নিয়া আই
মোৰ বুকুৰ তেজেৰে গঢ়া সকলো সমদল
পাতি দিয়া আই পাৰি দিয়া আই তোমাৰ আচল
মোৰ চকুৰ পানীয়ে সাতুৰি সাতুৰি যোৱা সকলো দাগৰ
চৌদিশে দুখৰ গৰল তথাপি ক্লান্তিহীন বুকুৰ ভাগৰ

সেই গানৰ দেশত মোক ওভতাই নিয়া আই
মোৰ মৃত্যু নাই
যদি আছে সেয়া এটা কবিতা
প্ৰতিটো ফাগুণ প্ৰতিটো ব'হাগ প্ৰতিটো শীতৰ ঋতুত
মোৰ টোপণি ভাগিৰ
মোৰ টোপণি ভাগিৰ
কুৰুচুৱাৰ আলিঙ্গনত সেউজীয়া হৈ পৰিব জালুকবাৰী
আৰু মই হৈ গলিম শীত হৈ তিতিম ৰ'দ হৈ ফুলিম

মই তোমাক ভাল পাওঁ বাবে

মৃগেন দাস
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

মই তোমাক ভাল পাওঁ বাবে
অনুভৱ কৰিব পাৰো
ভালপোৱাৰ স্পন্দন
তুমি নোকোৱাৰ আগতেই
মই তোমাক ভাল পাওঁ।

মই তোমাক ভাল পাওঁ বাবে
চোতালৰ দুৰবি বনে
নিৰ্জনতাত কথা পাতে মোৰ সতে

মই তোমাক ভাল পাওঁ বাবে
উজাগৰে কটাৰ পাৰো
শীতৰ নিজান দুখৰ বাতি

মই তোমাক ভালপাওঁ বাবে
সকলো দিব পাৰো
তোমাৰ প্ৰয়োজনত।

মই তোমাক ভালপাওঁ বাবে
হৃদয়ত অংকুৰিত নহয়
নোপোৱাৰ বেদনা...।

জীয়া বেদনা

ভাস্কৰ চৌধুৰী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

বিষাদৰ অন্ধকাৰ পথৰ তুমি দুৰবী
তোমাৰ অনুমতিতহে
সেই অন্ধকাৰত প্ৰৱেশ কৰিছিলো।
তুমি সোধা প্ৰশ্নটিৰ উত্তৰ
মোৰ আবেগতে ওলাইছিল
'মই তোমাক ভাল পাওঁ'
জীৱনৰ গভীৰ নিদ্ৰাত পৰি থকা
সৰ্প এডালক হাতত তুলি ল'লো।
সেই ভুলৰ দোষী ময়েই
সেই ভুল, সপোনৰ এক মৰীচিকা আছিল।
কিন্তু...

অভিমানৰ ভয়ত হাতত হাত থৈছিলো
কিজানিবা তুমি বেয়াই পোৱা
তুমি বেয়া পালে
মোৰ হৃদয় আত্মাই কান্দি উঠিব
গোপনে হাহাকাৰ কৰিব।
মই ভালদৰে বুজি পাওঁ,
বিষাদেৰে জীৱনৰ অন্ত পেলাব নোৱাৰি।
প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্যৰ অভিনয়ৰে
তোমাৰ সৌন্দৰ্যৰ প্ৰশংসা কৰিছিলো।
চেউলী, চূড়ামণি আদিবোৰে
তোমাক বৰ ধুনীয়াকৈ শোভাইছিল
যেন পূৰ্ণিমাৰ ৰঙীন জোনটি।
তোমাৰ মনত আছেন বাক?
তুমিয়ে কৈছিল
কপৌফুল মূৰত গুজিবৰ সময় হ'লে
পুৰণি গাঁৱলৈ যাম
ঢোলৰ চাপৰি, পেঁপা, গগণাৰ মাতত
কঁকাল ঘূৰাই ঘূৰাই নাচিম
আবেলি পৰত ম'হৰুজ, কুকুৰাৰুজ চাম,
আৰু, বেলি প্ৰস্থানৰ আগে আগে
গাগৰী কঁকালত লৈ নৈৰ ঘাটলৈ যাম,
হৃদয় জুৰুৱা বতাহ জাকৰ লগে লগে
গুণ গুণাই উভতি আহিম।

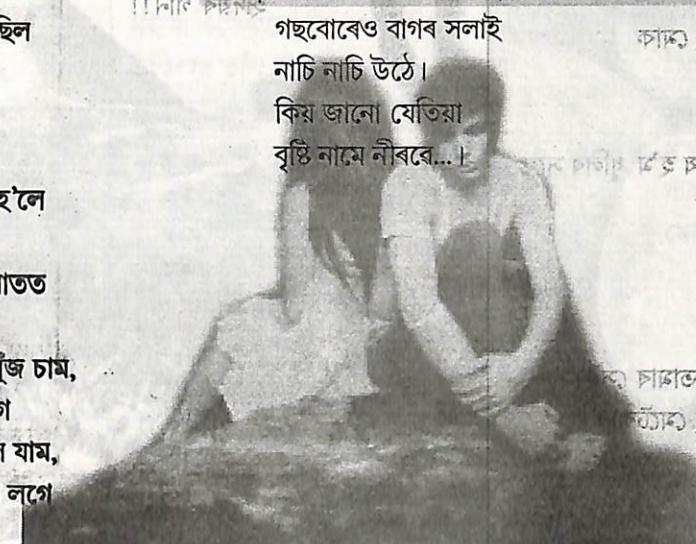
যেতিয়া বৃষ্টি নামে নীৰৱে

অনামিকা বৈশ্যা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

কিয় জানো শীতল হৈ
যায় মনটো পলকতে।
বাহিৰ ওলাই তিতি তিতি
গাবৰ মন যায়
এজাক সপোন
যেন বৰষুণ...।
নিমিষতে হেৰাই যায়
মনৰ ভিতৰৰ বিষাদবোৰ,
হৃদয়খনো ডাঠ হৈ যায়
কিবা-কিবি সপোনেৰে।
ভাৱনাবোৰ দেখোন
আউলি-বাউলি হৈ যায়,
গছবোৰেও বাগৰ সলাই
নাচি নাচি উঠে।
কিয় জানো যেতিয়া
বৃষ্টি নামে নীৰৱে...।

তুমি নহা হ'লে বেছি সুখী হ'লোহেঁতেন

মৃগাল কলিতা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
তুমি নহা হ'লে বেছি
সুখী হ'লোহেঁতেন
অন্তত... হেৰুৱাই
নেপালোহেঁতেন
জীয়াই থকাৰ স্পৃহা
ভাল নেপালোহেঁতেন
ব্যৰ্থ প্ৰেমিক কবিৰ
বীভৎস কবিতাৰ ছন্দ
তুমি নহা হ'লে বেছি
সুখী হ'লোহেঁতেন
যিদৰে সুখী হয়
বৰষুণ নাহিলে...
গৃহহীন ফুটপাথৰ
প্ৰতিজন ভিক্ষুক

পি.চি.অ' এটাত এদিনাখন

হীৰেণ দাস
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

আমি একেলগে মৰিম দিয়া
দিখৌ নৈত জাপ দি
প্ৰেমৰ অৰ্থ যদি সৰ্বোচ্চ ত্যাগ
মই বা তুমি কিয় মৰিব নোৱাৰিম প্ৰেমৰ বাবে
ওঁহো! প্ৰেমৰ সংজ্ঞা যিয়েই নহওঁক।
আমিতো মৰিব প্ৰেমত পৰা নাই
আমি জীৱনক জীৱন দিবলৈ প্ৰেমত পৰিছো জন
পি.চি.অ' এটাৰ মুৰৰ পৰা কঁপি কঁপি ভাহি অহা
তোমাৰ কথাই মোক কবি সজালে
মই যেন তাঁৰে তাঁৰে লতা বগাই যাম তোমাৰ কাষলৈ
দুয়ো একেলগে হাঁহিম উমলিম
নীলিম নয়নৰ বানত হিয়া উজাৰি সাঁতুৰিম
কি হ'ল? কোনোবা ধুনীয়া গাভৰুৰ চকুৰ চাৰনিত
উটি ভাহি গ'লা নেকি ক'বলৈ?
তোমাৰ কথাত পি.চি.অ'টোৱে থৰ থৰকৈ কঁপিছে
তুমি চাগে সপোন দেখিছা?
সপোন! সপোন মই সদায় দেখো জন। এখন সাগৰৰ
বুকুত আকাশ শুই থকাৰ সপোন।
তুমি বলিয়া হ'লা
তোমাৰ অবিহনে মই সকলো ত্যাগ কৰিম
চিগাৰেটৰ ধোঁৱাতকৈয়ো নে?
চিগাৰেটৰ ধোঁৱাৰ নিচাতকৈ প্ৰেমৰ নিচাই মোক
সাৰটি ধৰিছে।
কালি বৰষুণত তিতিছিলো!
হয় তিতিছিলো! আৰু তিতি তিতি নিঃশেষ হ'ম ধূলিৰ সতে
তোমালৈ বাতি বৰকৈ মনত পৰিছিল জন
তুমি চাগে মোক পাহৰি গৈছিলো
তুমি কেনেকৈ...?
পাহৰা জনকহে মনত পেলাব পাৰি
কোনো মোৰ বুকুত ফুলাই তুমি সেই বিহ মেৰুকাৰ
ফুল। মই যেন তোমাৰ অবিহনে
নিঃশেষ হৈ যাম ওৰে দিন ওৰে বাতি

তুমি আহিবা বুলিয়েই ৰৈ আছে

পাৰ্থপ্ৰতীম গোস্বামী
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

গছৰ পাতবোৰ সৰি সৰি গজি উঠাৰ দৰে
নদীখন শুকাই শুকাই বাঢ়ি অহাৰ দৰে
তুমি মোৰ কাষলৈ উভতি আহিবা
এদিন, দুদিন, এমাহ অথবা এবছৰৰ পাছত
মোৰ অপেক্ষাৰ অৱসান ঘটিব
বহাগৰ প্ৰথমজাক বৰষুণৰ দৰে
নাচি উঠিব মন
তুমি আহিবা বুলিয়েই
কোনো তৰাক দিয়া নাই মোৰ ঠিকনা
এটা দিন অথবা এটা বাতি
কৰা নাই কাৰো নামত উৎসৰ্গা
তোমাৰ বাবে খোলা ৰাখিছো
মোৰ হৃদয়ৰ সকলো দুৱাৰ-খিৰিকী
পাটা পাৰি বহিবা
হেঁপাহ পলুৱাই শুবা
গুণ গুণাৰ গাৰা
হৃদয়ৰ গান!!

তুমি মোৰ প্ৰিয়তম

ৰবিভা গোস্বামী
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মই তোমাক ভাল পাওঁ
মই বাবে বাবে প্ৰেমত পৰো তোমাৰ
প্ৰতিটো হতাশাৰ ৰাতি
মই নিপাত কৰিব খোজো তোমাৰ সঁতে
তুমি মোৰ একান্ত আপোনজন
শোক আৰু যত্নগাই আচ্ছন্ন কৰা
জয়াল ৰাতিবোৰত
চকুলোৰে গৰাখহনীয়াৰে সে গৈ...
মই জাহ যাব খোজো তোমাত
অন্যতু বিবাদ ভাবৰে যেতিয়া
আৰবি ধৰেহি হিয়া
মই সকলোবোৰ উবুৰিয়াই দিও তোমাত
তুমি হিয়াৰ উমেৰে সামৰি লোৱা
মোৰ শোকাকুল সময়
তুমি মোৰ প্ৰকৃত বান্ধৱ।
তুমি মোৰ প্ৰিয়তম
অনন্য তোমাৰ প্ৰেম।।

কালি ৰাতি যেতিয়া মই টোপণিত আছিলো

ল'ম মা

দিপুমণি শৰ্মা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মই যেতিয়া জন্ম ল'ম মা?
মই হাতত কলম তুলি নলওঁ মা।
মই হাতত ১.৩ কাৰ্ত্তিজৰ পিস্তল তুলি ল'ম মা।
কাৰণ কিয় জানা মা, মই তেতিয়া সৰু
হৈ থাকিম নহয়,
মই আৰু অলপ ডাঙৰ হ'লে পঢ়া-শুনা নকৰো মা
মই প্ৰশিক্ষণ লম বন্দুক চলাবলৈ।
মই মা একেবাৰে ডাঙৰ হ'লে ডাক্তৰৰ
চিকিৎসা তুলি নলওঁ
মই ল'ম এল. এম.জিৰ কাৰ্ত্তিজ
আৰু ডাক্তৰৰ দৰে, অপাৰেচন কৰিম
সিহঁতৰ বেমাৰতোৰ ওপৰত।
মই মা কাৰ কথা কৈ আছে তুমি জানিছানে বাক!
মই যে মা তোমাৰ গৰ্ভত থিতাপি লোৱাৰ পিছতে
সেই ক'লা কাপোৰ পিন্ধা দুবৃত্তৰ দলটোৱে
দেউতাক স্বৰ্গলৈ পঠাইছিল।
সেই নেজ নোহোৱা কুকুৰ কেইটাৰ কথা কৈছো।
মই মা সেই কুকুৰ কেইটাক মানুহলৈ পৰিৱৰ্তন
কৰাৰ দিনাই ভাল ডাক্তৰ বুলি আখ্যা ল'ম
আৰু তোমাৰ সপোন পূৰণ কৰিম মা।

লীনা শৰ্মা

কালি ৰাতি যেতিয়া মই টোপণিত আছিলো
দেখা পালো কিযে বিনন্দীয়া দৃশ্য
এটা জুৰি বৈ গৈছিল
মোৰ হৃদয়ৰ মাজেদি
কোৱা, কোৱা কোন গোপন বাটেদি
আহিছিলো তুমি অ' পানী
এটা নতুন জীৱনৰ সুঁতি
য'ৰ পানী খোৱা নাছিলো মই কোনোকালে
কালি ৰাতি যেতিয়া মই টোপণিত আছিলো
দেখা পালো কি যে বিনন্দীয়া দৃশ্য
এটা মৌচাক ওলমি আছিল
মোৰ হৃদয়ৰ মাজত
আৰু দেখিছিলো
ঈশ্বৰ আছিল সাইলাখ ঈশ্বৰৰ দৰে
যাক মই কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিছিলো
মোৰ হিয়াত।

মোৰ ভাববোৰ

ৰাতুল দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

এটি ফুল হৈ সুবাস
বিলাইছিল মোৰ বুকুত
আশা হৈ নাও মেলিছিল
মোৰ সপোনত।
বৃষ্টি হৈ তিয়াই পেলাইছিল,
মোৰ উদং পিঠি আৰু
এচাতি মলয়া হৈ
শীতল কৰিছিল
মোৰ ক্লান্ত দেহ।
ভাগৰুৱা প্ৰাণত আঁকি
দিছিল,
দুহাতেৰে জেতুকাৰ বোল।
আৰু এদিন অজানিতে
আঁতৰি গৈছিল
মোৰ বুকুৰ পদূলিত
দি থৈ বেদনাত
গধুৰ ৰোজাটি।

কথাবোৰতো এনে হোৱাৰ কথা নাছিল

অনামিকা দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

কথাবোৰতো এনে হোৱাৰ কথা নাছিল
নদী হ'ব খুজিছিল,
পথাৰ হ'ব খুজিছিল,
হৃদয়খন চহাই-মৈয়াই ভুই কই
সপোনবোৰ সজালি মেলাব খুজিছিলো।

সীমাৰ জেওৰাৰে বান্ধি ৰাখিবতো খোজা নাই
কণ কণ হেঁপাহবোৰ,
সেউজীয়া গান হ'ব খুজিছিলো,
বনৰীয়া পক্ষী হ'ব খুজিছিলো,
আশাৰ চাকি হ'ব খুজিছিলো,

কথাবোৰতো এনে হোৱাৰ কথা নাছিল
তোমাৰ মুখৰ হাঁহি হ'ব খুজিছিলো
দোষৰ কথাতো নাছিল।

আহা এবাৰ একেলগে তিতি চাওঁ

মিতালী ৰাজবংশী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

যৌৱনৰ ধুমুহা গাজনিত
নামি আহিছে এজাক প্ৰেমৰ বৰষুণ।
আহা, দুয়ো একেলগে এবাৰ তিতি চাওঁ।
মোৰ হৃদয়ে তোমাৰ হৃদয়ত খামুটি ধৰিব,
প্ৰেমৰ বৰষুণে সেউজীয়া কৰিব,
আমাৰ ভালপোৱাবোৰ
আঁহতৰ কুমলীয়া পাতত চুমা আঁকি
স্বপ্ন ৰথত উটি ভাহি ফুৰিম দুয়ো
জীৱন নদীৰ পাৰে পাৰে।

টোপ টোপকৈ সৰি পৰিব
মৌ মিঠা প্ৰেমৰ সুবাস...।

আহা! দুয়ো এবাৰ তিতো
হাতে হাতে ধৰা ধৰিকৈ...
বুকুত বুকু থৈ...
ওঁঠত ওঁঠ লগাই...
চঞ্চল আৱেগৰ চুমা আঁকি
মৰমবোৰৰ ভাগ বতৰা কৰিম।

উপলব্ধি

হিৰামণি পাঠক
প্ৰথম বৰ্ষ

এখন উকা কাগজত
এটা শব্দই
মোৰ জীৱনৰ সৰ্বস্ব বুলি নাভাবিবা
অশ্ৰুসিক্ত এজাক বৰষুণত
মই তিতি আছো
নেজানো কি বৰষুণ
হালধীয়া নে সেউজীয়া।
জোনাক ধোৱা অৰণ্যৰ
বিশাল আহত জোপাৰ তলত
মাজে মাজে জিৰণি লৈছো
কিন্তু ঠিক জানিবা
এটা শব্দই
মোৰ জীৱনৰ সৰ্বস্ব বুলি নাভাবিবা।

জীৱন যাত্ৰা

মন্দিতা খাটনিয়াৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মাও বুলিয়েতো ভাবিছিলো কিন্তু
শাব নোবাবিলো কিয়...
তথাপি বাট বুলি গৈ আছো
অচিনাকি বাটেৰে
চিনাকি বাট পায় বুলি।
দীঘলীয়া বাটৰ সপোনবোৰ
বাস্তৱ জীৱনৰ সতে
পৰিচয় নাই মোৰ কিয় জানো
হয়তো এদিন ভাগৰি
পৰিম মই...
তোমাৰ অপেক্ষাত মই
টোপনিক সাৱটি ধৰি
সিদিনাই শেষ হ'ব
জীৱন বাটৰ পৰিচয়হীন যাত্ৰা

সময়বোৰ বোবা

নয়ন মদাহি
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

সময়বোৰ বোবা কিন্তু
সিয়ো কথা কয়।
বছৰৰ পিছত বছৰ ধৰি সি
কথা কৈ আহিছে, অতীত, বৰ্তমান
আৰু ভৱিষ্যতেও ক'ব।
সময়বোৰ বোবা কিন্তু
সিয়ো কথা কয়,
বাৰ মাহৰ প্ৰতি পুৱাৰ পৰা প্ৰতি পুৱালৈ।
কেতিয়াবা ফুল ফুলায়
কেতিয়াবা পচোৱা হৈ
কেতিয়াবা শীত অথবা গ্ৰীষ্ম হৈ,
কেতিয়াবা বৰ্ষা হৈ
পথাৰত জিৰ জিৰকৈ নামি আহি
কৃষকৰ সতে কথা পাতে।
মৃত্যু নাই, শেষো নাই তাৰ
সময়বোৰ বোবা
সি কথা ক'ব নোৱাৰে, নাজানে
জ্ঞাত হৈ গান গাব
সি মাথো সময়ত ফুল ফুলাব
জানে
জানে সি তাৰ সময়ত
তাৰ কাপোৰবোৰ সলাব।

এই...তুমি কিয় নাহিলা

সৰষু দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

কল্পনাৰে পাৰাপাৰ নোহোৱা সীমাহীন ৰাজ্যত
তোমালৈ বুলি বৈ আছিলো
কিয় নাহিলা কোৱাচোন?
জালুকবাৰীৰ ট্ৰেফিক জামত ফচি আছিলো,
নে ভৰালুইতৰ বুকুত ককবকাই থকা
দিবাকৰৰ লুকাভাকু চাই মোহিত হৈছিলো?
তুমি নাহিলেয়ে মই একেবাৰে অকলশৰীয়া
মহ মাথি আৰু ধূলিকণাবোৰেও যেন
তোমামোদ কৰিব খোজে
কিয় নাহিলা কোৱাচোন?
কেবাচিন তেল বিচাৰি কৰবালৈ গৈছিলো নেকি?
নে কলেজ বাটত লগ পাই সেই ধুনীয়া
পখিলাজনীৰ সৈতে
কথা পাতি আছিলো?
তোমালৈ বুলি বৈ বৈ
লতাজীৰ এটি বিখ্যাত গীতৰ কলি আওঁৰাই
আছিলো জানা
কিন্তু কিমান সময়...।
পাঁচ মিনিট, দহ মিনিট, আধা ঘণ্টা, ডেৰ ঘণ্টা...
নিদ্ৰাদেৱী কেতিয়া জানো মোক হৰণ কৰিলে?
তুমি নাহিলা...!
এস্ ভালেই কৰিলা দিয়া
'চলেজ কৰি থোৱা হৰিকাইৰ দোকানৰ
চিঙাৰ বিলটো
মইহে দিব লাগিব।
নেউতাই কিজানি ভাবি আছে
তোমাৰ আৰু মোৰ মিলনেৰে
মৰহি যোৱা ফুলনিখন কেতিয়া সতেজ হৈ উঠিব...।
এই... তুমি কিয় নাহিলা!!!

বহু কথা আছে তোমাক ক'বলৈ

মিতু লহকৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

শামুক বগাই বগাই পাহাৰ শিলৰ
বুকুত
খামুচি থকাৰ কথা,
শিলবোৰ ভাঙি ভাঙি নিজৰা
হোৱাৰ কথা
আৰু নিজবোৰ নদী,
ঠিক তেনে এখন বুৰঞ্জীৰ
কথা আছে তোমাক ক'বলৈ।
আকাশত জোন বেলি ওলোৱাৰ কথা
ৰাতি নামি দিন হোৱা
দিন গুচি ৰাতি হোৱা,
ঠিক তেনে এখন পৃথিৱীৰ,
কথা আছে তোমাক ক'বলৈ।
ধোৱাই ছানি ধৰা আকাশ
মৰমে উপচা বিশাল সাগৰৰ
কথা, এখিলা শুভ্ৰ পাতৰ বুকুত
মৰমে ভৰা
তেনে এখন হৃদয়ৰ,
কথা আছে তোমাক ক'বলৈ।
তোমাক ভালপোৱাৰ বহুদিনৰ
বহু কথা আছে তোমাক ক'বলৈ।

মই সোনাই পাৰৰ ছোৱালীজনীৰ প্ৰেমত পৰিছো

প্ৰণৱ দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

নাম তাইৰ কি সোধা
হোৱা নাই।
তাইৰ প্ৰতিটো খোজত,
দুৰৰি বোৰ মৰহিব ধৰে।
তিনি আলিত, সদায়ে
লগ পাও তাইক
কেণ্টিনত বহি আড্ডা মাৰো,
দুচকুত চকু থৈ সাতোৰো
তাইৰ দুচকুৰ নীলাত।
উৰ্মিত কেশববোৰ
দো খাই
যেন টোপণি বলিয়া
এটি সৰু কেচুৱা।
প্ৰতি উশাহত বাহ লয় তাই,
মোৰ বুকুৰ
উদং পথাৰত।
প্ৰতি নিশা সপোন আকে তাই
মোৰ বুকুৰ চোতালত,
এনে লাগে, তাই মোৰ
চিনাকি যেন, বহুযুগৰ।
প্ৰতিটো খোজত,
প্ৰতিটো উশাহত,
তাই মোৰ সহচৰ।
শেষ নিশা অনুভৱ কৰিছো,
মই সোনাই পাৰৰ ছোৱালীজনীৰ
প্ৰেমত পৰিছো।

মোৰ বুকুত গজি উঠা এক নস্ত অনুভৱ

বনজিৎ প্ৰতিম বৰ্মন
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

সেইখিনিতে
হয়, ঠিক সেই খিনিতে
তুমি সিচি শেষ কৰিব নোৱাৰা
অভিমনেৰে বৈ আছে মই
য'ৰ পৰা তোমালৈ নীৰৱে চাই থাকো মই
য'ত অবৈধ নৈশকৰ মিছিল
য'ৰ পৰা সপোনে গজালি মেলে
য'ত সপোনৰ হয় অকাল মৃত্যু,
কিবা এক অনামী আকৰ্ষণত তন্ময়
হৈ ৰওঁ তোমাৰ পিনে,
পলকহীন চকুৰ পতাত কেৰুৰিয়ে বিষাদ গাঁথে,
তথাপিতো উন্নয়ন হয় মোৰ বুকুৰ সেউজীয়া গান,
অথচ নীৰৱে থাকা তুমিও মোৰ দৰে
কিবা দুখত, ভয়ত অথবা ভৱিষ্যতৰ
নিৰাপত্তাহীনতাত
দোষ কাৰ তোমাৰ অন্যমনস্কতাৰ
নে বুকু ফালি ওলাই নহা মোৰ দুখৰ ঢল।
নে কোনোবা অদৃশ্য সীমাৰ য'ৰ পৰা
আঙুৱাই গ'লে খহি পৰিব তোমালৈ
দূৰেৰ পৰা চোৱাৰ স্বাধীনতা
মই কাহানিও কবি হ'ব খোজা নাছিলো।
যদিওবা তোমাৰ গুঁঠৰ ফাকেৰে সৰি পৰা
ব্যাকৰণহীন হাঁহিত মই প্ৰেমিক হৈ গ'লো
সেই হাঁহিটিৰ বাবে মই ক্ৰমশঃ দূৰন্ত
প্ৰেমিক হৈ গৈ আছে।
তুমি নোচোৱা নেকি এবাৰ মোৰ
চোতালৰ চৌপাশ,
এবাৰ মোক চোৱাৰ বাবে খৰচ নকৰা
নেকি দুটা চকুৰ সন্মিলিত এক চাৰনি।

কালি ক'লা বজাৰত জুই লাগিছিল

ব্ৰজেন বৈশ্য
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

কালি ক'লা বজাৰত জুই লাগিছিল
লেলিহান শিখাবোৰে উগ্ৰমূৰ্তি ধৰি চুই গৈছিল এটি এটিকে
হিংসা-বিদ্বেষ-সম্ভাৰৰ চুবুৰী
মুখাপিন্ধা ভদ্ৰলোকৰ ভয়ানক ছাই দেখি
হাজাৰ নিস্পেষিত জনতাই
মুখ খুলি প্ৰতিবাদ কৰিছিল
প্ৰতিবাদৰ সেয়াই সিহঁতৰ প্ৰথম কণ্ঠস্বৰ আছিল
কালি ক'লা বজাৰত জুই লাগিছিল।

কালি এটি এটিকে হত্যা কৰা হৈছিল
মুখা পিন্ধা ভদ্ৰলোকক
শাৰী পিন্ধাই নচুওৱা হৈছিল ৰাজধানীত
এনেকৈয়ে কালি লুইতৰ বুকুত জাহ গৈছিল
এটি অভ্ৰ কলংক জাতি।

কালি মোৰ দেশৰ মানুহে নতুনকৈ ৰচিছিল
হৃদয়ে হৃদয়ক ভালপোৱাৰ নতুন প্ৰেমৰ কবিতা
য'ত নাই প্ৰেয়সীৰ দুষ্টৰ লঘু লাঞ্ছনা
য'ত নাই প্ৰেমিকৰ শোষণ বঞ্চনা।
কালি মোৰ দেশৰ জনতাই নিৰ্ভয়ে ঘূৰিছিল
ৰাজআলিত
মৰমৰ পদূলিত চেনেহৰ বীজ সিঁচি
ন-সাহসেৰে ন উদ্যমেৰে ওলাইছিল
নতুন সভ্যতা গঢ়িবলৈ।

কালি নিস্পাপ শিশুৰ সৰস ক্ৰন্দনত
কাঁপি উঠিছিল শুভ্ৰ জননী
কালি যে নাছিল সংশয়
নিৰ্ভয়, কেৱল নিৰ্ভয়
বহুত দূৰ বিয়পি কেৱল নিৰ্ভয়..

উভতি নাহিবা তুমি

বনজিৎ শৰ্মা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

উভতি নাহিবা তুমি, আনৰ মৰম নেওচি
জানোচা মোৰ দৰে
তোমাক ভালপোৱা জনৰো প্ৰাণ ভৰিছিল
তুমি মৰা হাঁহিৰ বাবে,
সেয়ে তুমি উভতি নাহিবা।
উভতি নাহিবা তুমি
আনৰ প্ৰেৰণা উৎসাহক গচকি
তেওঁ বোধহয় মোৰ দৰে
প্ৰেৰণা পাইছিল তুমি কাষত থকাৰ বাবে
সেয়ে তুমি উভতি নাহিবা।
উভতি নাহিবা তুমি
দুনাই মোৰ জীৱনলৈ
তুমি উভতি আহিলেওঁ তোমাক পাইও
সুখী হ'ব নোৱাৰিম মই
তুমিয়েতো...
মোক ভাল পাই জীৱন যুঁজত আগবঢ়াইছিলি?
এতিয়া... আৰু নোৱাৰিম
মই তোমাক লৈ ভালপোৱাৰ নৈ সাতুৰি পাৰ হ'বলৈ।
সেয়ে মোৰ প্ৰাৰ্থনা তোমালৈ
উভতি নাহিবা তুমি মোৰ জীৱনলৈ
উভতি নাহিবা তুমি...।

নিঃসংগতাৰ এটি মুহূৰ্তত তুমি ফোন কৰিছিলি

সঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

আজি বহুদিনৰ মূৰত তুমি ফোন কৰিছিলি
তৃষ্ণাতুৰ মানুহে পানী পি খোৱাৰ দৰে
নিৰুদ্দেশ শিশুৱে মাকক পোৱাৰ দৰে
তোমাৰ মৌ-বৰষা মাতত
ময়ো পাইছিলো এক ক্ষণস্থায়ী আনন্দ
মই জানো মোৰ বাবে এতিয়াও
বহু কথাই অব্যক্ত হৈ তোমাৰ হৃদয়ত
তোমাক নোপোৱাৰ
আবেগৰ গজালটোৱে খুচি খুচি
সৃষ্টি কৰিছে হৃদয়ত এটুকুৰা কেচা ঘাঁ।
তোমাৰ মিঠা মিঠা কথাবোৰে
মোক লৈ গৈছে অতীতৰ স্মৃতিৰ মাজলৈ
ঠিক পোহৰৰ গতিৰ দৰে
খিৰিকীৰে চাই থকা তোমাৰ সজল দুচকু
ফিলক্ষফীৰ নোট বুকত সোমাই অহা
তোমাৰ মেঘালী চুলিতাৰি
তোমাৰ হাতৰ ভঙা খাৰুৰ টুকুৰাকেইটা
সহতনে সাচি ৰাখিছো মোৰ ড্ৰয়াৰত
যদি তুমি মোক ভাল পাব নোৱাৰো
বুলি কৈছিলি।
মই জানো
মোৰ বাবে এবাৰ হ'লেও তোমাৰ চকুলো সৰিছে
মোৰ বাবে এবাৰ হ'লেও তুমি
প্ৰাৰ্থনা কৰিছা
মোৰ বাবে এটা ৰাতি হ'লেও তুমি
উজাগৰে পাৰ কৰিছা
আবেগৰ প্ৰচণ্ড হেঁচাত এবাৰ হ'লেও
তুমি মৌনভাবে কৈছা।
ময়ো তোমাক বহুত ভাল পাওঁ।

সম্পর্ক

অন্যমনস্কভাবে
দৰ্জা খুলিবলৈ
আহিছিল তনভী। দৰ্জা খুলিয়েই থমকি ৰ'ল
সম্মুখত বিকি। নহয়, ঠিক সম্মুখত নহয়,
কলিংবোল বজাই কিছু দূৰত থিয় দি আছে,
প্ৰায় ছিৰিৰ কাষত। দীৰ্ঘ শৰীৰ, হাতত জ্বলন্ত
চিগাৰেট সেই চিনাকী ভংগী। কিমানদিনৰ পিছত
ইমান কাষত তনভীয়ে দেখিছে বিকিক! পাঁচ
বছৰ? নে অনেক বেছি? মুহূৰ্ততে মচি গ'ল এক
দীৰ্ঘ সময়। তনভীয়ে অস্ফুট কঠেৰে ক'লে
আহা। বিকিয়ে মুখখন ঘূৰাই দূৰৰ পৰাই প্ৰশ্ন
কৰিলে - মুনমীৰ এতিয়া কেনেকুৱা? আঘোণ
মাহ। সূৰ্য ডুবিলেই এক্কাৰ নামি আহে এই
সময়ত। মুখখন ভালদৰে দেখা নাই বিকিৰ
তনভীয়ে। বিকিয়ে ফোঁপাইছে নেকি? যেন
বিকিক সদায়ে লগ পায় এনেকুৱা এটা ভাবত
তনভীয়ে ক'লে - জ্বৰ বাঢ়িছে। আহা, ভিতৰলৈ
আহা। সামান্য ইতস্ততঃ কৰি লাহে লাহে
ভিতৰলৈ সোমাই আহিল বিকি, তনভীয়ে চাকৰি
সূত্ৰে পোৱা এই ফ্লেটটোক বিকিয়ে কোনোদিনে

নিজৰ বুলি ভাবিব পৰা নাছিল। তনভীৰ নামত,
তনভীৰ চাকৰি সূত্ৰে পোৱা এই ফ্লেটটোত থাকি
বিকিৰ পুৰুষত্ব লাগিল। এইবোৰ লৈ কম বাক-
বিতণ্ডা, কম অশান্তি হোৱা নাছিল এসময়ত।
ঘৰটোৰ চাৰিওপিনে সোমাই বিকিয়ে তীক্ষ্ণ দৃষ্টি
দিছে। তনভীৰ চকু কোঁচ খালে, পাঁচ বছৰত
বহু সলনি হৈছে, যেনেদৰে মানুহ সলনি হৈ যায়,
দিনে-দিনে, মাহে-মাহে, বছৰে বছৰে। ঘৰটোত
বস্ত্ৰৰ সংখ্যা বাঢ়িছে, সময়ৰ লগে লগে যেনেদৰে
ম্যাদ বাঢ়ে, অভিজ্ঞতা বাঢ়ে। ঘৰটোৰ ভিতৰৰ
টাৰত এডাল গছ আছিল। বিকিয়ে এই গছডাল
বিচাৰিছে নেকি? বিকিয়ে যেতিয়া এই ঘৰ এৰি
গুচি গৈছিল, সেইদিনাই তনভীয়ে আছাৰি
আছাৰি ভাঙিছিল টাবটো। পিছত সকলো পেলাই
দিছিল ৰাস্তাৰ ডাষ্টবিনটোত আৰু এই গছডালেই

সম্পর্ক

প্ৰণিতা বৰুৱা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

বিচাৰিছে নেকি? তনভীয়ে প্ৰশ্ন কৰিলে - কি
চাইছা- একো নাই। অপ্রস্তুত হৈ বিকিয়ে ক'লে
- মুনমীয়ে কি কৰিছে? শুইছে? নাই। তনভীয়ে
শোৱা কোঠালিৰ পৰ্দা আঁতৰাই ক'লে - ভিতৰলৈ
নোযোৱা কিয়? তাৰ পিছত মুনমীৰ পিনে চাই
ক'লে - চোৱা মুনমী, তোমাক চাবলৈ কোন
আহিছে! যোৱা তিনিদিন ধৰি মুনমীৰ জ্বৰ উঠি
আছে। অলপ আগতে তনভীয়ে হৰলিঙ্গ
খুৰাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল মুনমীক, মুনমী বহি
থাকিব পৰা নাছিল, সাংঘাতিক দুৰ্বল হৈছে।
কোঠাত বিকিক দেখি মুনমীৰ শীৰ্ষ মুখমণ্ডল
উদ্ভাসিত হৈ পৰিল - দেউতা। বিকি দৌৰি গ'ল
বিছনাৰ কাষলৈ, ছোৱালীজনীৰ মুখখন বুকুৰ
মাজত সুমুৱাই ক'লে - কি হৈছে তোমাৰ মুনমী?
কেনেদৰে আছা তুমি? মুনমীয়ে তনভীৰ মুখলৈ
চালে তুমি কেনেদৰে জানিলা মোৰ অসুখ বুলি?
পুৱা তোমাক নাচৰ স্কুলৰ পৰা ফোন কৰিছিলো
যে। প্ৰতি দেওঁবাৰে পুৱা নাচৰ স্কুলৰ পৰা
মুনমীক বিকিয়ে লৈ যায়। আইনৰ চৰ্ত অনুসৰি।
গোটেই দিন নিজৰ লগত ৰাখি ৰাতি ওভতাই
দিয়ে জীয়েকক। ঘৰত নোসোমায়, তনভীৰ

স্কেটৰ দৰ্জাৰ পৰাই মুনমীক বিদায় দিয়ে। আজি জীয়েকক নাপাই বিকিয়ে ফোন কৰিছিল। দেউতাক সম্পৰ্কে বেছি স্পৰ্শকাতৰ মুনমী। মুনমীয়ে ক'লে - তুমি নাচৰ স্কুলত বহু সময় বৈছিল। নেকি? অঁ! আৰে, দেৱশ্মিতাহঁতক সুধিলেই ক'লেহেঁতেন। তাতে কি হ'ল মুনমী? মই তোমাৰ বাবে ঘণ্টাৰ উপৰি ঘণ্টা থাকিব পাৰো। বিকিয়ে মুনমীৰ গালত গাল ঘঁহিবলৈ ধৰিলে। তনভীয়ে ভাবিলে- বাপেকক দেখি জীয়েকৰ জ্বৰ ক'বলৈ গ'ল। বেইমান! বেইমান! ন মাহ গৰ্ভত বখাৰ কষ্ট কোনে কৰিছিল? এই দেউতাই? কণমানিজনীৰ পৰা তিল তিলকৈ কোনে ডাঙৰ-দীঘল কৰিলে? ডিভোৰ্চৰ সময়ত যেতিয়া কোৰ্টত তোমাৰ কাষ্টডিলৈ প্ৰশ্ন উঠিছিল তেতিয়া কিয় দেউতাই টু শব্দ কৰা নাছিল, কিয় তোমাক মোৰ কাষত এৰি গৈছিল - এই কথা বুজিছা? পুনৰ বিয়া কৰাবৰ বাবে। তোমাৰ দেউতাই বিয়াও কৰালে, অথচ তোমাৰ মানে, এখেজ আঙুৰাই গৈ দহ খোজ পিছুৱাই আহিছে। মাথোঁ তোমাৰ কথা ভাবি। তনভীৰ চকু সেমেকি উঠিল চেপি ৰাখিলে অশ্ৰু। বাথৰুমৰ বেচিনৰ কাষত থিয় হ'ল। মুখখন তিয়াই ল'লে বাথৰুমৰ পৰা উভতি আহি দেখিলে - উদ্ভাসিত মুনমী ক্লাস্ত হৈ শুই পৰিছে। চকু বন্ধ মুনমীৰ কাষত সন্তপ্ৰণে বহি আছে বিকি। জীয়েকৰ কপালত হাত দিছে। তুমি চাহ খাবা? তনভীয়ে সুধিলে। চাহ! বিকিয়ে ক'লে- কৰিছা? খালে কৰিম। কথাখিনি কৈ মুনমীৰ কপালত স্পৰ্শ কৰি তাপ অনুভৱ কৰাৰ চেষ্টা কৰিলে। লগে লগে বিকিয়ে ক'লে - গা বেছ গৰম আছে। কেতিয়া টেম্পাৰেচাৰ চাইছা? ছটাত। তনভীয়ে উত্তৰ দিলে - ডক্টৰে দুঘণ্টাৰ মূৰে মূৰে চাবলৈ কৈছে। কোন ডক্টৰক দেখুৱাইছা? ডক্টৰ বিশ্বাস হাজৰিকা। সৰুৰেপৰা মুনমীক এই ডক্টৰজনে চাই আছে। এই ডক্টৰ বিশ্বাস হাজৰিকা আৰু

স্পেচিয়েলিষ্টক দেখুৱাব লাগিব। তনভীয়ে লগে লগে ক'লে ডক্টৰ বিশ্বাস হাজৰিকাৰ ওপৰত মোৰ বিশ্বাস আছে। বিশ্বাস হাজৰিকাই কৈছে এইৰ ইনফুয়েঞ্জা হৈছে। মুনমীৰ জ্বৰ কমা নাই, কপালত হাত দি গম পালে তনভীয়ে। কিযে অদ্ভুত ছোৱালী এই মুনমী! কান্দোন নাই তিনি বছৰ বয়সতে বিচ্ছিন্ন হৈছে মাক-দেউতাক! মনত হয়তো কষ্ট পাইছিল, কিন্তু এদিনো নাকান্দিলে। দুই-চাৰিদিন দেউতাকৰ তাত যোৱাৰ জেদ ধৰিছিল মাত্ৰ। আদালতৰ আদেশমাফিক দেউতাকৰ লগত সপ্তাহত এদিন দেখা-সাক্ষাৎ হোৱাতেই সন্তুষ্ট, হয়তো সন্তুষ্ট নহয়, মানি লৈছে। বহু কথাই মানি ল'ব লগা হৈছে এতিয়া আঠ বছৰীয়া মুনমীয়ে। এই মানি লোৱাটোৱেই বোধহয় এড়াপট্টেচন। তনভীৰ বুকৰ পৰা দীৰ্ঘ নিশ্বাস ওলাল, এই সম্পৰ্কৰ আৱৰ্তত মানি লোৱা বাবেই মুনমী জীয়াই আছে, নহ'লে কি কৰি মুনমী টিকি থাকিব এই নিষ্কৰণ পৃথিৱীত? হনিমুনৰ পৰা উভতি আহোঁতে জ্বৰ হৈছিল তনভীৰ। ডিচেম্বৰৰ ছিমলাত ঘূৰি ফুৰিছিল বিকি-তনভী, ঠাণ্ডাত জ্বৰ হৈছিল তনভীৰ। তেতিয়াই এটা আইচ বেগ কিনি আনিছিল বিকিয়ে। তনভীয়ে হাঁহিছিল চৰ্দি লাগি জ্বৰ হৈছে, ইয়াৰ বাবে আইচ বেগ তুমি কি পাগল? অ' মোৰ পত্নীৰ বাবে মই পাগল। তোমাৰ মা-দেউতাই কি ভাবিব কোৱাচোন? কিয়? ভাবিব কিয়? আৰে তেওঁলোকৰ জ্বৰ নহয় নেকি? তেওঁলোকৰ বাবে তুমি কেতিয়াবা আইচ বেগ কিনিছা? হয়তো অন্যান্য কৰিছা। বিকিয়ে ক'লে তোমাৰ কষ্ট মোৰ সহ্য নহয়। তাৰ পিছত আলম্বাৰীতে পৰি আছিল আইচ বেগটো। বাহিৰ উলিওৱা হোৱা নাই কোনোদিনে। পাঁচ বছৰৰ দাম্পত্য জীৱনতো নাই, পাঁচ বছৰৰ বিচ্ছিন্ন জীৱনতো ব্যৱহাৰ কৰা হোৱা নাই। তনভীয়ে এইবাৰ ক'লে - সেইটো নষ্ট হৈছে, পেলাই দিছো। এনেতে প্ৰতিবেশী প্লাবিতাৰ আগমন ঘটিব। আহিয়েই প্লাবিতাই তনভীক সুধিলে

ক'লে। এইবাৰ ভিতৰলৈ চায় বিকিৰ পিনে প্লাবিতাই সুধিলে - ভালনে? কেনেকুৱা চলিছে প্লাবিতাৰ মুখত অসন্তোষৰ ছাপ। চলিছে বিকিয়ে ক'লে। বিকি আৰু তনভীৰ দৃষ্টি বিনিময় হ'ল। প্লাবিতাই এইবোৰ লক্ষ্য নকৰিলে, প্লাবিতা ক'লে - তনভী, তোৰেই বা কি দোষ? অকলে কোনফালে চম্ভালিবি? সংসাৰ, ছোৱালী, অকলে প্ৰবাল অহা নই আজি? কোনো কান্দোনোহোৱাকৈ জঠৰ হৈ পৰিল তনভী। নিম্ন স্বৰত ক'লে- প্ৰবাল ইয়াত নাই, উচিত এখন বৰ্কশ্বপ চলি আছে, তালৈ গৈছে বুধবাৰে উভতিব। প্ৰবাল থাকিলে তোৰ অলপ সুখ হয় প্লাবিতাই ইচ্ছা কৰিয়েই উচ্চস্বৰত ক'লে কথাখিনি প্ৰবাল থাকিলে মুনমীয়েও হাঁহি থাকিব। প্লাবিতাই কি আৰম্ভ কৰিছে? তনভী সামান্য বিচলিত হ'ল, কথা ঘূৰাবৰ চেষ্টা কৰিলে। বিকি প্লাবিতাই পুনৰ ক'বলৈ ধৰিলে প্ৰবাল ইমান গুৰু অথচ কি চেঞ্জিবেল, এনেকুৱা ল'ৰা লাখত পেলা য়ায় এটা। মই কৈছো তনভী বিয়াখন এই পাতি পেলা। মছৰ গতিৰে বিকিৰ ফালে আঁহ তনভীয়ে ক'লে - প্লাবিতাৰ কথাত মন নিদিব বিকিয়ে কৈছিল মুনমীৰ গাত হাত দিয়াটোম তনভীয়ে কৈছিল দিছো গা অলপ গৰম। তুমি আজি অফিচলৈ নগ'লে নহয় নেকি? এই কি মাহ জানানে? এপ্ৰিল, এই কেইমাহতে মে চৈধ্যতা চি.এল. হৈছে। ইমান জ্বৰ গাত লৈ মুন তেনেহ'লে অকলে থাকিব? অকলে কিয় থাকি উৰ্দ্ধমালা আছে নহয়, বাহ এয়াই মা। তুমি দেউতা তুমি নাথাকা কিয়? মই তোমাৰ চৰকাৰী চাকৰি নকৰো প্ৰাইভেট ফাৰ্ম বুজিছা আজি তুমি অফিচলৈ যাব নোৱাৰায়েই বিকি কৈছিল। এয়া কি হুকুম, অ হুকুম। তনভী কান্দিবলৈ ধৰিছিল, তাৰ পিছত অফিচলৈ গৈছিল, গৰগৰাই আছিল বিকিয়ে ডেৰ বছৰীয়া মুনমীয়ে খেল এৰি চাই বৈছিল মাক-দেউতাক পিনে। তেতিয়াৰ পৰাই কি ভাঙোণৰ আৰম্ভ ছোৱালীজনীক কেন্দ্ৰ কৰি? নে তাৰ আগৰ পৰা ঘূণ ধৰিছিল সম্পৰ্কত? আনু-পটল লৈ কজি

নচদিব। বৃদ্ধ মানুহ, উৰ্দ্ধমালাৰ ধৰণেই হাত ক'পে, এনে মানুহৰ লগত কি মজাৰ চিকিৎসা! বিকিয়ে গৰজি উঠিল। কোনো ভাল চাইছা? এতিয়া কেনেকুৱা? জ্বৰ কমা নাই তনভীয়ে

চলিছিল কিন্তু এদিন অবিশ্বাস্য ভাবে সম্পৰ্ক ভাগি গ'ল। হঠাৎ ফোনৰ ৰিং বজাত স্বাভাৱিক অৱস্থালৈ ঘূৰি আহিল তনভী, ৰিচিভাৰৰ কাষলৈ গ'ল সিপাৰৰ সুদেষ্ণা বৰ্ত্তমানৰ পত্নী বিকিৰ। বিকি আছ নেকি তাত? তনভীয়ে নিৰাশভাবে ক'লে আছে অলপ দিব নেকি কাইগুলি, দিছো। বিকিয়ে ফোনত কথা পাতিছিল, কাষত তনভী স্তব্ধ হৈ বৈ আছে, তাইৰ এসময়ৰ প্ৰিয় বান্ধৱীয়ে কথা কৈছে তাইৰ এসময়ৰ প্ৰিয় মানুহজনৰ লগত। তনভী একো নহয় ইহঁত দুজনৰ। ফোনটো ৰাখি বিকিয়ে নিম্নস্বৰত ক'লে, মুনমীৰ জ্বৰ কমাই নাই ভাবিছো আজি ৰাতিটো মুনমীৰ লগত থাকি যাওঁ। দৰকাৰ নাই তনভী কঠিন হৈ পৰিল দৰকাৰৰ কথা নহয় ডিউটিৰ কথা, মই দেউতাক মোৰ এটি কৰ্তব্য আছে মুনমীৰ বাবে। তনভীয়ে আকৌ খোচা মাৰি ক'লে সুদেষ্ণাৰ পাৰ্মিচন লৈছা? বিকিয়ে কৰুণভাবে সুধিলে তুমি মোক ছোৱালীজনীৰ অসুখৰ সময়তো কাষত থাকিবলৈ নিদিয়া নেকি? সামান্য ভাল পাই মুনমীয়ে ক'লে দেউতা আজি আমাৰ লগত থাকিবা, বিকিয়ে ক'লে অ'। মুনমীয়ে তেতিয়া ক'লে মা আজি মই দেউতাৰ লগত থাকিম, কাৰণ দেউতাই এটা দিনহে আহে কথাখিনি কৈ মুনমী টোপণি গ'ল। হঠাৎ বিকিয়ে তনভীৰ পিনে চাই ক'লে তুমি প্ৰবালক বিয়া কৰোৱা। হঠাৎ

এই কথা কিয়? হঠাৎ নহয় ইমান সময়তে ভাবিলো? তুমি কিমান দিন নিসংগ হৈ থাকিবা, মই নিসংগ বুলি তোমাক কোনে ক'লে? মই জানো। নাই বুজি নোপোৱা, এইবাৰ তনভীয়ে উচ্চস্বৰে প্ৰশ্ন কৰিলে তুমি পাপবোধত ভুগিছা নেকি বিকি? কিহৰ পাপ, মই কোনো পাপ কৰা নাই তুমি মোক সহ্য কৰিবা, আমি বেলেগ হৈছো। মাথো এইখিনিয়েই, আৰু কি মোৰ বিয়াৰ কথা সুধিছা? বিকিয়ে গধুৰ কঠেৰে ক'লে, মই কোনো সাধু সন্ন্যাসী নহয়। আই হেভ গট মেৰেড, ইমিডেণ্টলি অৰ এঞ্জিডেণ্টলি সেইজনী তোমাৰ বান্ধৱী। তনভীয়ে হাঁহিবলৈ ধৰিলে- চোৱা তোমাৰ লগত মোৰ সম্পৰ্ক পাঁচ বছৰ আগেয়ে শেষ হৈছে। তোমাৰ লগত কাজিয়া কৰিব লগা সম্পৰ্কও নাই, স্পৃহাও নাই আজি যদি কোনো কথা কোৱা, এয়া লুকাই-চুৰকৈ নক'বা। কি লুকা-ভাকুৰ কথা? কিয় কৰিম? বিকিয়ে বিপন্নভাবে হাঁহিবলৈ ধৰিলে। তাৰ পিছত পুনৰ ক'লে - অল দিজ থিংছ আৰ পাষ্ট তনভী। আমাৰ ডিভোৰ্চৰ এনেকুৱা একো কাৰণ নাছিল, সেই কাৰণেই লাখ লাখ ডিভোৰ্চৰ তুলনাত আমাৰ ডিভোৰ্চ অন্য ধৰণৰ। তোমাৰ ৰুচি ভিন্ন, তনভীয়ে চিঞৰি উঠিল, তোমাৰ চিন্তাৰ লেভেল অন্য ধৰণৰ তোমাৰ অসন্তোষ আছিল মোৰ চাকৰিক লৈ। হয়তো হয় তনভীয়ে যিমনেই

উত্তেজিত সিমানেই নিৰ্লিপ্ত হৈ বিকিয়ে ক'লে দুয়োজনৰ ধাৰণা মতে - মই ভাল তুমি বেয়া, আমি দুয়ো কোনো ভাল নহয়, কোনো বেয়াও নহয়। উই আৰ জাষ্ট টু অৰ্ডিনাৰী পিপল, মোষ্ট অৰ্ডিনাৰী, অকিঞ্চিং ধৰণৰ সাধাৰণ। তনভীয়ে কথাখিনি মানি ল'ব নোৱাৰিলে। সঁচাকৈ ইন্দ্রানীও ক'লে- তুমি এইবোৰ কথা কিয় শুনিছা? মইতো পুৰণি কথা খুঁচিবলৈ যোৱা নাই। অ' মই নিজেই কৈছো, মই মুনমীক চাবলৈ আহিছিলো। মোৰ অনেক দ্বিধা আছিল, অহাৰ আগতেও আছিল। অহাৰ পিছতো আছিল, কিন্তু এতিয়া আনন্দ লাগিছে। আনন্দ? হয় আনন্দ কিয় জানা? তুমি এতিয়াও মোৰ লগত কাজিয়া কৰিব বিচাৰিছা? কেতিয়াও নহয়, বিকিয়ে হাঁহিলে-এতিয়াও সেই জেদ। সেই নিঃসংগ হৈ কষ্ট পোৱা। মই কষ্ট পোৱা নাই, মই নিঃসঙ্গ হৈ ভালদৰে আছো। নাই, বিকিয়ে ক'লে - প্ৰবালক বিয়া নকৰাই তুমি মুনমীৰ ওচৰত জিকিব বিচাৰিছা। এতিয়া মোক হৰুৱাব বিচাৰিছা, পৰা নাই। তনভী কঁপিবলৈ ধৰিলে, দুহাতেৰে মুখখন ঢাকি ল'লে। তনভীয়ে প্ৰবালক বিয়া কৰোৱা উচিত নে? তনভী আকৌ পৰাজিত হ'ব নেকি? তাই নাজানে, চকুৰ বন্যাই গোটেই দেহটো আৱৰি পেলালে তনভীৰ। ●

- শিক্ষাই এজন লোকক সুসভ্য, কথোপকথনে তেওঁক পূৰ্ণগ মানৱত পৰিণত কৰে। — থমাছ মূৰাৰ
- পঢ়াশালীত শিকোৱা কথাবোৰ শিক্ষা নহয়, শিক্ষাৰ বাটহে — এমাৰছন
- গতি আৰু বিকাশৰ জৰিয়তেহে মানুহৰ জীৱন উজলি উঠে। — স্বামী বিবেকানন্দ
- পৃথিৱীত জ্ঞানৰ নিচিনা পবিত্ৰ বস্তু একো নাই। — গীতা
- এপাচি বিদ্যাভকৈ এমুঠি সততাৰ মূল্য বহুত বেছি। — জৰ্জ হাৰ্বাৰ্টে

এটা মিচকল। মিচকল মানে নেটৱৰ্কৰ অভাৱত বিচিত্ত কৰিব নোৱাৰা এটা ব্যৰ্থ কল। ডিচপ্লেত নম্বৰটো জিলিকি উঠিল। আকাশে মোবাইলটো বুকুত সাৰটি বিছনাৰ পৰা উঠি

সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈকে কথৰ মাজে মাজে চকু ফুৰাই গৈছিল ফটোবোৰৰ ওপৰত। ফটোবোৰে আকৰ্ষণ কৰিব পৰা নাছিল তাক। কিন্তু জিষ্টচ্-স্ক্ৰাট পিন্ধা ছোৱালী

আজিও নুবুজিলা মোক

দিগন্ত হালৈ স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ ইংৰাজী বিভাগ

আছিল। সি যেন বুকুৰ কোনোবাখিনিত যন্ত্ৰণা অনুভৱ কৰিছে। মোবাইলটো নেটৱৰ্ক চুকি পোৱাকৈ টেবুলৰ ওপৰত ৰাখিলে আকাশে। অন্যৰ ফোন অহা হ'লে সি ঠিক আগৰদৰেই শুই থাকিলহেঁতেন। কিন্তু এই নম্বৰটো। হয়, তাৰ বেলিৰ ফোন। 'তাৰ' বুলি ক'লে বঢ়াই কোৱা হ'ব যদিও আকাশে তেনেদৰেই বিশ্বাস কৰি আহিছে। যি বিশ্বাসে তালৈ কঢ়িয়াই আনে যন্ত্ৰণাৰ টোপোলা। আৰু কিমান দিন? আৰু কিমান দিন সি ভূগি যাব জীয়াত যন্ত্ৰণা সেই প্ৰশ্নটোৰ Validity বঢ়াবলৈকে জানো তালৈ বেলিয়ে ফোন কৰিছে?

...আকাশৰ শৈশৱৰ বন্ধু মৃগাল। বন্ধু মানে এটা মন দুটা শৰীৰত চুক্তি কৰি থোৱাৰ নিচিনা। পাৰ্থক্য মাত্ৰ ইয়াতেই যে মৃগালৰ ছোৱালীৰ সতে সম্পৰ্ক অলপ বেছি। মৃগালৰ বাঞ্চৱী জুৰিমাৰ সতে আকাশৰ চিনাকি হৈছিল

প্ৰায় দুবছৰ আগতে। জুৰিমাৰ নিমন্ত্ৰণ ৰক্ষা কৰিয়ে সি এবাৰ সিহঁতৰ ঘৰলৈ গৈছিল মৃগালৰ লগত। কথা-বতৰাৰ মাজতে জুৰিমাৰেই এটা এলবাম আকাশৰ হাতত তুলি দিছিল। আনৰ ফটো চাবলৈ ভাল নোপোৱা আকাশে জুৰিমাৰ

এটা ভাল লাগিছিল তাৰ। সুধিম বুলিও সি ছোৱালীজনীৰ বিষয়ে জুৰিমাৰ সুধিবলৈ সাহস পোৱা নাছিল। 'চাহ খাওঁক'- অচিনাকী মাতৰ আহ্বানত অপ্ৰস্তুত হৈ পৰিছিল আকাশ। সোণালী চুলিকোছাৰ শৃংখল ভাঙি কঁপালত পৰি ৰোৱা চুলি কেইডাল আলফুলে এহাতেৰে ওপৰলৈ তুলি ধৰি সমৰ্থনৰ আশাত আকাশহঁতৰ সম্মুখত বৈ আছে ছোৱালীজনী। আকাশে আকৌ এবাৰ ফটোখন চাই ল'লে। নাই কোনো পাৰ্থক্য নাই। আকাশৰ চকুৱে চকুৱে পৰাত লাজত ওঁঠৰ মিচিকিয়া হাঁহিটো হাতেৰে খামুচি তাই আঁতৰ হৈছিল। সেয়াই হয়তো আছিল আকাশৰ হৃদয়ত বেলিৰ প্ৰথম উদয়। অৱশ্যে আকাশে পিছতহে মৃগালৰ পৰা জানিব পাৰিছিল সেয়া জুৰিমাৰ ভনী বেলি বুলি।

অলপ দিনৰ ভিতৰতে আকাশে বেলিৰ মোবাইল নম্বৰ আৰু তাইৰ বিষয়ে কিছু কথা সংগ্ৰহ কৰিছিল মৃগালৰ পৰা। মৃগালে অৱশ্যে তাৰ মনঃ উদ্দেশ্যৰ কথা জনা নাছিল। বহুত চেষ্টা কৰি এদিন আকাশে বেলিলৈ ফোন কৰি তাইৰ খবৰ লৈছিল। সেয়াই আছিল আৰম্ভণি। লাহে লাহে দৈনিক এবাৰ আৰু পিছত মন গ'লেই

ডাইল কৰিছিল বেলিৰ নম্বৰ। প্ৰথমতে তাৰ পঢ়া-শুনা, হ'বি, প্ৰিয় গান, প্ৰিয় ঠাইতে তাৰ কাম বতৰা সীমাবদ্ধ আছিল যদিও লাহে লাহে সেইবোৰ অধিকাৰ কৰিলে তাৰ কবিতাবোৰে কোনোদিনে মেছেজ লিখিব নজনা

ল'ৰাটোৱে নিতৌ ল'ৰাটোৱে পোন্ধৰটা মেছেজ কৰিছিল বেলিৰ বাবে। Good morning, good night, how are you আদি

পিছত কবিতাই এটা সময়ত আকাশে অনুভৱ কৰিছিল হৃদয়ত বেলিৰ উপস্থিতি। সকলো কথা এদিন সি মৃগালৰ আগত কৈছিল। মৃগালে বেলিৰ সুধিম বুলি কোৱাত আকাশে মানা কৰিছিল কিমান যে জোকাইছিল মৃগালে সিদিনা আকাশৰ মতে নিজৰ মনৰ কথা সি নিজে বেলিক ক'ব।

এবাৰ আকাশে বেলিলৈ বুলি মেছেজত লিখিছিল — 'তোমাক ভাল পাওঁ বুলি কওঁ দিয়া? তোমাৰ সমগ্ৰ সত্ৰা শিহৰিত হোৱাকৈ! কঁপি উঠক মোৰ অনুভূতিৰ মৃদু স্পৰ্শত তোমাৰ যৌৱন বৃক্ষৰ প্ৰতিটো ডাল, ক'ব দিয়া...?'

তাৰ বিশ্বাস আছিল বেলিয়ে হয়তো ইয়াৰ বুলি পাব। কিন্তু তথাপিও সি মেছেজটো শেষত লিখি দিছিল দুটা শব্দ — 'কবিতা হৈছেনে?' বেলিয়ে দুগুণে উৎসাহ দি তাই লিখিছিল - 'ভাল লাগিছে। আৰু এটা কবিতা

দিওঁকনা প্লিজ।' আৰু কিছুদিন পিছত এই 'প্লিজ'টোৱেই হুকুমৰ সুৰ লৈছিল — 'কবিতা এটা পঠাব। পঢ়িবলৈ মন গৈছে।' বিনাদ্বিধাই আকাশে লিখি গৈছিল কবিতা, বেলিৰ বাবে। কিন্তু কাহানিও প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাছিল হৃদয়ৰ বতৰা। কবিতাৰ ছদ্মবেশত ধৰা দিয়া তাৰ প্ৰেয়সী প্ৰকৃততে কোন?

অপ্ৰকাশৰ বেদনা চিৰস্থায়ী কৰিবলৈকে আকাশৰ বাবে ফোন আহিছিল বেলিৰ পৰা প্ৰায় এবছৰ পূৰ্বে।

: আকাশ দা ভালনে আপোনাৰ?
: ভালই দিয়া। তোমাৰ? — কথা বঢ়াবলৈকে সুধিছিল আকাশে।

: একদম ভাল। শুনকচোন, আজি আপোনাক এটা ডাঙৰ কথা কম বুলিয়ে ফোন কৰিছো। শুনিবনে, বৰ গোপন কথা? — বৰ উৎফুল্লিত যেন লাগিছিল বেলিক।

: শুনিবলৈকে বৈ আছে। কোৱা না প্লিজ? — আকাশে বেলিৰ তৎপৰতা দেখি ভালৈ পাইছিল। তাৰমানে শেষত বেলিয়েই তাক কথাটো ক'ব। বেচেষ্টাৰ ল'ৰা হিচাপে অকণমান লাজো লাগিছিল।

: আপুনিবা কি ভাবে? মোৰ ভয়েই লাগিছে। আপুনি কোনোদিনেই মোৰ সতে সেইবোৰ কথা কোৱা নাই। কিন্তু উপায় নাই। আজি আপোনাক ক'বই লাগিব। — বেলিয়ে আবেগিক হৈ পৰিছে।

: কথাবোৰ কৈ নিদিলে বৰ কষ্ট পায় বেলি। মই তোমাক বুজি পাওঁ জানা? ভয় কৰিবলৈ কিটো আছে। তুমি জানো মোক আজিও বুজি পোৱা নাইনে বেলি? — আকাশে যেন উদ্ভাউল হৈ পৰিছে বেলিৰ পৰা শুনিবলৈ...।

: আকাশদা, আমাৰ কলেজৰ গাৰ্ণাৰ

নামৰ ল'ৰাজনে মোক প্ৰপ'জ কৰিছে। খুউব ভাল ল'ৰা। মোৰো ভাল লাগে দিওঁকচোন। মোক নাপালে সি জীয়াই নাথাকো বুলি কৈছে। বাইদেউহঁতক ক'বলৈ ভয় লাগে কাৰণেই আপোনাকে প্ৰথম কৈছে। আৰু — আৰু বহুত কিবাকিবি কৈছিল বেলিয়ে। নাই আকাশৰ একো এটাই মনত নাই। বজ্ৰপাত পৰা মানুহৰ দৰে খৰ হৈ গৈছিল আকাশ। বেলি যথেষ্ট উজ্বল হৈ থকা সময়তো আকাশৰপৰা ধাৰাধাৰে নিগৰিল বৰষুণ। এজাক ব'দৰ বৰষুণ। বেলিৰ ওচৰত ধৰা পৰা নাছিল যদিও আকাশৰ স্পষ্টকৈ মনত আছে

জীৱনত হেঁপাহ পলুৱাই কান্দিছিল সিদিনা...। বেলি-গাৰ্ণাৰৰ প্ৰেমে আজি প্ৰায় এটা বৰ্ষ অতিক্ৰম কৰিলে। দুয়োজন খুবেই সুখী।

অৱশ্যে ইয়াৰ মাজতো সিহঁতৰ মতানৈক্য নোহোৱাকৈ থকা নাই। বহুকেইবাৰ সিহঁতৰ কাজিয়াৰ অংশ পাইছে আকাশে। কিন্তু উপযাচি যোৱা নাছিল সি। প্ৰথমবাৰ বেলিয়ে কান্দি কান্দি আকাশলৈ ফোন কৰিছিল আৰু গাৰ্ণাৰক বুজাবলৈ request কৰিছিল। গাৰ্ণাৰক ফোন কৰিছিল আকাশে আৰু বেলিকো গাৰ্ণাৰৰ পৰা আঁতৰি আহিবলৈ মানা কৰিছিল। সি সিহঁতক বুজাইছিল যে প্ৰেমত মতানৈক্য থাকিবই আৰু সেইবোৰৰ মুখামুখি হৈ আঙুৱাই যাব পৰাটোহে প্ৰকৃত প্ৰেম। গাৰ্ণাৰে বুজিছিল আৰু দুয়োৰে প্ৰেমৰ নাওত পুনৰ বঠা চলিছিল। তেতিয়াৰ পৰাই বেলিয়ে কিবা এটা হ'লেই আকাশৰ পৰামৰ্শ লয়। আৰু আকাশ — নিজৰ হৃদয়ত ডাৱৰ থাকিলেও বেলিৰ উদয়ত জানো বাধা দিব পাৰিব? লাগিলে বেলিৰ আঁৰে আঁৰে দি যাব একোজাক অশ্ৰুৰ বৰষুণ।

: নাই এনেয়ে আছে। বাস্তৱৰ আলিঙ্গনত চুৰমাৰ হোৱা সপোনবোৰৰ বেদনা অনুভৱ কৰিছোঁ।

: হ'ব, এতিয়া আৰু কবিতা শুনাৰ নালাগে। আকাশদা এইবাৰ আপুনি ৰক্ষা নকৰিলে মই গাৰ্ণাৰক হেৰুৱাব লাগিব। যোৱাকালি মই ঘৰত গাৰ্ণাৰৰ বিষয়ে কৈ দিছো। বহুত অভিনয় কৰাৰ পিছত দেউতাহঁতে মানি লৈছে। দেউতাই এবাৰ গাৰ্ণাৰক সুধি চাব খোজে। কিন্তু গাৰ্ণাৰে কোনোপধ্যেই আমাৰ ঘৰলৈ আহিবলৈ ইচ্ছা নকৰে। সি দেউতাক খুউব ভয় কৰে। কাৰণ আমাৰ দেউতাই তাৰ হাইস্কুল জীৱনৰ শিক্ষক আছিল।

: ঠিকেইতো আছে। প্ৰথমে জ্ঞানদান আৰু এতিয়া কন্যাদান। দেউতাইটো ঠিকেই ভাবিছে। তাতে গাৰ্ণাৰ ধনী ঘৰৰে ল'ৰা। সুখী

কবিৰ পাৰিৱ তোমাক...। — আকাশৰ মাত
থোকাথুকি হৈ আহিল। জোৰ কৰিয়েই সি চেপি
ধৰিলে ওঁঠ দুটা।

ঃ নহয় আকাশদা। গাৰ্গাৰ আমাৰ ঘৰলৈ
নাহিলে দেউতাই আমাৰ প্ৰেমক স্বীকৃতি নিদিব।
গাৰ্গাৰক বুজাব পৰা প্ৰথম ব্যক্তি হৈছে আপুনি।
সি আপোনাৰ কথা কেতিয়াও না নকৰে। মই
কিন্তু তাক নাপালে মৰি যাম আকাশদা। —
বেলিয়ে এনে দেখুৱালে যেন তাইৰ মৃত্যুৰ বাবে
দায়ী হ'ব আকাশ।

ঃ খেং আকৰী। মৰি যাব পৰাকৈ
ইমানেই ডাঙৰ হ'লানে? আকাশে বেলিৰ কথা
নুবুজিলে বুজিব কোনে? অহাকালি দেউতাক
ঘৰত থাকিবলৈ ক'বা। গাৰ্গাৰ সময়তে গৈ পাব।
মই তাক কল কৰিম। — দুটোপাল তপত
অশ্ৰুয়ে আকাশৰ গাল স্পৰ্শ কৰিলে।

ঃ খেংক ইউ আকাশদা। আপুনি

থকালৈকে মোৰ কোনো সমস্যা নাই। বাই। —
কানেক্‌চন কাটি দিলে বেলিয়ে।
হয়, সি থকালৈকে বেলিৰ কোনো
সমস্যা নাই। কিন্তু বেলি থকালৈকে তাৰ বহুত
সমস্যা থাকিব। থাকক সি এইবোৰ হজম কৰিব
পৰা হৈছে। গাৰ্গাৰে বেলিক নিজৰ কৰিব কিন্তু
তাতো আকাশৰ সহায়ৰ প্ৰয়োজন হৈছে।
এইখিনিতেই সুখী সি। এদিন ধেমালিতে মুগালে
তাক কৈছিল — 'টেন্‌ছন পাইছ যদি মদ খাবি'
সি কেৱল হাঁহিছিল সিদিনা। কিন্তু আজি তাৰ
বৰ মন গ'ল মদ খাব। সদায় কলেজৰ পৰা
আহোতে দেখা Wine Shop খনৰ পৰা সি
পঞ্চাশ টকাৰে এটা নাম নজন মদৰ বটল কিনি
আনিলে। আজি সি টেন্‌ছনৰ অৰ্থ বিচাৰিব। তাৰ
চিৰাচিৰ হৃদয়ক শান্ত হোৱাৰ উৎকোচ দিব। কামৰ
ভিতৰত অকলে সোমাই সি বটলৰ সোপাটো
খুলি ল'লে। মুখত ঢালি দিম বুলিও বৈ গ'ল

আকাশ। মনত পৰিল বেলিয়ে দি যোৱা
কৰ্তব্যটোৰ কথা। তাৰ এটা ফোনৰ ওপৰত
নিৰ্ভৰ কৰিব বেলিৰ ভৱিষ্যত। বেচেষ্টা
গাৰ্গাৰক খুবেই ভাল পায় চাগে। অথচ
শব্দ ক'ব নোৱাৰাৰ বাবে তাই বুজি নাপায়
আকাশৰ হৃদয়ৰ কথা। ব্যৰ্থ হৈ
কবিতাবোৰ। তাৰমানে তাৰ কবিতাবোৰে কোনো
অৰ্থ বহন নকৰে। শিহৰিত নকৰে কোনো
হৃদয়। আকাশে থিৰাং কৰিলে আজিৰ পৰা
আৰু কবিতা নিলিখে। কবিতা অবিহনেও পৰি
আকাশত মাৰ যোৱা বেলি পূব আকাশত উল
প্ৰতিশ্ৰুতি কঢ়িয়াব। কিন্তু তাৰ বেলিক জ্ঞান
সি গাৰ্গাৰৰ হ'ব দিব পাৰিব? পাৰিব লাগিব
পাৰিব লাগিবই সি। মদৰ বটলটো এহাতে
খামুচি আকাশে ডাইল কৰিলে গাৰ্গাৰ
নম্বৰ....। ●

(বাস্তৱৰ ছাঁ পৰা কল্পনাৰ সৃষ্টি)

যদি সূৰ্যই অমৃত দিয়ে তাত থু পেলাই দিয়ক, যদি জ্ঞানীয়ে বিঘো দিয়ে তেন্তে খাই দিয়ক। — গৰ্কাঁ
বিদ্যা তাকহে বোলে যি যুক্তি দিব পাৰে। — হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী
এখন ভাল কিতাপ নষ্ট কৰা আৰু এজন ভাল মানুহক হত্যা কৰা একে কথা। — মিন্টন
এজনে ক'ব তুল হস্তিৰ পৰা তেওঁৰ চৰিত্ৰ জানিব পাৰি। — কনফুচিয়াচ
বিজনে নিজকে জ্ঞানী লোক বুলি ভাবে তেওঁতকৈ মুৰ্খলোক পৃথিৱীত দ্বিতীয়জন নাই। — ভল্টেয়াৰ
তৰলমনা লোকেহে ভাগ্যত বিশ্বাস কৰে। — এমাৰ্ছন
আত্ম বিশ্বাসহীন মানুহৰ বাবে নাৰৱতা অবলম্বনেই শ্ৰেয়। — লাঁ বচ্‌কুঁক

বিয়াৰ পিছদিনা সীমাক বস্ত্ৰবাহিনীসহ যিটো ঘৰত থাকিবলৈ দিয়া
হ'ল সেইটো পুৰণি। পুৰণি মানে প্ৰায় ন-দহ বছৰ পুৰণি। তাৰ পূৰফালে
নতুনকৈ বনোৱা এটা বোম্বাই আৰ্হিৰ ঘৰ। বাহিৰ ফালে বং কৰা নাই।
তিনিফালে বাৰাণ্ডা আছে। বাৰাণ্ডাবোৰ গ্ৰীলেৰে আৱৰা। গ্ৰীলবিলাক ধুনীয়
ডিজাইনেৰে বনোৱা। মাজতে ডাঙৰকৈ এটা ময়ূৰ সজ্জিত। সীমাইতে যে
সেই নতুন ঘৰটোতহে থাকিব মাকে কোৱাৰ পিছৰে পৰা সীমাই সুযোগ
পোৱাই প্ৰতি ঘৰটো আলেঙে আলেঙে চাই আছে। ঘৰটো তাইৰ ভালেই
লাগিল। বেডকামত তিনিখন বিছনাৰ উপৰিও অন্য আচবাবৰ লগতে তাইৰ
পঢ়া মেজো ধৰিব। কেতিয়াবালৈকে ভায়েককেইজন বেলেগ-বেলেগকৈ
থাকিবলৈ ল'লেও ড্ৰইংকাম আৰু ডাইনিংকামৰ লগত এটাচ্চ হৈ থকা কামটো
গেস্ত কৰিব পৰা যাব। সিহঁতে সেইটো ঘৰেই ব্যৱহাৰ কৰিব বাবেই নেকি
সীমাৰ লগত দিয়া আচবাববোৰ বাৰাণ্ডা তিনিখনৰ সম্মুখৰ লনত সজাই লোৱা
হ'ল। ঘৰত বহুত আলহী থকা অজুহাতত বস্ত্ৰখিনি বাৰাণ্ডাত থৈ দিয়া কথাটোত
তাই একো অস্বাভাৱিকতা দেখা নাছিল।

উপাসনা চৌধুৰী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

সীমাৰ মূৰত সৰগ ভাগি পৰিল :
তেতিয়াহে যেতিয়া আঠ মঙলাৰ দিনা তাইক :
লে অহা হ'ল। সেইদিনাৰ পৰা সিহঁতে নতুন :
ঘৰটোত থাকিব। নতুন ঘৰটোত সোমায় তাই :
দেখিলে ঘৰটো অন্য কিছুমান অত্যাধুনিক :
আচবাবেৰে ভৰাই তোলা হৈছে। অথচ :
দেউতাকে তাইৰ লগত দিয়া আচবাব খিনি :
আগৰ দৰে বাৰাণ্ডাত পৰি আছে। অৱশ্যে থিক :
কাগজ পাতি ফালি পেলোৱা হৈছে আৰু অত্যন্ত :
বিশৃংখল ভাবে পেলাই থোৱা আছে। ৰাতি :
শুৱলৈ গৈ তাই পলাশক সুধিলে —

সেইদিনা ৰাতি তাইৰ টোপণি নাছিল। :
এইখিনি কথা দেউতাকে গম পালে বাৰু কি হ'ব? :
সাধাৰণ চাকৰি এটাৰ সামান্য উপাৰ্জ্‌গেৰে তেওঁ :
তাইক তাইৰ বায়েকক আৰু ভায়েকক ডাঙৰ :
দীঘল কৰিছে, বায়েকক বিয়া দিছে। উচ্চ শিক্ষিত :
কৰাইছে। কলেজ বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়াইছে। ২৫ :
বছৰীয়া সাচতীয়া ধনেৰে তাইক বিয়াৰ খৰচ :
নোজোৰাত তেওঁ বহু টকা ধাৰ কৰি হ'লেও :
তাইৰ লগত দিয়া বস্ত্ৰখিনি ভাল চাই কিনিবৰ :
বাবে তেওঁ কাৰ্পণ্য কৰা নাছিল। যুগৰ পৰিৱৰ্তনৰ :
প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিয়ে তেওঁ ডাঙৰ ছোৱালীৰ বিয়াত :
দিয়াখিনিতকৈ চাৰিগুণ দামৰ আচবাব কিনি :
আনিছিল। সেইখিনি কিনিবৰ বাবেই দেউতাকে :
গাঁৱৰ মাটিখিনিও বিক্ৰী কৰিবলৈ ইতস্ততঃ বোধ :
কৰা নাছিল। অথচ সেইখিনিৰে ইহঁতৰ ফেমেলি :
প্ৰেচপ্টিজ ৰক্ষা নহ'ল, সেইদিনা ৰাতি তাইৰ :
টোপণি নাছিল।

পিছদিনা ৰাতি পুৱাৰ লগে লগে উঠি :
আহি তাই এবাৰ বাৰাণ্ডাত অনাদৃত হৈ পৰি ৰোৱা :
আচবাব খিনি চাই ল'লে। দেউতাকৰ সন্মানৰ :
প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি প্ৰথম বাৰৰ বাবে তাই প্ৰতিবাদী :
মনটোক শাসন কৰিলে।
ইমান খিনিলৈকে একো সমস্যা নাছিল। :
কিন্তু লাহে লাহে তাইৰ ওপৰত অত্যাচাৰ বৃদ্ধি :
পাবলৈ ধৰিলে। শাখৰেকে সিহঁতৰ বাবে নতুনকৈ :
অনা আচবাবখিনিৰ মূল্য আনিবলৈ ঘৰলৈ :
যোৱাৰ কথা ঘনাই কোৱা হ'ল।
তাই আৰু কিমানদিন এনেকৈ সিহঁতৰ :
অত্যাচাৰ সহ্য কৰি থাকিব। জৈৱিক প্ৰয়োজনত :
মানুহে মানুহৰ ওপৰত ইমান অত্যাচাৰ তাইৰ :
কাৰণে কল্পনা কৰা নাছিল। পাৰ্থিৰ সম্পদৰ দ্বাৰা :
জীৱনৰ মানদণ্ড বিচাৰ কৰা মানুহৰ লগতো যে :
এটা সময়ত তাই জীৱন কটাবৰ কাৰণে প্ৰস্তুত :
হ'ব লাগিব তাই ভবা নাছিল। মানুহৰ এই চৰিত্ৰ

তাইৰ মুঠেও অচিনাকী নহয়। কিন্তু যিজন মানুহৰ লগত সমগ্ৰ জীৱন কটাবৰ বাবে বিশ্বচৰাচৰৰ সৃষ্টিৰ পৰম্পৰা মানি চলিবলৈ হৃদয়ৰ সমস্ত সুখ-দুখ ভাগ কৰি লোৱাৰ বাবে হোমৰ গুৰিত অগ্নিক সাক্ষী কৰি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিল সেইজন মানুহৰ ক্ষেত্ৰতো অমানৱীয় কাৰ্যৰ বিৰুদ্ধাচৰণ কৰিবলৈ যোৱাটো তাইৰ বাবে এটা 'ট্ৰেজিক কইনচিডেন্চ'। যিজনী ছোৱালীয়ে পদে পদে সমাজৰ দায়বদ্ধতা অনুভৱ কৰে, সমাজৰ প্ৰতি দায়িত্ববোধ যাৰ আন্তৰিক তাগিদা আনহাতে নিজৰ স্বামীক দেৱতা জ্ঞান কৰা হাজাৰ বছৰীয়া ভাৰতীয় সভ্যতাৰ ৰক্ষিতা আজি সেইজনী ছোৱালী এক মানসিক অন্তৰ্দগত জুৰুলা।

লাহে লাহে সীমাৰ উৎকণ্ঠা বাঢ়িল। ইমান দিনে মাত্ৰ এটা আশাতে সীমাই সিহঁতৰ ইমানবোৰ অত্যাচাৰ সহ্য কৰিলে। তাই ভাবিছিল সময়ৰ লগে লগে হয়তো তাই সিহঁতৰ মনত ঠাই পাব, পাৰ্থিৱ বস্ত্ৰৰ প্ৰতি সিহঁতৰ লোভ নাইকিয়া হ'ব। সিহঁতৰ চিন্তাবোৰৰ পৰিবৰ্তন হ'ব, সমাজত ৰহিমলাৰ দৰে গজি উঠা এই কু-সংস্কাৰবোৰৰ বিষয়ে সিহঁতে নিজেও এদিন মাত মাতিব, সময়ে সকলো ঠিক কৰি নিব। কিন্তু তাই দেখিলে সিহঁতৰ মনৰ পৰিবৰ্তন হোৱাৰ কোনো আশা নাই।

● পৃথিৱীৰ সৰ্ববৃহৎ ফুলপাহৰ নাম কি?

⇒ ৰাফ্লেছিয়া আৰ্ণল্ডি

● কি মাছৰ কলিজা তিনিটা?

⇒ কাটল মাছ

● ইংৰাজীত D.D.T ৰ সম্পূৰ্ণ নাম কি?

⇒ ডাইক্ল'ৰ'ডাইফেনাইল ট্ৰাইক্ল'ৰ'ইথেন

● কোনবিধ পতংগৰ তেজৰ বৰণ নাই?

⇒ পইতাঁচোৰা

ঘৰৰ অন্যবোৰৰ কথা বেলেগ। কিন্তু তাইৰ গিৰিয়েক যিজনক তাই দেৱতাকপে পূজা কৰে, অত্যন্ত ভাল পায় আৰু শ্ৰদ্ধা কৰে, সুখ-দুখৰ ভাগ বতৰা কৰিবৰ বাবে যিজন পুৰুষৰ ওচৰত অংগীকাৰবদ্ধ সেইজন মানুহে যেতিয়া এই সমস্ত ঘটনাৰ প্ৰতি উদাসীন এই কথাটোৱে তাইক বেছিকৈ অতিষ্ঠ কৰি তুলিছে। মাক বাপেকৰ পৰা পাৰ্থিৱ সম্পত্তিৰ প্ৰতি লালসিত হোৱাৰ যি আদিপাঠ পলাশে সৰুতে শিকিছিল তেওঁ যেন সেই পাঠৰ এজন দক্ষ ছাত্ৰ। প্ৰতিটো কথাতে তেওঁৰ নিৰ্বিকাৰ ভূমিকাই তেওঁৰ সন্মতিকৈ নুসূচায়নে? সকলো দেখিও যেন তেওঁ একো নেদেখে। এনেকুৱা এজন ব্যক্তিৰ লগত সীমাই গোটেই জীৱন কেনেকৈ কটাব আনফালে মাকৰ অত্যাচাৰ বোৰতো আছেই।

সীমাই নিজৰ অতীতক ৰোমহুন্দ কৰিলে তাই নিজৰ কাৰ্যতে বিস্ময়াভিত্ত হ'য়। তাইতো ইমানখিনি অত্যাচাৰ সহ্য কৰা ছোৱালী নহয়। স্কুল কলেজত পঢ়া অৱস্থাতে যৌতুকৰ দৰে কু-সংস্কাৰবোৰৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰিছিল। নাৰীক পুৰুষসকলৰ সমানে অধিকাৰ দিয়াৰ দাবী কৰিছিল। তাইচোন নিজেই যৌতুক প্ৰথাৰ বিৰোধী আছিল। সাহিত্যৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে সৰুৰে পৰা পাৰদৰ্শী সীমাই তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত

প্ৰায়ে প্ৰথম স্থান পাইছিল। সীমাৰ মনত এবাৰ গুৱাহাটীত অসম ভিত্তিত এখন প্ৰতিযোগিতা হৈছিল। তৰ্কৰ বিষয় আছিল 'সংবিধানে নাৰীক পুৰুষৰ সমানে অধিকাৰ দিয়া উচিত।' প্ৰতিযোগিতাত তাই প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰিছিল। কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজতো সীমা বক্তৃতা আৰু নাৰী স্বাধীনতাৰ প্ৰবক্তা আলোচিত হৈছিল। অতীতৰ সীমাৰ কৰ্ম দুৰ্দমনীয় ৰূপত স্মৃতি ৰোমহুন্দ কৰি তাই অনুভৱ হৈছে তাই যেন কিবা এক দুৰ্বলতা পাশত বন্দী হৈ গৈছে।

নাই তাই আজি আৰু সেই দুৰ্বলতাৰ প্ৰশ্ন দিয়া উচিত নহয়। পৃথিৱীৰ আপেক্ষিক ভাবে দুৰ্বল মানুহবোৰে নিজৰ কৰিবৰ এনে সাধ্য নাই বাবেই সকলো অত্যাচাৰ নীতি সহন কৰে। প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰিব পৰা প্ৰতিভা আৰু দক্ষতা থকা মানুহবোৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে এইবোৰ মানুহৰ যুক্তি তাই আজি নিজৰ ঘৰখনৰ পৰাই সেইবোৰ নিষ্পেষিত নাৰীৰ মুক্তি বিদ্ৰোহৰ সূচনা কৰিব।

এই বিদ্ৰোহ তাইৰ মুক্তিৰ বাবে নহয় সমাজৰ হাজাৰ হাজাৰ নিপীড়িতা নাৰীৰ মুক্তিৰ বাবে। ●

পৃথিৱীৰ কোন গৰাকী মাতৃয়ে পুত্ৰৰ মৃত্যুৰ কাৰণে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰে? আহল বহল কোঠাটোৰ একোণত থকা বিছনাখনত পুত্ৰ নীলাভে হাত-ভৰি আছাৰি, ঘন ঘনকৈ উশাহ লৈ মৃত্যুৰ বাবে অপেক্ষা কৰিছে।

সিটো পাৰত পথাৰখন। পথাৰৰ শেষ বিন্দুত একুৰা দপ্‌দপাই জুই জ্বলিছে। সেইয়া নীলাভৰ চিতাৰ জুই। এটাৰ পিছত এটা ওপৰা-উপৰি দুখত জৰ্জৰিত সন্ধ্যাৰ চকুলোৰ সাগৰ গোটমাৰি বৰফ হ'ল। একেথৰে নীলাভৰ চিতাৰ

নজনাকৈয়ে নিজতকৈয়ো ভাল পাইছিল বিক্ৰমক। মোমায়েকৰ ঘৰত কেইদিন মান থাকি সন্ধ্যা ঘৰলৈ উভতি আহিছিল। ঘৰলৈ উভতিআহি বিক্ৰমৰ সতে বিজড়িত স্মৃতিৰ পখিলা খেদি প্ৰেমৰ বৰষুণত তিতি জুকলি জুপুলি হৈ পৰিছিল।

সময়ৰ গতিময়তাত বিক্ৰম আৰু সন্ধ্যাৰ ৰাঙলী সপোন বাৰিষাৰ নদীৰ দৰে ভৰুণ হৈ আহিছিল। ঘৰত সন্ধ্যাৰ বিয়াৰ কথা ওলোৱাত এদিন তাই স্পষ্টভাৱে দেউতাকক সকলো কথা ক'লে —

ঃ দেউতা, বিক্ৰমৰ বাদে মই আন কাৰো স'তে বিয়াত নবহো।

দেউতাকে সন্ধ্যাৰ জেদী মনৰ কথা জানেই। তাই যি সিদ্ধান্ত লয় নিজৰ প্ৰাণৰ বিনিময়তো তাই সেই সিদ্ধান্ত পৰিত্যাগ নকৰে। দেউতাকে সন্ধ্যাৰ প্ৰেমৰ তাড়ণাতে বিক্ৰমৰ লগত তাইৰ বিয়া থিক কৰিলে।

সময়ৰ সোঁতত জীৱন নাওঁ উটি ভাঁহি চাকনৈয়াৰ বুকুত আশ্ৰয় ল'লে। কেইবছৰমান আগৰ সময়ৰ বিক্ৰমক সন্ধ্যাই হৃদয়ৰ চুকত বিচাৰিব লগা হ'ল। সেই সময়ৰ

সি চকুৰে নেদেখে, কাণেৰে নুশনে, কেৱল মৃত্যু যন্ত্ৰণাত ছটকটাই আছে। মাক সন্ধ্যাই বিছনাৰ কাষত মাটিত বহি পুত্ৰৰ মৃত্যু যন্ত্ৰণা সহিব নোৱাৰি ভগৱানৰ ওচৰত কৰাৰোৰে প্ৰাৰ্থনা কৰিছে, তাৰ আত্মক মুক্তি দিবলৈ। ৰুমটোত থকা আন মানুহ খিনিবো মৃত্যুৰ কৰুণ যন্ত্ৰণা সহিব নোৱাৰি তপত হুমুনিয়াহ ওলাই আহিল। কিছুসময় পিছত নিলাভৰ বিছনাৰ কাষত খিৰিকিৰে কজলা মেঘৰ বুকু বাই কোঠাটোলৈ সোমাই আহিল বৰষুণৰ টোপাল।

জুইকুৰালৈ চোতালৰ এচুকত বহি সন্ধ্যাই চাই আছে। চোতালত থিয় হৈ থকা মানুহবোৰৰ কোনেও তাইক মাতিবলৈ সাহস কৰা নাই। জুইৰ ধোঁৱাবোৰ কুণ্ডলী পকাই আকাশলৈ উৰি গৈছে। আৰু সন্ধ্যাৰ সপোনবোৰো যেন ধোঁৱাৰ লগতে উৰি গৈ নীলাকাশৰ বুকুত আশ্ৰয় বিচাৰিলে। সন্ধ্যা আছিল মাক দেউতাকৰ একমাত্ৰ সন্তান। গৰমৰ বন্ধত সন্ধ্যাই মোমায়েকৰ ঘৰলৈ ফুৰিবলৈ গৈ লগ পালে বিক্ৰমক। বিক্ৰমৰ লগত সন্ধ্যাই চিনাকি হ'ল আৰু দুয়োৰে মাজত বন্ধুত্ব স্থাপন হ'ল। কিন্তু লাহে লাহে সন্ধ্যাই নিজে

বিক্ৰম আৰু আজিৰ বিক্ৰমৰ মনৰ পৰিবৰ্তন হ'ল। প্ৰতিটো কথাতে সন্ধ্যাক এজাউৰি দিয়ে —

ঃ তইয়ে মোৰ জীৱন শেষ কৰিলি। মোৰ লগৰ ল'ৰাই পঢ়ি চাকৰি কৰি আছে। তই প্ৰেমৰ মিছা চলেৰে মোৰ পঢ়া জীৱন বৰবাদ কৰি দিলি। বিক্ৰমৰ কথা শুনি সন্ধ্যাৰ কন্দাৰ বাহিৰে আন উপায় নাছিল।

শাহু-শহুৰেকেও সন্ধ্যাক কটা ঘাত চেঙা তেল দিয়া হ'ল। বিক্ৰমৰ অনুপস্থিতিত তাই আনৰ ঘৰলৈ যোৱা বুলি পুতেকক লগোৱা হ'ল।

ৰাস্তাটোৰ ইটো পাৰত সন্ধ্যাৰ ঘৰ আৰু

স্থাপন হ'ল। কিন্তু লাহে লাহে সন্ধ্যাই নিজে

আনৰ ঘৰলৈ যোৱা বুলি পুতেকক লগোৱা হ'ল।

ৰাতি বিক্ৰমে ঘৰ সোমোৱাৰ লগে লগে মাকে খঙেৰে ক'বলৈ ধৰিলে —
 : ডেকা কালটো তহঁতক খুৱাই-খুৱাই কষ্টেৰে পাৰ হ'ল। এতিয়া বুঢ়া বয়সতো শান্তিৰে এসাজ খাবলৈ নোপোৱা হ'লো। দিনটো বান্দীৰ দৰে কাম কৰোতে গ'ল। এজনীয়ে লোকৰ চুৰা চেলেকি অলপ আগতে ঘৰ সোমাল। একো ক'বলৈ নোৱাৰি। মুখখন আঁঠে ফুটা দিব। এইয়ে ক'পালৰ লিখন — এইবুলি হাওৰাওকৈ কান্দিবলৈ ধৰিলে।

বিক্ৰমে সকলো অপযশ সঁচা বুলি ভাবি সন্ধ্যাৰ পিঠিত কেইটামান কেচা কিল সোঁধালে। অতীতৰ 'handsome' বিক্ৰম আৰু আজি দাঢ়ি-চুলিয়ে ভোবোকাৰ, মুখত মদৰ ভেকেটা ভেকেট গোন্ধ, কথাৰ লাগ-বান্ধ নোহোৱা বিক্ৰমক দেখি সন্ধ্যা চমকি উঠিল। টকা-পইচাৰ অভাৱত মানুহে দৰিদ্ৰৰ জ্বলন্ত কুণ্ডত পৰি ছট ফটাই থাকে। সেয়েহে সন্ধ্যাৰ প্ৰতি বিক্ৰমে এনে নিদাৰুণ আচৰণ কৰিলে। সেই কথা সন্ধ্যাই মৰ্মে মৰ্মে উগলকি কৰিলে।

ফাগুণৰ দুপৰীয়া। ধূলিৰে ধুসৰিত আকাশ-গছৰ পাতবোৰ সৰি ডালবোৰ মানুহৰ জঁকাটোৰ দৰে থিয় হৈ আছে। মাটিৰ বুকুত চিৰাল ফাট। নিৰ্জন দুপৰীয়া সন্ধ্যাই তাঁত শালত

বহি হাতত মাকোটো লৈ কিবা ভাবি আছে। ওচৰৰ ঘৰৰ তিবোতাগৰাকীয়ে আহি সন্ধ্যাৰ ভাৱৰ যতি পেলাই মন ফাগুণৰ বৰদৈচিলাজনীৰ গতি আৰু বেছি বেগৱতী কৰিলে। বৰদৈচিলাৰ দূৰন্ত গতিত পাত নোহোৱা ডালবোৰ মৰমৰকৈ ভাগি গ'ল। ক'ৰবাৰ এটি জ্বলন্ত আঙঠা শুকান পাতত পৰি দপদপাই জুই জ্বলি উঠিল। কথা প্ৰসঙ্গত তিবোতাগৰাকীয়ে তাইক ক'লে —
 : বিক্ৰমে গাঁৱৰ আন এজনী নিলয়া নামৰ ছোৱালীৰ প্ৰেমত পৰিছে। চকিদাৰিণী চাকৰিটো কৰি ক'ত ল'ৰাক লোভ দেখুৱাই ধ্বংস কৰিলে তাৰ ঠিকনা নাই। এতিয়া সিয়ো তাইৰ প্ৰেমত বন্দী হ'ল।
 এনেদৰে কৈ সন্ধ্যাৰ শাৰুৱেকক দেখা পাই তিবোতাগৰাকীয়ে খৰখেদাকৈ ঘৰমুৱা হ'ল।
 সন্ধ্যাই ইমান বছৰৰ চিনাকি বিক্ৰমক অতি সোনকালে মুনিচুণিৰ পোহৰত অবিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলে। টকা-পইচাৰ অভাৱত মানুহ খিংখিঙিয়া হয়। অলপ কথাত খং উঠে। সেই বুলি সদায় এনেকুৱা হৈয়ে থাকিবনে? এইবাৰ বিক্ৰমৰ প্ৰতি সন্ধ্যাৰ স্নেহ উঠলি উঠিল।
 কিন্তু কেইদিনমান পিছত সন্ধ্যাই অনুভৱ কৰিলে বিক্ৰমে নিলয়াক সঁচাকৈয়ে ভাল পায়। কেইটামান টকাৰ লোভত বিক্ৰমে নিজৰ হৃদয়

বন্ধকত থ'লে। সঁচা মৰম ভালপোৱাৰ লগে টকা-পইচা দিব নোৱাৰিলে তাৰ কোনো মূল্য নাই। সঁচা প্ৰেম আজিৰ পৃথিৱীৰ পৰা কেনিন্দৰা ধোঁৱাৰ দৰে উৰি গ'ল।
 ধুমুহাৰ লগতে অহা শিল বৰষুণে আহিবৰ পথাৰক গচকি খেনখেনীয়া কৰি যোৱাৰ দৰে সন্ধ্যাৰ জীৱনবো একে অৱস্থা হ'ল। কেইদিনমানৰ পৰা নীলাভৰ শুই উঠাৰ পিছত ওচৰলৈ নীলাভক লৈ যোৱাত ডাক্তৰে পৰীক্ষা কৰি 'ৰিপৰ্ট' দিলে যে তাৰ 'কিডনী' এটা সম্পূৰ্ণ অসাৰ, আনটোও নষ্ট হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে।
 অৱশেষত টকাৰ অভাৱত সন্ধ্যাৰ নীলাভক মৃত্যুৰ শেতেলিত চিৰদিনলৈ শুৱাব দিবলৈ ওলাইছে।
 আজি সঁচাকৈয়ে সন্ধ্যাৰ সেই দিন আৰম্ভ পালে। তাইৰ চকুৰ আগত দপদপাই জ্বলি উঠিল নীলাভৰ চিতাৰ জুই।
 যৌৱনৰ শেষ সীমাত থিয় হৈ তাইকুটি পালে হৃদয়ৰ সেউজীয়া বঙবোৰ কেনেদৰে নীলা বঙলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। চিতাৰ জুই নুখৰ লগে লগে পশ্চিমৰ হেঙুলীয়া সুৰুয়ে বাৰি পিছফালে থকা বাঁহগছ কেই জোপাৰ মাজে নীৰৱে আশ্ৰয় ল'লে।

দেউতা : বাতুল আজি দিনটোত কিবা ভাল কাম কৰিছনে?
 বাতুল : কৰিছো! এজন মানুহে দৌৰি গৈও শেষ বাছখন ধৰিব নোৱাৰা দেখি মই তেওঁৰ পিছত মোৰ কুকুৰটো লগাই দিছো।
 দেউতা : অ'টো কুকুৰ ভয়ত প্ৰাণটুকি দৌৰাৰ ফলতহে তেওঁ গাড়ীখনত উঠিব পাৰিলে।

যাত্ৰী : ঐ বিজ্ঞা যাৰি?
 বিজ্ঞাচালক : (হিন্দীত) কাহা?
 যাত্ৰী : নাকাহিলে নাযায় নে কি?

মা

ৰূপ তালুকদাৰ
 স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ
 অসমীয়া বিভাগ

মা। যদিও 'মা' শব্দটো এটা বৰ্ণৰে গঠিত তথাপিও ইয়াৰ মাজতে লুকুই থাকে মৰম, ভালপোৱা, সুখ-দুখ, শ্ৰদ্ধা-ভক্তি কিছুমান চিন বা বংশৰ সূতাদাল। এই 'মা' শব্দটো যদিও সহজ সৰল তথাপি এগৰাকী 'মা' বা মাতৃ হ'বলৈ ইমান সহজ নহয়। যাৰ বাবে প্ৰয়োজন কেৱল মাত্ৰ ভাগ্যৰহে। মাতৃ স্নেহ কি বস্তু ইয়াৰ সঁচা অৰ্থটো উপলব্ধি কৰিব পাৰে যিজন মাতৃ স্নেহৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে।

পলাশৰ মুখত 'মা' শব্দটো একেবাৰে চকু পানী বৈ আহিল। সি কান্দি কান্দি টিফিনটো অচিনাকি। কাৰণ সি সৰুৰে পৰা 'মা' বুলি বুকুত সাৰটি ধৰিলে। জোনে কিন্তু একো বুজি উচ্চাৰণ কৰিয়ে পোৱা নাই। ঘৰত কাম কৰা মানুহজনীক পেহী বুলি মাতে আৰু তাইয়েপলাশক ডাঙৰ কৰা, টিফিন বনোৱা, স্কুলত অনা-নিয়া আদি সম্পূৰ্ণ কাম কৰে যদিও লাহে লাহে যেন পেহীৰ দৃষ্টিশক্তি কমি আহিছিল। তাৰ পিছদিনাখন পলাশহঁতৰ স্কুলত মাতৃ তথাপিও পেহীৰ আদৰত সি ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ হৈ উঠিছিল। পলাশৰ দেউতাক যদিও এজন মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ ব্যৱসায়ী আছিল তথাপি বেছিভাগ বাহিৰতে কটাইছিল।

এদিন পলাশে স্কুল টিফিনত ৰুটি নিছিল। টিফিনৰ সময়ত খাবলৈ উলিয়াওতে তাৰ সহপাঠী জোনে পলাশক ক'লে - ছিঃ ছিঃ তুমি ইমান লেটেৰা ৰুটি খোৱা। তাৰ পিছত জোনে নিজৰ ৰুটিখন দেখুৱাই কৈছিল — এয়া ছোৱা তোমাৰ ৰুটিখনৰ দৰে মোৰ খনৰ কতো ক'লা হৈ আছে। তাৰ কান্ধত কোনোবাই হাত এখন দাগ নাই। পলাশে জোনৰ ফালে চালে, কিন্তু একো উত্তৰ নিদিলে। তাৰ দুগালেৰে ধাৰাসাৰে

ক'লে - তুমি কিয় কান্দিছা পলাশ। তেতিয়া পলাশে ক'লে - আজি যদি মোৰো মা থাকিলহেঁতেন, ময়ো তোমালোকৰ দৰে হাঁহি স্মৃতি কৰিলোহেঁতেন। মা থকাহ'লে মোক কেতিয়াও আথা পোৰা ৰুটি টিফিনত নিদিলেহেঁতেন। জানা জোন, নিষ্ঠুৰ ভগৱানে মোক এগৰাকী মা নিদিলে মোৰ মা থকা হ'লে কিমান যে কি কৰিলোহেঁতেন। জোনে পলাশৰ ফালে চাই ক'লে — তোমাৰ মা নাই! তোমাৰ মা নাই বুলি মই আজিহে গম পালো। পলাশে মূৰ দুপিয়ালে। জোনে অলপ সময় নীৰৱ হৈ ক'লে - পলাশ মোৰো দেউতা নাই জানা এইবাৰ পলাশে জোনক সুধিলে তোমাৰ দেউতাৰা ক'ত গৈছে। জোনে দুখ মনেৰে ক'লে — নাজানো মায়ে মোক প্ৰায়ে গালি পাৰে কাৰণ মই বোলে বান্ধসী। মই জন্মিয়ে বোলে দেউতাক খালো মায়ে মোক কেতিয়াও আনৰ লগত লগ হ'ব নিদিয়ে। পলাশ ময়ো তোমাৰ দৰে একে দুখী জানা। মোক যদি কোনোবাই সঁচা মৰম

দিলেহেঁতেন। তেতিয়া সেইজনক মোৰ মনৰ মাজত সদায় ৰাখিলোহেঁতেন। তেতিয়া পলাশেও ক'লে — ময়ো ৰাখিলোহেঁতেন। কিন্তু মোক মৰম দিব কোনে ?

তাৰ পিছত দুয়ো কিছু সময় চিন্তা কৰিব ধৰিলে। পলাশৰ ফালে চাই জোনে ক'লে — অ পলাশ আমি দুয়ো দেখোন সঁচাকৈ মৰম আকলুৱা, গতিকে আমি দুয়ো দুয়োকে সদায় মৰম দিম আৰু সদায় একেলগে থাকিম। পলাশে অলপ টিলাকৈ ক'লে — যদি তুমি মোক এৰি যোৱা তেতিয়া মই কি কৰিম। জোনে এইবাৰ ভগৱানৰ শপত দি ক'লে — মই যিমান দিন জীয়াই থাকো, সিমান দিনেই সঁচা মৰম দিম আৰু তোমাৰ লগত থাকিম। একমাত্ৰ ভগৱানৰ বাহিৰে আন কোনেও মোক তোমাৰ পৰা আঁতৰাব নোৱাৰে। পলাশেও ভৱিষ্যতে একেলগে থকাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। তাৰ পিছত জোনৰ মাক অহাত তাই মাকৰ হাতত ধৰি ঘৰমুৱা হ'ল। যোৱাৰ সময়ত তাই বাৰে বাৰে পলাশলৈ ঘূৰি ঘূৰি চাই গ'ল।

সময় গতিশীল। সময়ে কেতিয়াও কাৰো বাবে বৈ নাথাকে। সেই সময়ে এদিন পলাশ আৰু জোনক এহাল যৌৱনপ্ৰাপ্ত ডেকা-গাভৰুলৈ ৰূপান্তৰ কৰিছিল। এক প্ৰকাৰে সিহঁতৰ মাজত লুকাই আছিল মৰম আৰু বিশ্বাস। সেই মৰম আৰু বিশ্বাসৰ লক্ষ্য হৈ পৰিছিল পূৰ্ণতা লাভ কৰা। এদিন জোনে পলাশৰ সন্মুখত থিয় হৈ কৈছিল — অ পলাশ মই তোমাৰ বঙেৰে মোৰ গোটেই জীৱন ৰঙীন কৰিব বিচাৰো। তেতিয়া পলাশেও উত্তৰ দিলে — সঁচাকৈয়ে জোন, ময়ো তোমাৰ পোহৰেৰে মোৰ জীৱনটো পোহৰাব খোজো। তাৰ পিছত জোনৰ চকুলৈ চালে সঁচাকৈ আজি জোনক কিবা এটা নতুন ৰূপত দেখা গৈছে। আনন্দতে দুয়ো দুয়োকে সাৰটি ধৰিলে। দুয়ো নিজকে পাহৰি গৈ নকৰিবলগীয়া হুল এটা কৰি পেলো।

এদিন জোনৰ মাকে টেবুলত কিবা বিচাৰি ছোৱাত জোনৰ কিতাপৰ মাজত পলাশৰ ফটো এখন পালে। ফটোখনৰ বিষয়ে সোধাত জোনে সকলো কথা খুলি ক'লে তাৰ পিছত

মাকে জোনক ক'লে — পলাশে যেন এবাৰ সিহঁতৰ ঘৰলৈ আহে।

জোনে সকলো কথা পলাশক ক'লে আৰু পলাশেও এদিন সিহঁতৰ ঘৰত উপস্থিত হ'ল। মাকে পলাশক তাৰ বিষয়ে সুধিলে। পলাশেও তাৰ যথাযথ উত্তৰ দি গ'ল। মাকে জোনক বুজোৱাৰ সুৰত কৈছিল, জোন তই মোৰ একমাত্ৰ ছোৱালী। মই তোকে কেতিয়াও কোনো বেকাৰ ল'ৰা এজনৰ হাতত গতাব নোৱাৰো। তই মোক যিয়েই নাভাব কিয়। প্ৰয়োজন হ'লে তই আত্মহত্যা কৰিব পাৰ, তথাপি মই...। মাকৰ তই আত্মহত্যা কৰিব পাৰ, তথাপি মই...। মাকৰ কথাত জোনে চিন্তিত পৰিল আৰু মাকৰ ভৰিত ধৰি ভয়ে ভয়ে ক'লে — কিন্তু মা মই সেইটো কৰিব লাগিব। কাৰণ মই এতিয়া অন্তঃসত্ত্বা। মোক তুমি মাৰি পেলোৱা মই দুখ নকৰো। কিন্তু গৰ্ভস্থ সন্তানটো যে আমাৰ প্ৰেমৰ প্ৰতীক। মাকে খঙত অগ্নিশৰ্মা হৈ জোনৰ গালত এক চৰ সোধালে। পলাশৰ ফালে চাই ক'লে তোৰ বাপেৰে কি কৰে, কি নাম। মই গৈ তোৰ গুণৰ প্ৰমাণ বাপেৰক দিম। পলাশে তলমূৰ হৈ দেউতাকৰ নামটো ক'লে। নাম শুনি মাকে অনুভৱ কৰিলে যে আকাশখন যেন তেওঁৰ মূৰৰ ওপৰত পৰিছে। ভৰিৰ তলৰ পৃথিৱীখন নাইকীয়া হৈ গৈছে। তাৰ পিছত...

চাৰি ঘণ্টামান পিছত মাকৰ জ্ঞান ঘূৰিল। দুচকুৰে ধাৰাসাৰ গতিত অশ্ৰু নিগৰি আছে। দুয়োকাষে পলাশ আৰু জোন দুখমনেৰে বহি আছে। জোনে কান্দি কান্দি ক'লে - মা আমাক ক্ষমা কৰিবা মোৰ ভুলৰ বাবে আজি তোমাৰ এনেকুৱা হ'ল। জোনে মাকক সাৰটি ধৰিলে। পলাশে মনে মনে এটা কথাই ভাবি আছিল যে দেউতাকৰ নাম কোৱাত মাকে কিয় মুৰ্চা গ'ল। দেউতাকে কিবা অপৰাধী নেকি? নিশ্চয় ইয়াৰ মাজত কিবা ৰহস্য সুমাই আছে। মাকে জোন আৰু পলাশক হাতজোৰ কৰি কৈ গ'ল, পলাশ, জোন তহঁতে মোক ক্ষমা কৰিবি। ভুল মোৰহে, তহঁতৰ নহয়। মোৰ ভুলৰ শাস্তি মই নিজে পালো। পলাশ তই আচলতে মাতৃহীনা নহয়। তোৰ জন্মদাত্ৰী 'মা' ময়েই। তোৰ জন্মৰ এবছৰ নহওঁতে মই জোনৰ দেউতাকলৈ পলাই

আহিছিলো। জোনৰ জন্মৰ এবছৰ নহওঁতে তাকে দেউতাক ঢুকাল। বহু কষ্ট কৰি জোনক ডাঙৰ কৰিলো। পলাশ তোৰ দেউতাকক কৰা অন্যায়ৰ বাবে হয়তো আজি মই সুখী হ'ব পৰা নাই। তহঁত দুয়ো এতিয়া ভাই-ভনী হ'বলৈ চেষ্টা কৰা কান্দিলে। পলাশে জোনৰ চকুলৈ চালে। জোনে হতাশাত ভাগি পৰিছে। তেতিয়া পলাশে আকাশৰ সেন্দূৰীয়া বেলিটোৱেও ডুব মাৰিছিল। পিছদিনা ৰাতিপুৱা মৈৰ পাৰত বহু মানুহৰ জুম দেখা গ'ল। ওচৰলৈ গৈ চোৱাত মই আচল কথাটো পোহৰলৈ আহিল। এহাল ডেকা-গাভৰুৰ মৃতদেহ। বিভিন্ন জনে বহুধৰণে মৃতদেহ দাঙি ধৰিলে। আন কিছুমানে ল'ৰা-ছোৱালী চৰিত্ৰক ধৰি ক'লে। মৃত ডেকাজনৰ পকেটত এখন কাগজ পোৱা গ'ল। তাত লিখা আছে —

পূজনীয়া,
'মা'। আশা কৰো আপোনাৰ জীৱনটো সুখ আহক। মা আমি আপোনাৰ পৰা চিৰ দিনৰ বাবে বিদায় মাগিলো। এই দুখৰ বতৰটো সন্তানে পিতৃ-মাতৃক দিব নিবিচাৰে। তথাপি আমি দিবলৈ বাধ্য হ'লো। জীৱনৰ শেষ মুহূৰ্তত হ'লেও মই মোৰ জন্মদাত্ৰী মাক লগ পাইছো বা মা বুঢ়ী এবাৰ উচ্চাৰণ কৰিব পাইছো, তাৰ বাবে মই বহুত সুখী মা তুমি আমাক দহ মাহ দহ দিন গৰ্ভত ৰাখি পৃথিৱী দেখুৱালা। তাৰ প্ৰতিদান এৰোজা দুখৰ বাহিৰে একো দিব নোৱাৰিলো। তাৰ বাবে মই আপোনাৰ ওচৰত ঋণী। মা আপুনি এগৰাকী শিক্ষিত হৈ দুখন সুখৰ সন্তান ভাঙিবলৈ আপোনাক কোনে জ্ঞান দিছিল। মই যেতিয়া দেউতাক আপোনাৰ কথা সোৱা তেতিয়া দেউতাই মোৰ পৰা দূৰলৈ যায় আৰু কান্দে। মা আপোনাৰ ওচৰত মোৰ প্ৰাণ অনুৰোধ দেউতাৰ ওচৰত গৈ ক্ষমা বিচাৰি দেউতাই হয়তো মোৰ বিশ্বাসত আপোনাক ক্ষমা কৰিব। আধৰুৱা হৈ থকা দেউতাৰ হৃদয়ত আপুনি পুৰাওক। মা, আপোনাৰ আৰু দেউতাৰ অন্তিম কালতো সুখ হোৱাৰ কামনাৰে ইমান সামৰিছো।

ইতি- হতভগীয়া পলাশ ●

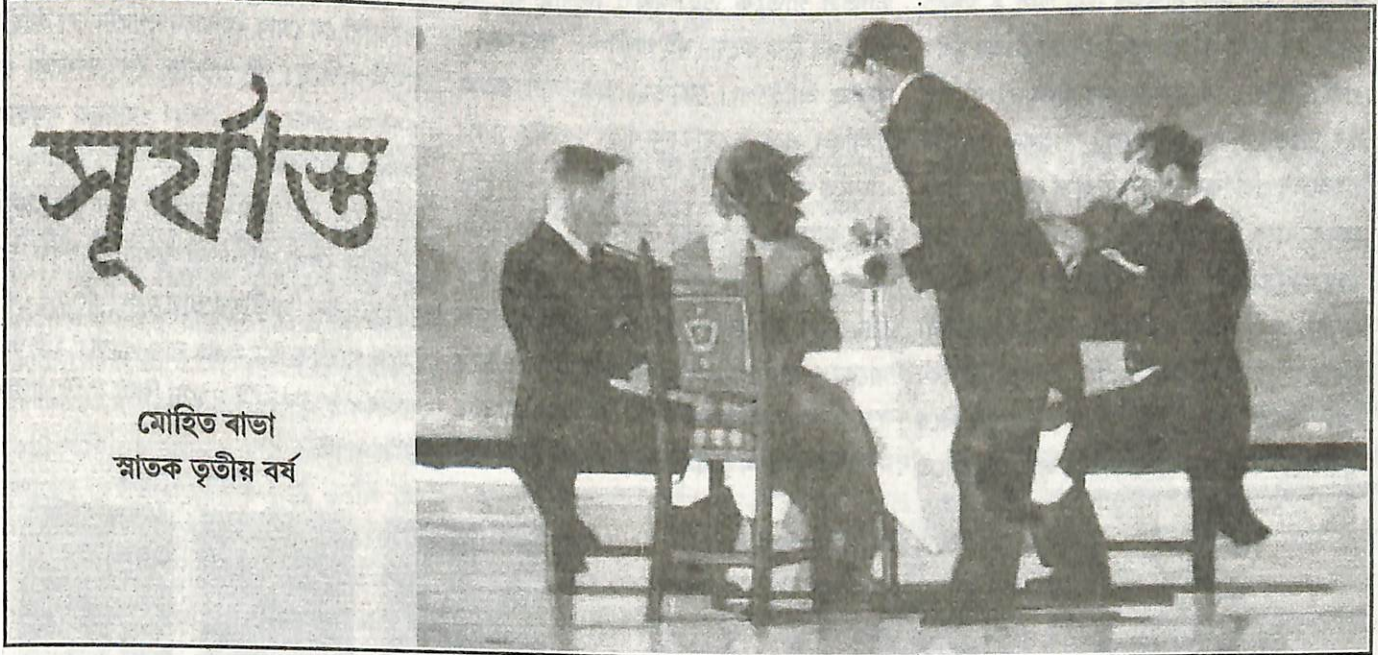
গাৰ্ণফ্ৰেণ্ডৰ মুখামুখিকৈ একেবাৰে হোটেলৰ চুকত সি বহিছে। কোঠালিটো নীলা পোহৰেৰে প্ৰায় সেমেকা নিশা যেন ৰোমাণ্টিক কৰি ৰখা হৈছে। হোম থিয়েটাৰত মুদু ভাবে বাজি আছে জয়ন্ত হাজৰিকাৰ 'তোমাৰ মৰমে মোক, দেহত তুলিলে টো।' লাহেকৈ সি তাইৰ কাষ চাপি গৈছে; ঠিক হিন্দী চিনেমাৰ অভিনেতাৰ দৰেই তাৰ পিছত আৰু বেছি কাষ চাপি গৈছে; তায়ো

আজিকালি এইবোৰ সহজ কথা; সমাজে বহুখিনিয়েই পৰিবৰ্তন হৈছে। আগৰ সেই ঘৰৰ ঘৈণী হৈ থকাৰ দিন আৰু নাই...।

'অই ৰাতি কৰবাত সিদ্ধি দিবলৈ গৈছিলি নেকি অ টেংকী।' হঠাৎ সাৰ পাই গ'ল সি। গ্ৰীষ্ম বন্ধ চলি থকা বাবে এতিয়া দুপৰীয়াৰ পাছত হোটেলত বিশেষ ভীৰ নাথাকে। যি অলপ হয় ফুষ্কি আৰু লুষ্কিয়ে সহজে চম্ভালি লয়।

ব্যৱহাৰত সন্তুষ্ট হৈ প্ৰায়েই আহি থকা কাষ্টমাৰ বিলাকৰ পৰা পোৱা দুই এটকাৰ বস্ত্ৰছবোৰ সি গণেশ বাবাৰ পেটত সুমুৱাই থয়। আশাটো ফলিয়ালে সি পুনৰাই নাম লগালে হয় হাইস্কুলত বাইদেৱক কলেজত। তাৰ হেঁপাহবোৰ শিশুপ্ৰেমিক প্ৰথা হৈ গ'ল। যাক সি কাহানিয়ো বিচৰা নাছিল।

ঃ বাইদেৱেৰাই ফোন কৰিছিল হে ল'।

বাধা দিয়াৰ চেষ্টা প্ৰদৰ্শন কৰা নাই, সি আৰু কাষ চাপি গৈছে তাৰ পাছত...। ইমানেই মধুৰ তাৰ জীৱন। যেন সি ভবা মতেই য'তে ৰখাইছে ত'তেই ৰখিছে, য'তেই বেছ বেছিকৈ দিছে ত'তেই স্পিদ লৈছে ২২০ পালছাৰ।

ভালদৰে বি.এ. পাছ কৰি বেংকত কেৰাণীৰ চাকৰি কৰিছে। দেউতাকৰ চিকিৎসা কৰিছে টাউনৰ উন্নত চিকিৎসালয়ত। বাইকে খুন্দিয়াই ভাঙি থৈ যোৱা দেউতাকৰ ককালখন আৰু ভৰিখন আগৰ দৰেই সক্ষম হৈ উঠিছে। তথাপি সি দেউতাকক কাম কৰিবলৈ যাবলৈ মানা কৰিছে। মাককো আনৰ ঘৰত ধান-চাউল জাবিবলৈ বন্ধ কৰিছে। ধূম-ধামেৰে বাইদেৱকৰো বিয়া পাতিছে চাকৰিয়াল ল'ৰাৰ লগত। শূৱালকুছিত কাপোৰ ব'বলৈ যাবলৈ মানা কৰিছে। অহাৰ নিজে খনৰ কথা ভাবিছে সি। স্বপানীৰ বি.এ.টোও এইবাৰ শেষ হ'ব ফাইনেল দিছে। তাই ইচ্ছা কৰিলে বিয়াৰ পাছতো এম.এ.টো কৰিব পাৰিব।

পেপাৰখনত লটাৰিৰ টিকটটো মিলাই সি আকৌ এবাৰ হতাশহৈ বিষন্ন মনেৰে ফেনখনৰ চুইছ অন কৰি সেই চুকৰ চিটটোত গৈ বহি অলপ আৰাম কৰিছিল। দেওবাৰ হোৱা বাবেই এই সুযোগ। তাৰোপৰি সি গোটেইকেইটাৰ ভিতৰত চিনিয়ৰ। এনেয়ে সেই বিশেষ চিটটো এইখিনি সময়ত প্ৰায় খালি নেথাকেই। এই সৰু চহৰখনৰ নাম থকা ঠিকাদাৰ বাবলু দাই স্থানীয় কলেজৰ সেই জাকত জিলিকা গায়ত্ৰী মহন্ত হেন চেহেৰাৰ বাইদেউজনীৰ লগত ব্যস্ত থাকে। তাৰ গালৰ হেচাত মেলি থোৱা পেপাৰখন মচকা খাই গৈছে অলপ লেলাউটি ওলাই সেমেকাই পেলাইছে লটাৰিৰ বিজাল্ট থকা ঠাইদোখৰ। ভালদৰে পেপাৰখন থিকথাক কৰি সি তাৰ পৰা উঠি আহিল চকুহাল মোহাৰি মোহাৰি। যদি সি লটাৰিৰ চৈধ্য লাখ টকীয়া গাড়ীখনৰ বিজেতা হ'লহেঁতেন! মাটিৰ গণেশটোৰ পেটত জমা কৰা খুচুৰাকেইটোৰে সি এশ টকীয়া টিকটতো কাটিছিল। আচলতে তাৰ অমায়িক

ঃ বাইদেউ... হেল্ল'...।

ঃ দিপু, দেউতাৰ ঔষধ শেষ হৈছে। মায়ে ভবেন দাদাৰ ম'বাইলৰ পৰা ফোন কৰিছিল। মই কালি গৈ আছো। যাওঁতে তোৰ তাত সোমাই যাম। লগত যি আছে থৈ দিবি। মালিকক পাৰিলে এমাহৰ আগধন দিবলৈ কৰিচোন..।

ঃ হ'বদে। ফোনটো মালিকক দি পেপাৰখন টেবুলত ৰাখি টেপটো খুলি চকুদুটাত পানী দুলকা মাৰি সি টোপণিৰ জালটো মাৰি ল'লে। স্বপালীৰ মাতত সি ঘূৰি চালে।

ঃ অই টেংকী স্পেছিয়েল চাহ এটি আৰু মলায় দুটা দে। টিউচনত নহ'লে টোপনি ধৰিবি।

ঃ অই টেংকী তাইক স্পেছিয়েল চাহ নিদিবি। আদা আৰু কমলাৰ বাকলিৰে ভালদৰে ৰঙা চাহ একাপ বনাই দে।

ঃ অই টেংকী মাৰাৰ কল।

ঃ মা.....●

৩ বাহাটীৰ পৰা চিকুং যাত্ৰীবাহী
বেলেৰে বাতি প্ৰায় ৪:৩০ মানত পাঠশালা আহি
পালো। তেতিয়া এপ্ৰিলৰ মাহ চলি আছিল। লাহে
লাহে ঠাণ্ডাৰ প্ৰকপতো নাইকিয়া হৈছিল।
বৰদৈচিলাৰ তাণ্ডৰ আৰম্ভ হৈছিল। ষ্টেচনত আহি
দেখিলো মোৰ ওচৰৰ এজন বন্ধুই মোক নিবলৈ
আহিছে। মই তাৰ বাইকত উঠি প্ৰায় ৯ মানত
পাঠশালা এৰিলো। মই আহি থাকোতে তাৰ মুখৰ
পৰা শুনিলো যে আমাৰ ওচৰৰ গাঁওখনত ধুমুহাই
বৰ তাণ্ডৰ নৃত্য চলাইছে। গাঁৱখন ধুমুহাৰ
প্ৰকোপৰ পৰা কিবা কৰি বাচি গ'ল। ওচৰৰ গাঁৱৰ
মানুহবোৰে উপায়হীন হৈ মথাউৰিত আশ্ৰয়
লৈছে। (আমাৰ গাঁৱৰ মথাউৰিটো দিনতে বৰ
জয়াল, মথাউৰিটোৰ ওচৰতে এখন বাঁহৰ বাৰী
আছে। সেই বাৰীখনত মানুহে ভূত আদি থকা
বুলি বিশ্বাস কৰে।) গতিকে আমি মথাউৰিৰে
যোৱাটো ভাল হ'ব। মথাউৰিৰে আহি থাকোতে

মই গাঁৱৰ মানুহবোৰক দেখিলো তেওঁলোকে
ইতিমধ্যে শুবলৈ যো-জা চলাইছে। লাহে লাহে
বাঁহৰ বাৰীখন পালো। তেতিয়া মোৰ বুকুখন
কঁপি উঠিল। বাঁহৰ বাৰীখন পাৰ হ'লো মাত্ৰ
তেতিয়া গাড়ীখন আপোনা আপুনি বৈ গ'ল।
তেতিয়া সি ক'লে গাড়ীখনৰ প্লাগডাল চিঙি
থাকিল গতিকে তই অলপ জিৰাই ল, মই
গাড়ীখন ঠিক কৰো। মই গাড়ীখনৰ পৰা অলপ
দূৰলৈ আহিলো। তেতিয়া অকনমাণ বতাহ
বলিছিল, এনেতে মোৰ চকু বাঁহৰ ওপৰলৈ গ'ল।
এনেতে দেখিলো যে এটা বগা বস্ত্ৰ বাঁহৰ ওপৰত
নাচি আছে। অলপ বতাহ জোৰকৈ বলাত বগাটো
আৰু বেটিকৈ নাচিব ধৰিছে। আৰু মই কিংকৰ্তব্য
বিমূঢ় হৈ বগাটোৰ পিনে চাই পঠালো আৰু
একো ধৰিব নোৱাৰি ভাবিলো যদি বগাটোৱে
মোক আক্ৰমণ কৰে তেন্তে হয় মই মৰিম নহয়
বগাটোক মাৰিম বুলি ভাবি ওচৰতে থকা চেকনি

এডাল বুটলি ল'লো। অলপ পিছত মই
ভাবিছিলো সেয়ে হ'ল। অৱশেষত বগাটো
মূৰৰ ওপৰত পৰিল আৰু মই চেকনি ডালে
চকু মুদি সজোৰে কোব মাৰিলো
চিঞৰিলো আৰু অনুভৱ কৰিলো যে বগাটো
ইতিমধ্যে মোৰ মূৰৰ ওপৰৰ পৰা আঁতৰি গৈ
আৰু হাঁহিছে...। মই ভয়ে ভয়ে চকু
দেখিলো যে মোৰ বন্ধুজনে বগাটো লৈ
বাগৰি পৰিছে। মই ওচৰলৈ গৈ দেখিলো
'সেইখন এখন বগা চাদৰ। বোধহয়
কৰবাৰ পৰা উৰি আহি বাঁহৰ আগত লাগি
সি ক'লে যে 'তোৰ নিচিনা ভয়াতুৰ মানুহ
পৃথিৱীত দেখা নাই এখন সাধাৰণ চাদৰক
বুলি ভয় কৰ। গাড়ীখন ভাল হ'ল। এনেতে
হৈছে গাড়ীত উঠ ঘৰত যাব লাগে।' মই
কথাৰ প্ৰত্যুত্তৰ নিদি মূৰটো পিহি পিহি গাটো
উঠিলো। ●

ভূত

কীৰ্তিকমল দত্ত

এটা নতুন চাৰ্ট

কাকলি বয়
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

দুখ মনেৰে পুৰণি ভঙা ঘৰটোৰ
বাৰান্দাৰ খুটাটোত আউজি ৰাজু বহি আছে।
দুচকুত তাৰ চকুপানী, মুখত দুখৰ চাপ। লগৰ
ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকৰ গাত তত নাই স্কুলৰ
ৰূপালী জয়ন্তীৰ কাৰণে। কোনে কি গাব, কি
আবৃত্তি কৰিব তাকে লৈ ব্যস্ত। ৰাজু দুখনী বিধৰা
মাকৰ এক মাত্ৰ ল'ৰা। মাকে গাঁৱৰ ইঘৰ সিঘৰত
কাম কৰি কোনোমতে দুটা প্ৰাণীয়ে জীয়াই
আছে। দেউতাকৰ দিনৰ সেই উৰলি যোৱা
ঘৰটোৰ বাহিৰে সিহঁতৰ আৰু সম্পত্তি নাই।
মাকৰ কাৰণে পুতেক ৰাজু হ'ল তেওঁৰ একমাত্ৰ
সম্পত্তি। যোৱা বছৰ সামান্য অসুখতে মাক আৰু
ৰাজুক দোলনিত পোনা মেলা দি এৰি থৈ
দেউতাক মৰিল। অনেক দুখ কষ্ট স্বীকাৰ কৰি
ৰাজুক বুকুত বান্ধি বিধৰা মাক জনীয়ে
কোনোমতে জীয়াই আছে। ৰাজুৰ মনত বহু
সপোন। সি পঢ়ি-শুনি ডাঙৰ মানুহ হ'ব ভাল

চাকৰি কৰি মাকক সুখত ৰাখিব। পঢ়া-শুনা
ৰাজু স্কুলত প্ৰথম ছাত্ৰ। শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীয়ে
তাক খুব মৰম কৰে। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে তাক
পঢ়াত উৎসাহ দিয়ে যাতে সি স্কুলৰ নাম ৰাখিব
পাৰে। সদায় সকলো ক্ষেত্ৰতে আগ-ভাগ লোৱা
ৰাজু আজিৰ এই দিনটোত স্কুললৈ নগৈ মন মাৰি
ঘৰতে বহি আছে। স্কুলত শিক্ষক-
শিক্ষয়িত্ৰীসকলে আলোচনা কৰিছে ৰাজু কিয়
স্কুললৈ অহা নাই। আজি বহু দিনৰে পৰা ৰাজুৰে
বিশেষ অভাৱত পৰি আছে। লগৰ ল'ৰা-ছোৱালী
বিলাকে নানা ধৰণৰ নতুন কাপোৰ পিন্ধি স্কুলৰ
ৰূপালী জয়ন্তীৰ সকলো কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ
কৰিছে। কিন্তু সকলোৰে মৰমৰ ছাত্ৰ ৰাজু আজি
স্কুললৈ যাব পৰা নাই তাৰ উৰলি যোৱা সেই
চাৰ্টটোৰ কাৰণে। বহুদিনৰ পৰা এটা চাৰ্টৰ অভাৱ
সি অনুভৱ কৰি আহিছে। কিন্তু কোনোপধ্যে সি
এটি নতুন চাৰ্ট যোগাব কৰিব পৰা নাই। চিৰি

যোৱা সেই পুৰণি চাৰ্টটোকে ধুই পোখালি নি
আছিল কিন্তু কেইদিন মান আগতে লগৰ ল'ৰা
পুলিনে তাৰ চাৰ্টটো একেবাৰে ফালি পেলালে।
পুলিনৰ এই কাৰ্যত ৰাজুৰ খুব খং উঠিছিল যদিও
সি পুলিনক একো নক'লে বৰঞ্চ সি তাৰ মনকে
ধিক্কাৰ দিলে। সি এটা সামান্য চাৰ্টৰ কাৰণে
আজিৰ দৰে দিন এটাত স্কুললৈ যাব পৰা নাই।
মাকে আহি মাত লগোৱাত ৰাজুৰ চিন্তাত আউল
লাগিল। ৰাজুৰে মাকৰ হাতত কিবা এটা
টোপোলা দেখিলে। মাকে টোপোলাৰ পৰা
ৰাজুক এটা চাৰ্ট উলিয়াই দি ক'লে — বোপা
মই তোৰ দুখ বুজি পাইছো কিন্তু কি কৰিব।
আমাৰ দৰে দুখীয়া দুৰ্ভাগীয়া মানুহে পিন্ধো বুলি
পিন্ধিব নোৱাৰো। ৰাজুৱে দুহাতেৰে চাৰ্টটো ধৰি
কান্দি উঠিল মাকৰ তাৰ প্ৰতি থকা মৰমৰ
কাৰণে। সি চাৰ্টটো পিন্ধি একে দৌৰে স্কুল
পালেগৈ। ●

কৌতুক

এজন আপোন ভোলা অবিবাহিত প্ৰফেছাৰে বিজ্ঞানৰ ক্লাছলৈ আহি ছাত্ৰসকলক ক'লে — চোৱা, মোৰ হাতত এইটো ভেকুলী। আজি
তোমালোকক ভেকুলীৰ সম্বন্ধে ক'ম।
: কিন্তু ছাৰ, আপোনাৰ হাতত সেইটো ভেকুলী নহয়। সেইটো দেখোন আলুৰ চপহে।
: হে' প্ৰভু, তেনেহ'লে আজি পুৱাৰ ব্ৰেকফাষ্টত মই কি খালো?

শিক্ষক : কচোন, পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ বেছি ব্যৱহাৰ হোৱা শব্দটো কি?
: নোৱাৰো। ছাত্ৰই মূৰ জোকাৰিলে।
: হৈছে, বহ।

মতা গৰুৰ গাখীৰ

হীৰা দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

এসময়ত এজন বৰ নিষ্ঠুৰ ৰজা আছিল।
তেওঁৰ এজন মন্ত্ৰীয়ে কৰা এটা সামান্য ভুলৰ
বাবে তেওঁক আদেশ দিয়া হ'ল যে, পিছদিনা
তেওঁ ৰজাক মতা গৰুৰ গাখীৰ আনি দিব লাগিব।
নহ'লে তেওঁক প্ৰাণদণ্ড দিয়া হ'ব। মন্ত্ৰীয়ে প্ৰাণ
যোৱাৰ ভয়ত মন মাৰি ঘৰলৈ উভতিল।
মন্ত্ৰীৰ ছোৱালীজনী আছিল বৰ বুধিয়ক।
দেউতাকে মন মাৰি থকা দেখি তাৰ কাৰণ
সুধিলে, উপাই নাপাই দেউতাকে সকলো কথা
খুলি ক'লে। তেতিয়া মন্ত্ৰীৰ ছোৱালী নমীয়ে হাঁহি
মাৰি ক'লে - দেউতা তুমি চিন্তা নকৰিবা এতিয়া
তুমি খাই বৈ শুই থাকা। কাইলৈ ৰাজসভালৈ

মই যাম, আপুনি যাব নালাগে দেখা যাব কাইলৈ
কি হয়।
পিছদিনা ৰাতিপুৱা নমীয়ে ৰাজসভালৈ
গ'ল আৰু ৰজাক নমস্কাৰ জনাই ক'লে -
'মহাৰাজ মই মন্ত্ৰীৰ ছোৱালী, মোৰ নাম নমী।'
তোমাৰ দেউতাই ভয়তে তোমাক পঠাইছে
কিজানি তোমাৰ কাকুতি-মিনতি শুনি মই তেওঁক
প্ৰাণদণ্ড নিদিও বুলি। তেতিয়া নমীয়ে ক'লে
দেউতাই গাখীৰখিনি ৰাতিপুৱাই আনি থৈ দিছে
পিছে দিব আহিব নোৱাৰিলে তাৰ কাৰণে মোক
ক'বলৈ আহিব দিছে কিয় মতা গৰুৰ গাখীৰখিনি
আপোনাক দিব আহিব নোৱাৰিলে। ৰজাই ক'লে

কিয় নোৱাৰিলে তেওঁ আহিব, নমীয়ে ক'লে
দেউতাৰ সন্তান হ'বৰ সময় হৈছে সেই কালত
আহিব নোৱাৰিলে।
ৰজাই গৰুজি উঠিল আৰু ক'লে -
মানুহৰ কৰবাত সন্তান হয় নেকি? তেতিয়া
নমীয়ে গভীৰ ভাবে ক'লে যিখন দেশত ৰজা
মতা গৰুৰ গাখীৰ বিচাৰি আন এজন নিৰ্দোষী
মানুহক প্ৰাণদণ্ড দিব পাৰে, সেইখন দেশত মতা
মানুহৰ সন্তান কিয় নহ'ব মহাৰাজ। নমীৰ কথাত
এইবাৰ ৰজাৰ মুখৰ মাত নাইকিয়া হ'ল আৰু
বৰ লাজ পালে। মতা গৰুৰ গাখীৰ বাদ দি মন্ত্ৰী
মৃত্যুৰ পৰা ৰেহাই দিলে। ●

মহৎ লোকৰ বাণী

সংগ্ৰহ : ব্ৰজেন বৈশ্য
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

- বিৰহৰ এটোপাল চকুলো মিলনৰ হাজাৰ আনন্দতকৈও মহান।
- ভালদৰে কটোৱা দিন এটাৰ পিছত যেনেকৈ সুখৰ নিদ্ৰা আহে ঠিক তেনেকৈ ভালদৰে কটোৱা জীৱন এটাৰ পিছটো সুখৰ চিৰনিদ্ৰা আহে।
- সুখৰ সৌন্দৰ্যৰ লগত অজ্ঞৰ সৌন্দৰ্যৰ মিল নাথাকিলে কোনো নাৰীয়ে সুখৰ হ'ব নোৱাৰে।
- কিতাপ হ'ল বোৰনৰ খাদ্য, বুদ্ধিৰ অন্নকায়, বিপদৰ সাজনা আৰু আশ্ৰয়, ঘৰৰ আনন্দ আৰু ভ্ৰমণৰ উত্তম সংগী।
- আমাক ভাল মানুহ লাগে, ভাল আইন বা আদালতৰ প্ৰয়োজন নাই।

— মাইকেল এঞ্জেলো

— লিঅ'নাৰ্ড' দা ভিন্সি

— বাৰ্ণাৰ্ড শ্ব

— চিচিৰো

— গ্যোটে

মনলৈ উভতি আহে ল'ৰালি

বুবল মেধি
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

এক অনুভৱৰ শ্ৰোত

অনুভৱৰ এভূমুকি :
'আমাৰে মইনা শুৱ এ
বাৰীতে বগৰী ৰুৱ এ'

গল্প লিখাৰ উৎসাহ কমাই দিলে আৰু ভাবিলো
কবিতা লিখো নেকি? কিন্তু আজিলৈকে ধেমালি
কবিতাৰ বাহিৰে একো লিখাৰ
অভিজ্ঞতা নাই। কিবা কিবি কবিতা
লিখি

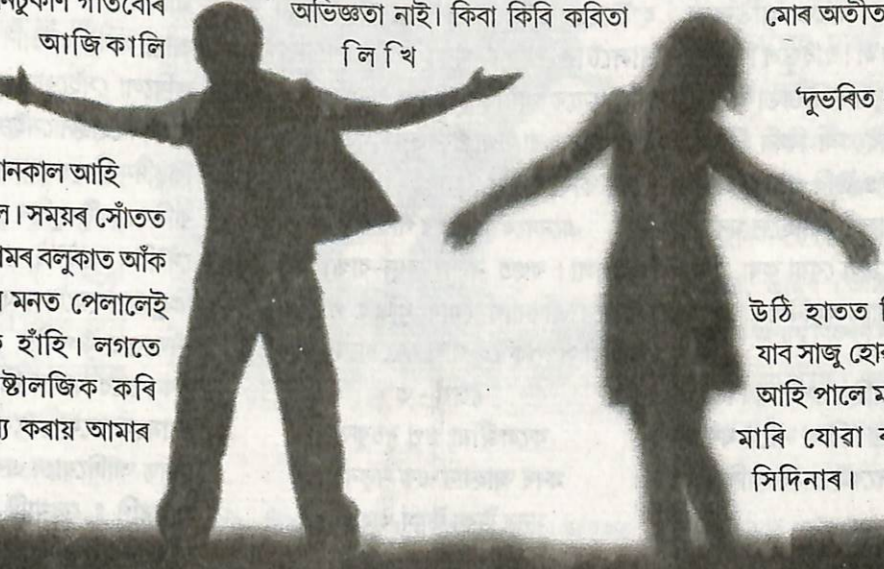
কলিটোৰ প্ৰত্যেকটো শব্দটোই আছিল
এক অজান শক্তি। মনতো জিকাৰ খাই উঠিল।
মোৰ মনটোৱে বিচৰণ কৰিব ধৰিলে
মোৰ অতীতত।

স্নেপ - ১

'দুভৰিত ধূলি, পিঠিত বোজা
কিতাপবোৰৰ
দুচকুত হেঁপাহ, কিবা
কৰি দেখুওৱাৰ।'
ৰাতিপুৱা শুই

উঠি হাতত কিতাপ লোৱা, স্কুললৈ
যাব সাজু হোৱা, পদূলিত স্কুলৰ বিস্মা
আহি পালে মাক যাওঁ বুলি কৈ দৌৰ
মাৰি যোৱা কথাবোৰ যেন সৌ
সিদিনাৰ। গণিতৰ আচাৰ্যৰ মাৰ
খোৱা, গণিত কৰোতে
অংকবোৰৰ কাষত
বাবংবাৰতাৰ দৰে
আঁচ টানি অংক কৰা
দিনবোৰে সঁচাকৈয়ে
আমনি কৰে।

লগৰ বোৰৰ
কিছুমানৰ চাকৰি হ'ল,
কোনোৰে শিক্ষক
হোৱা বুলিও গম

এক আধৰুৱা
সিদ্ধান্ত :

'মনলৈ উভতি
আহে ল'ৰালি
তোৰে মোৰে এটি
এটি ধেমালি
চেকনীৰ আগত
বিদ্যা থাকে বুলি
শুনিছিলো
গৃহকাৰ্যৰ কাৰণে

ভাবি চালে যিবোৰ সময় পাব কৰিলো সেইবোৰ ঘূৰাই আনিব মন যায়। ভুল যিবোৰ
হৈছিল সেইবোৰ শুধৰণি কৰিব মন যায়। কিছুদিন পিছত আমাক ভবিষ্যতৰ কথাই
আমনি কৰিব। এটি সুস্থিৰ ভৱিষ্যত গঢ়াত আমিবোৰ দৌৰিম। দৌৰি থাকিম সফলতাৰ
পিছত। কিছুমানে হয়টো বহুত আশুৱাৰ। এনেকৈয়ে নিজ সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাৰ
পিছত যদি আমি সকলোৱে কামৰ ভিৰৰ মাজতো যদি অতীত ৰোমন্থন কৰো তেন্তে
মনত ল'ৰালি, পঢ়াশালি, বন্ধুত্ব আদিবোৰে এক অইন সোৱাদ দিব।

- বহুত চেকনীৰ কোব খাইছিলো।' : পাঠকৰ মন বেয়া কৰাৰ অধিকাৰ তথা : পালো, কোনোৱে ভাল গায়ক হ'ল, অসমৰ
- কলেজৰ মেগাজিনত কিবা লিখনি দিম : মানসিকতা মোৰ নাই। বুজি পালো যে মোৰ : বাহিৰতো পঢ়িব গ'ল বহুত... তথাপি যেন
- বুলি মনত ভাবি আছিলো। কিন্তু সকলোতকৈ : দ্বাৰা একো নহ'ব। : মনটোৱে নামানে। আমি চকীদাৰ খুড়াৰ সেই
- ডাঙৰ কথাটো হ'ল লিখনি কি? আজিলৈকে : এদিন হঠাতে এটি গানৰ কলি কাণত : বেলটোলৈ বৈ আছো। যিটো বজালেই টিফিন
- গল্প লিখি পোৱা নাই। সেয়েহে মনটোক সুধিলো : পৰিল। : খাবলৈ পাম। আজি সকলো সমনীয়া নিজৰ
- 'গল্প লিখাৰ ধৈৰ্য আছেনে?' কিন্তু মনটোৱে যেন : 'মনলৈ উভতি আহে ল'ৰালি' : সুখময় ভবিষ্যতৰ কাৰণে নিজকে প্ৰস্তুত

কৰিবলৈ ব্যস্ত যদিও মই আজিও অনুভৱ কৰো পাৰ হৈ যোৱা মোৰ অতীত যিবোৰত সাঙোৰ খাই আছে মোৰ স্কুলীয়া সময়বোৰ তথা পেণ্ট মাৰি, ভৰিত বোকা লগাই হাতত স্কেল লৈ ঘূৰি ফুৰা সমনীয়াবোৰ।

জীৱনৰ যান্ত্ৰিকতাত আমি অতীত ৰোমন্থন কৰি এক অজান ভূপ্তি পাওঁ। বন্ধুবোৰক এৰি দুখোজ আঙুৰাই আহিলেই মনত আহে অষ্টম মানত লংপেণ্ট পিন্ধি প্ৰথম স্কুললৈ যোৱা দিনটো। ঘড়ীৰ কাটাৰোৰে যেন সময়বোৰ ঠেলি লৈ গ'ল। দশম মান পালো। বহুতো অভিজ্ঞতা মনৰ কোঠালীত বন্ধ হৈ ব'ল। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ এক নতুন অভিজ্ঞতা আহিল মোৰ জীৱনলৈ। নতুন চাইকেল কিনি দিলে। নতুন পেদেলৰ লগত মইও উৰি গ'লো এখন নতুন জীৱনত। তথাপি আলহী আহিলে ঘৰলৈ আলহীৰ চাইকেল ঠেলি ঠেলি বেয়া কৰা, হাফ পেডেল মাৰি ফুৰা কথাবোৰে হুমুনিয়াহ ৰূপত আহি মনত দোলা দি থাকে।

কিমে সুখৰ দিন আছিল সেইবোৰ দিন। নাই কোনো ভৱিষ্যতৰ চিন্তা। কিবা লাগে ঘৰত কৈ দিলেই হ'ল। এনেদৰেই পাৰ কৰিলো হাইস্কুলীয়া জীৱন।

স্নেহ - ২

নোহোৱা হ'ল অংক, পাহৰি গ'লো গণিতৰ পুৰণ হৰণ, আধুনিকতাৰ পৰশত আমি

হাতত আহিল সকলোৰে চেনফেন।

৬ কিঃ মিঃ সদায় চাইকেল মাৰি যোৱাটো বহুত কষ্টকৰ। সময়ত ক্লাছ পাৰ লাগিব কাৰণ যে প্ৰথম হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীত গৈছো। তিতা-কেহা বহুত অভিজ্ঞতাৰ ভাণ্ডাৰেই হ'ল হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী জীৱন। ঘৰৰ পৰা ইমান চাইকেল মাৰি ক্লাছত সোমো কিন্তু ক্লাছ শেষ হোৱাৰ লগে লগে অইন ৰুমলৈ দৌৰা এইবোৰতে সময়বোৰ ভাল লগা হৈছিল। আচহুৱা লাগিছিল যেতিয়া শ্ৰেণীকোঠা সলনি কৰিব লগা হৈছিল। হাইস্কুল জীৱনত

শ্ৰেণীকোঠা সলনি নহয়, ছাৰ বাইদেউহে সলনি হ'ব। কিন্তু হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীৰ দৌৰা দৌৰিবোৰ প্ৰথম ভালপোৱা নাছিলো যদিও লাহে লাহে সকলো হৃদয়ংগম কৰিলো। বহুত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী একেলগে লগ পালো। ছাত্ৰ জীৱনত বাং মাৰি ফুৰাটো ধৰ্ম। বহুত পালো যিয়ে ক্লাছ মিছ কৰে চাহ দোকানত বহাৰ কাৰণে চিনেমা হলত যোৱাৰ কাৰণে, প্ৰেমাঙ্গদৰ লগত দু-আষাৰ কথা পতা কাৰণে কিন্তু মই বাং মাৰিছিলো মই পঢ়া হাইছেকেণ্ডাৰী খনৰ পিছফালে থকা সৰু খালটোৰ পাৰত থকা গছৰ শিপাত বহি ভৰিখনেৰে পানীত চুই এক প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰা তথা প্ৰকৃতিৰ লগত এক সম্পৰ্ক গঢ়াৰ কাৰণে।

এনেদৰে দুটা বছৰ পাৰ হ'ল অখচ গমেই নাপালো। বহুত নতুন বন্ধু-বান্ধৱী পালো যিবোৰে এতিয়াও মোক বুজিব পাৰে। এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক হৈ গ'ল বহুতোৰে লগত।

স্নেহ - ৩

কলেজীয়া স্বপ্ন দুচকুত মনৰ আহ্বান এক নতুনলৈ মনৰ উকা উকা অৱস্থা বিচাৰে উৰি যাবলৈ। মোৰ শিক্ষা জীৱনক এতিয়ালৈ চাই যদি ভাগ কৰো তেন্তে মই তিনিটা স্তৰত ভগাব পাৰিম।

- ১। প্ৰথম স্তৰ : অংকৰ পৰা ৰুমলৈ
- ২। দ্বিতীয় স্তৰ : একাদশ-দ্বাদশ
- ৩। তৃতীয় স্তৰ : স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ পৰা এতিয়ালৈ।

নিৰ্মল হালৈ কলেজ, মনৰ হেঁপাহ কলেজত পঢ়িম, ডাঙৰ এলেকা, ডাঙৰ ক্লাছৰুম, ছাত্ৰ একতা সভা। কিমান যে স্বপ্ন। প্ৰথম দিন নিৰ্মল হালৈ কলেজৰ গেটৰ সন্মুখত অহা চিন্তাবোৰ, ভয় ভাববোৰ এতিয়া সমুলি নাই। ইমানবোৰ আমিবোৰ সকলোবোৰ ইয়াতেই যেন বিলীন। তিনিটা স্তৰত মই এটা কথাই বুজিলো

যে ছাত্ৰ জীৱনৰ দ্বিতীয় স্তৰলৈ জীৱনটো ঠিককৈ কিন্তু তৃতীয় স্তৰত কেৰিয়াৰ নামৰ শব্দটোৱে আমাক কষ্ট দি থাকে।

তৃতীয় স্তৰত আজি মই মোৰ প্ৰথম স্তৰত পাৰ কৰি অহা বহুতো বন্ধু-বান্ধৱী পাইছো। বহুত আনন্দৰ মাজেৰেই পাৰ কৰিছো সময়বোৰ। আদৰণি সভাৰ মাজেৰে নিৰ্মল হালৈ কলেজৰ পৰিয়ালত যোগদান কৰি এতিয়াও এজন সদস্য ৰূপত মই আছো আৰু জীৱনৰ শেষ সময় চোৱালৈও এজন সদস্য, শুভাকাংক্ষী হৈয়েই থাকিম।

আত্ম কথন : ভাবি চালে যিবোৰ সময় পান কৰিলো সেইবোৰ ঘূৰাই আনিব মন যায়। ভুল যিবোৰ হৈছিল সেইবোৰ শুধৰণি কৰিব মন যায়। কিছুদিন পিছত আমাক ভবিষ্যতৰ কথাই আমনি কৰিব। এটি সুস্থিৰ ভৱিষ্যত গঢ়াত আমিনোৰ দৌৰিম। দৌৰি থাকিম সফলতাৰ পিছত। কিছুমানে হয়টো বহুত আঙুৰাব। এনেকৈয়ে নিজ সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাৰ পিছত যদি আমি সকলোৱে কামৰ ভিৰৰ মাজতো যদি অতীত ৰোমন্থন কৰো তেন্তে মনত ল'বালি, পঢ়াশালি, বন্ধুত্ব আদিবোৰে এক অইন সোৱাদ দিব।

সামৰণি : লেখাটি প্ৰকাশিত হৈ সকলোৰে হাতত পৰালৈকে মই চাগে এন.এইচ. কলেজৰ ছাত্ৰ হৈ নাথাকিম, মই যিহেতু তৃতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ, মোৰ Final examination দি Result বৈ থকাৰ সময়ত লেখাটি প্ৰকাশ হ'ব। লেখাটি কি হ'ল নাজানো কিন্তু মোৰ ব্যক্তিগত অনুভৱবোৰ লিখিব আকাৰত আগবঢ়ালোঁ। মনত বিশ্বাস আছে মোৰ যে কোনেও লেখাটি পঢ়ি আমনি নাপায়।

অনুভৱত তিতিবলৈ চেষ্টা কৰক দেখিব জীৱনটো খুব সুন্দৰ। ●

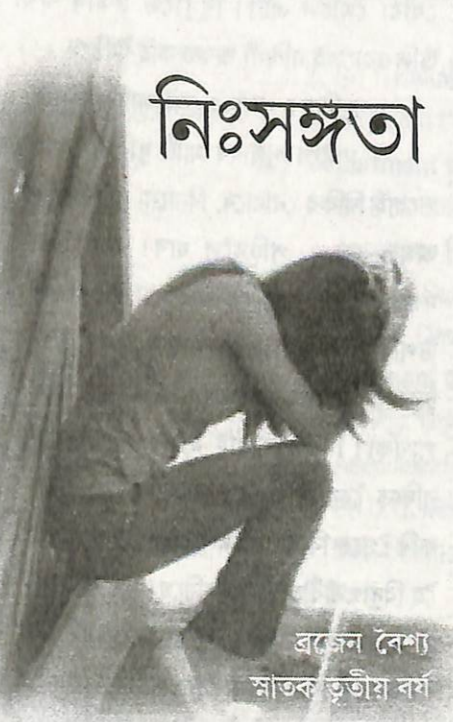
বিঃদ্রঃ- কিছুমান অসুবিধাৰ কাৰণে মই মোৰ পাৰ কৰি অহা শিক্ষানুষ্ঠানৰ নাম উল্লেখ কৰা নাই। ড° হাজৰিকাদেৱ আৰু বিদ্যাপদা তথা মোৰ তিনিটা স্তৰৰ বন্ধু-বান্ধৱীৰ হাতত

বিবেকৰ দংশন। বাতৰিবোৰ পঢ়িবই নোৱাৰা অৱস্থা। গ'ল, চব ৰসাতলে গ'ল। দেশৰ উন্নতিয়ে নে অধোন্নতিয়ে একো তলকিবই নোৱাৰা হৈছে। এই হত্যা, লুণ্ঠন ধৰ্মণ, অপহৰণ, বোমা বিস্ফোৰণ, নাৰী নিৰ্যাতন — চাফা এই মানুহবোৰক পাইছে কিহে? এনে কি কাৰণত মানুহবোৰে দৌৰিছে প্ৰগতিৰ বিপৰীতে, সভ্যতাৰ বিপৰীতে। ইহঁতৰো ঘৰ-সংসাৰ বোলা একোৱেই নাইনে? আৰু যদি আছেই ইহঁতৰ মমতা ক'ত?

কাকতখন পঢ়ি উত্তেজনাতে নিজৰ লগতে কথা পাতি থাকোতে মাষ্টৰ কেশৱানন্দৰ বাতি পুৰাৰ চাহ কাপ কেতিয়ায়ে চেঁচা হ'ল তেওঁ গমকে নাপালে। আচলতে এইকেইটা দিনত মানে আজি দুবছৰে মাষ্টৰে এক বিৰাট মানসিক চাপত ভুগি আহিছে। উঠি আহিব ধৰা ঘৰখনে চকুত ধূলি মাৰি প্ৰতাৰণা কৰি

যোৱাটো তেওঁ কোনোপধ্যেই সহিব পৰা নাই। ৰমলাৰ মৃত্যুৰ আজি সাত বছৰ হৈ গ'ল। বৰ কষ্টেৰে তেওঁ ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাক ডাঙৰ দীঘল কৰিছে। ন বজাতে স্কুললৈ যাব লাগে। ইফালে গৰু হালৰো চোৱা-চিতা, তাৰ উপৰি পুত্ৰ-জীয়ৰীৰ বাতিপুৰাৰ আহাৰৰ ব্যৱস্থা। সিহঁতক নিজৰ লগতে স্কুললৈ উলিয়াই লৈ গৈ পুনৰ সন্ধিয়াৰ পৰা বাতিলৈ তেওঁ যেন এগৰাকী ব্যস্ত ঘৰৰ ব্যস্ত সুগৃহিনীহে। এনেকুৱা পৰিশ্ৰম কৰি আহিছে তেওঁ যোৱা সাতটা বছৰে আৰু আজিও। ডাঙৰ ল'ৰা অমল। এইবাৰ বি. এ. থাৰ্ড ইয়েৰত। বৰ্তমানমোমায়েকৰ ঘৰত থাকি গুৱাহাটীত পঢ়া-শুনা কৰি আছে। তাক লৈ মাষ্টৰৰ বিশেষ চিন্তা নাই। কিন্তু ইটো ল'ৰা

মানে বিদ্যুৎ আৰু ছোৱালীজনী ৰুৰী ইহঁত দুটাৰ পৰাহে মাষ্টৰৰ কেতিয়া কাণ-নাক কটা যায় ঠিক

বৰেন বৈশ্য স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

নিঃসঙ্গতা

নাহি। বিৰক্তি আহি যায় ইহঁতৰ পৰা। অন্তৰত বৈ থকা সকলোখিনি খং-অভিমান একেলগে স্তপীকৃত হৈ ওলাই আহে কেতিয়াবা। বৰ বিষাদেৰে দিন কটাইছে বৃদ্ধ কেশৱানন্দই। তপত চকুলো, তপত হুমুনিয়াহ আৰু তপত নিশাহেই যেন তেওঁৰ একমাত্ৰ সংগী হৈ পৰিছে। বিদ্যুতে যোৱা বছৰ ছোৱালী এজনী পলুৱাই আনিছে। এই বতৰাই মাষ্টৰক বহুত দিন কন্দুৱাইছে। মাষ্টৰে তাক খঙতে সুধিছিল।

: কি কবিলি বিদ্যুৎ? — সি কয় : অ' দেউতা। উপাই নাই।

তাৰ হেনো কিবা উপাই নাই। যিটো বয়সত ল'ৰাই মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিবলৈ সাত- আঠমাহ আগৰ পৰাই অন্য ধৰণৰ প্ৰস্তুতি লয়,

যিটো বয়সত ল'ৰাই মান-মৰ্বাদাৰ, সন্মান-খাতিৰৰ প্ৰতিটো আদি পাঠৰ আখৰাত ব্যস্ত থাকে সেইটো বয়সত সি ছোৱালী পলুৱাই আনিছে - তাকো এজন আদৰ্শ শিক্ষকৰ ল'ৰাই। মাষ্টৰৰ কেতিয়াবা হাঁহি উঠি যায় - পুতেকে বিয়া কৰাইছে- কিবা হেনো উপাই নাই তাৰ? মাষ্টৰক এই কথাই বহুতদিন কন্দুৱাইছিল যদিও তেওঁ শেষত ভাবিছিল যা হওঁক মাউৰা ল'ৰা আৰু ঘৰখন চম্ভালিবলৈও গৃহিনী এজনী লাগে। কিন্তু মাষ্টৰৰ সেই আশাও বহুদিন নিটিকিল। যিজনী বোৱাৰীয়েকক মাষ্টৰে গৃহিনী বুলি ভাবিছিল সেইজনী গৃহিনী নহয় যেন কলংকিনীহে! চাৰিদিন হোৱা নাই তাই ঘৰত সুমুৱা, তাইৰ কোঠালৈ নানান অচিনাকি যুৱকৰ অবাধ বিচৰণ মাষ্টৰৰ লগতে সমজুৱাই দেখি আহিছে। আজিকালি কোনোবাই কেশৱানন্দৰ আগত বোৱাৰীয়েকৰ কথা উলিয়ালেই গাটো বেজবেজাই যায়; শিলে শিলে ঠেকা খাই যেন জুইহে জ্বলিব; জুইয়ে যেন ধ্বংস কৰিব! সাংঘাতিক ধৰণে মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে পৰিবৰ্তন আহে বৃদ্ধ মাষ্টৰ কেশৱানন্দৰ জীৱনলৈ।

আগতে হ'লে আৰোহণ-পুহ মাহত মাষ্টৰে চোতালৰ একোণত মনৰ আনন্দতে চীনা লাইৰ খেতি কৰিছিল। বিধে বিধে জলকীয়া, বেঙেনা ডাল ভৰাই লগাইছিল। সৰুকৈ পতা বাগিচাখনত মাষ্টৰে নিজ হাতে ৰুইছিল নানাৰঙী ফুল। গাঁৱৰ পূজা পাৰ্বনত মাষ্টৰৰ বাগিচাৰ ফুলেৰেই জুৰিছিল। এনে আপোনভোলা মাষ্টৰ। স্কুলতো, সকলোৰে মুখতেই আছিল 'কেশৱ চাৰ ইমান ভাল'। তেওঁৰ যশস্যৰ ধনি বিয়পি পৰিছিল টোদিশে। ৰাষ্ট্ৰপতিৰ কৃতী শিক্ষকৰ

সন্মানো পাইছে তেখেতে। সেই গৰাকীয়ে এই গৰাকী কেশৱানন্দ যিয়ে আজি প্ৰতি মুহূৰ্ততে মৃত্যুৰ ক্ষণ গনি থাকে। যাৰ প্ৰতিটো ভাষাতে মৰমলগা হাঁহিবোৰ সৰি পৰিছিল সেইজন মাস্তৰেই আজি হৈ পৰিছে হিংস্ৰ সিংহসদৃশ। কাৰো লগতেই তেওঁ ভালদৰে কথা নপতা হৈছে। বাৰান্দাৰ কাষৰ আঁহজোপাৰ তলত প্ৰতিটো সময়তে একান্তভাবে আকাশলৈ চাই বহি থাকে নিৰ্লিপ্ততাৰে, অতি নীৰৱে।

এইকেইদিন মানে আজি এসপ্তাহমান আগৰ পৰা বিদ্যুতক এক প্ৰকাৰ অসুস্থ দেখি আহিছে বৃদ্ধ কেশৱানন্দই। তাক বিৰাট স্বাৰ্থপৰ স্বাৰ্থপৰ যেন লাগে তেওঁৰ। ক'বাত যেন কিবা এটা গণ্ডগোল হৈছে। একোবাৰ তীব্ৰ খং উঠি আহে তেওঁৰ। কিন্তু একো নকয়; কিয়নো কোৱাৰ তিতা-মিঠা প্ৰতিটো ভাষাই ইতিমধ্যে শেষ হৈ গৈছে। বমলাই মৰিবৰ সময়ত কৈ গৈছে 'ইহঁতক চাব'। কিন্তু কেনেকৈ চায় মাস্তৰে? পেঞ্চনৰ সেই সামান্য পাঁচ হাজাৰ টকা আৰু খেতিৰ অলপ খন এইখিনিৰেই

কেশৱানন্দই পৰিয়ালটোক সুন্দৰকৈ চলাই আহিছিল। কিন্তু এতিয়া আৰু সেই দিন নাই। বোৱাৰীৰ আবদাৰৰ অত্যাচাৰত পত্নী তক্ত বিদ্যুতে পেঞ্চনৰ টকাকেইটাৰে কিষে কৰা নাই? তাইৰ প্ৰতিটো চখ পূৰাবলৈকেহে যেন তাৰ জন্ম হৈছে এনে একান্তমানে অভাব পূৰণৰ স্বাৰ্থত লাগি গৈছে বিদ্যুৎ। হওঁতে হয়, মাস্তৰৰ পূৰণি ডিজাইনৰ ঘৰটোৰ সলনি নতুন ডিজাইনৰ ঘৰ এটা সজোৱা সকলোৱে দেখিছে আগতে মাস্তৰে স্কুললৈ নিয়া পূৰণি চাইকেলখনৰ ঠাইত এতিয়া এখন মটৰ চাইকেল হৈছে। এয়া যেন মাস্তৰৰ ভাগ্যৱতী বোৱাৰী নন্দিনীৰ কাৰণেহে হৈছে।

আজি দুদিন ধৰি নন্দিনীয়ে খেচখেচাই আছে ৰঙীন টিভি এটা লাগে আৰু সেই কাপোৰ ধোৱা মেচিন এটা। বিদ্যুতে টকাৰ কথা উলিওৱাতেই নন্দিনী জকজকাই উঠিছে : কিয়? পথাৰৰ সেই মাটি দুবিঘা? মাস্তৰে পথাৰৰ মাটি দুবিঘা কোনো পথেই বিক্ৰি নোৱাৰে, কিয়নো দুদিন পিছত অমল এম.এ. পঢ়িবলৈ যাব। বহুত টকাৰ দৰকাৰ আছে। হাজাৰ হওক মোমায়েকৰ খৰচৰ উপৰি পিতৃ বুলি পুত্ৰৰ নামত অলপ খৰচ। চকুলো বৈ আহে মাস্তৰৰ। পাৰ্থক্য — আঁচৰিত পাৰ্থক্য। যিজন ল'ৰাই মাতৃৰ মমতাৰ পৰা বঞ্চিত হৈয়ো বিচলিত নহৈ নীৰৱে অধ্যয়ন কৰি গৈছে কিন্তু সেইজন ককায়েকৰ ভায়েক হৈ বিদ্যুৎ ৰবীহঁতে কি কৰিছে? ৰবীৰ আকৌ ছাঁটোও সহ্য বাহিৰত। দেউতাক বুলি তাই আজিকালি গণ্যইনকৰা হৈছে মাস্তৰক। ইফালে মাস্তৰৰ চিন্তা, গাভৰু জীয়েকক এদিন উলিয়াই দিব, পুতেকলৈ ভাল ঘৰৰ ভাল বোৱাৰী চপাই আনিব। ইয়াৰ বিপৰীতে ওলোটা জগতখনে তেওঁক বাককৈয়ে প্ৰত্যাখ্যা কৰি গৈছে। এনে বহু বদনামৰ কথা মাস্তৰে নিজ কাণে শুনিছে মাস্তৰৰ ছোৱালীৰ বোলে ছোৱালী সপ্ত বৰ কম। অনবৰত তাইক ল'ৰাৰ বাহকৰ পিছতেই দেখা যায়। আজিকালি তাই ঘৰৰ পৰা কেতিয়া যায়, ঘৰত দিনতেই সোমায়নে বাতিয়েই সোমায় সেই কথা মাস্তৰৰ অজ্ঞাত। শিক্ষক জীৱনত মাস্তৰে বহু ছাত্ৰকে শিকাইছিল — মানুহ হোৱাৰ সাধুকথা, মানুহে মানুহৰ বাবে জীয়াই থকাৰ কথা। এনে বহু কথা ছাত্ৰক তেওঁ শিকাইছে যাৰ প্ৰতিটো বাণীয়ে সৰোগত কৰি আজি তেওঁৰ বহু ছাত্ৰই দেশৰ নামজ্বলা নাগৰিক। কিন্তু সেইজন মাস্তৰে নিজৰ পুতেক

জীয়েকক কোনো এটা কথাই শিকি নোৱাৰিলে। আজিকালি গোটেই দিনটো গোটেই বাতিটো মাস্তৰ কেশৱানন্দই অপমানত জাহ হৈ থাকে। কালি তেওঁ শুনিবলৈ পাইছে বিদ্যুতে হেনো ডকাইতি কেছত পৰিছে। পুলিচে এতিয়া তাক অনুসন্ধান কৰি আছে। ইতিমধ্যে গো-পুৰি উৰুৱাই গধূলিটো নামি আহিছিল। আন দিনৰ দৰে আজিও মাস্তৰে পূৰণি পৰিচিত আত্মতৰ আঁহতৰ তলতে বহি আছে। সদায় দেখি অহা দৰে তেওঁ আজিও দেখিছে নৱকান্ত ডাক্তাৰ ঘৰৰ বাঁহনিডাৰ কাষেদি বেলিটো ডুব যোৱাৰ সেই মৰ্মান্তিক দৃশ্য। তৰাৰ জ্যোতি, চন্দ্ৰৰ কাণি আজিকালি তেওঁৰ ভাল নলগা হৈছে। জেনেৰাৰ মিতা শিহৰণ তেওঁৰ বাবে হৈ পৰিছে ক্লান্তিকৰ, গভীৰ বিষাদপৰণ। তথাপিও জোনটোৱে তেওঁ বহি থকা আঁহতজোপাৰ কুপাতবোৰৰ ফাঁকেদি তেওঁলৈ কটাক্ষ দৃষ্টি চায়। এই সময়ৰ নাম ডিচেম্বৰ। নিভুৎ এণ্টাৰ্কাটিকাৰ খৰ লগা চেঁচাবোৰ যেন বেনিয়ে তেনিয়ে উৰি ফুৰিছে চৌদিশে। তথাপি মাস্তৰে আজিও ঘামত তিতিছে তিন্ত অভিজ্ঞতাৰে ডাক্তৰে কৈছে তেওঁৰ হেনো প্ৰেচাৰ বাঢ়িছে অলপ বেষ্ঠ, অলপ স্মৃতিৰ প্ৰয়োজন। ইতিমধ্যে নিশা এঘাৰ বাজি গৈছে। আনদিনাখন হেনো হ'লে মাস্তৰে ঘোৰ টোপণিত পৰিলেহেঁতেন বোৱাৰীয়েকে তিন্ত মৰমেৰে বাঢ়ি দিয়া জ্বল ভাত সাজ খাই তেওঁ শুই পৰিলেহেঁতেন নিস্তৰুভাবে। কিন্তু আজি তেওঁ তাতেই বহি আছে ঠিক জড় মূৰ্তিটোৰ দৰে। ডিচেম্বৰৰ ডাঠ কুঁৱলীয়ে মাস্তৰ কেশৱানন্দক ৰাফসী হৈ চাৰিওফালে আৰু ধৰিছে...। ●

COLLEGE STAFF & TEACHING STAFF

College Staff

Principal : Dr. Birendra Deka, M.A., Ph.D., PGDHE (IGNOU)

Vice-Principal : Sri N.C. Saikia, M.A., M.Phil.

Teaching Staff :

A. Department of Assamese

1. Sri A.C. Mazumdar, M.A. (Head of the Deptt.) Associate Professor

2. Sri M.K. Sarma, M.A., Associate Professor

3. Sri R. Kalita, M.A. Associate Professor

4. Dr. Nabanita Kalita, M.A., Asstt. Professor

B. Department of Economics

1. Sri M.K. Das, M.A. (Head of the Deptt.), Associate Professor

2. Sri J.K. Bhagawati, M.A., Associate Professor

3. Sri Kamal Thakuria, M.A., M.Phil, Asstt. Professor

C. Department of Education

1. Sri S.N. Das, M.A., M.Phil (Head of the Deptt.) Associate Professor

2. Mrs. G.S. Goswami, M.A., Associate Professor

3. Vacant

D. Department of English

1. Mrs. N.M. Choudhury, M.A., B.Ed., M.Phil. (Head of the Deptt.) Asstt. Professor

2. Sri K.K. Sarma, M.A, Asstt. Professor

3. Mr. A.K. Sarma, M.A., Associate Professor

E. Department of History

1. Sri P.Das, M.A. (Head of the Deptt.) Associate Professor

2. Dr. T.C. Bhagawati, M.A., M.Ed., Ph.D. Associate Professor

3. Dr. T. Kalita, M.A., Ph.D., Associate Professor

F. Department of Philosophy

1. Sri M.C. Das, M.A., M.Phil (Head of the Deptt.) Associate Professor

2. Sri T. Kakati, M.A., Associate Professor

3. Sri Rajen Das, M.A., M.Phil, Asstt. Professor

4. Sri N.C. Saikia, M.A., M.Phil (Head of the Deptt.) Associate Professor

2. Sri T. Kakati, M.A., Associate Professor

3. Sri Rajen Das, M.A., M.Phil, Asstt. Professor

G. Department of Political Science

1. Sri N.C. Saikia, M.A., M.Phil (Head of the Deptt.) Associate Professor

2. Sri H.K. Seal, M.A., Associate Professor

3. Mrs. K. Devi, M.A., (Double) Associate Professor

H. Department of Sanskrit

1. Dr. P.C. Goswami, M.A., Ph.D., (Head of the Deptt.), Associate Professor

2. Sri U.C. Mishra, M.A., Associate Professor

3. Mrs. Binima Patgiri, M.A., (Ad-hoc) Asstt. Professor

Office Staff :

1. Sri K.C. Goswami, U.D.A., Head Asstt.

2. Sri A.C. Kalita, U.D.A.

3. Sri B.N. Sarma, L.D.A.

4. Sri U.C. Deka, L.D.A.

5. Sri Rideep Kalita, L.D.A.

6. Sri A.C. Roy, L.D.A.

7. Sri M.R. Sarma, Typist (Ad-hoc)

8. Sri P.C. Roy, Peon

9. Sri P.Das, Grade-IV

10. Sri G. Roy, Grade -IV

11. Sri K. Kalita, Laboratory Bearer

12. Sri B. Roy, Night Chowkidar (Ad-hoc)

13. Sri P. Medhi, Security (Ad-hoc)

Library Staff

1. Sri K. Das, M.A.B. Lib.Sc., Librarian

2. Sri N. Das, Librarian Assistant (Ad-hoc)

3. Sri B. Das, Library Bearer (Ad-hoc)

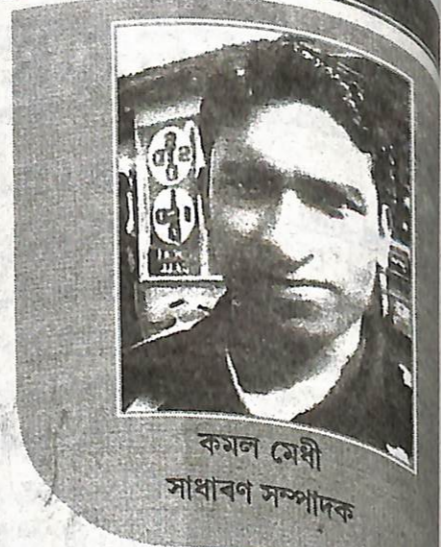
4. Sri P. Kalita, Bearer (Ad-hoc)

Computer

1. Sri M.C. Deka (Contract)

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

কমল মেহী
সাধাৰণ সম্পাদক

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্‌মুহূৰ্ত্তে স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ কাৰণে প্ৰাণ আৰ্হুতি দিয়া বীৰ জোৰান সকলক জনাইছো মোৰ অশ্ৰুসিক্ত শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।
লগতে সেই সকল প্ৰাণতঃ স্মৰণীয় মনিষীলৈ যাঁচিছো মোৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি তথা গভীৰ শ্ৰদ্ধা যি সকল মহান ব্যক্তিৰ কঠোৰ ত্যাগ, পৰিশ্ৰম, একাগ্ৰতা আৰু সাধনাৰ ফলত স্থাপিত হৈছিল নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়।

পাতনিতে দু-আষাৰ : নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় বৰপেটা জিলাতে নহয় আমাৰ অসমখনৰ শিক্ষা জগত খনৰ বুকুত ধ্ৰুৱতৰা স্বৰূপ। আৰু এই মহান অনুষ্ঠানখনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হ'ব পাৰি মই নথৈ আনন্দিত। ইয়াৰ কাৰণে সমূহ নিৰ্মলিয়ান সকলক জনাইছো মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ। এই সুযোগকণ দিয়াৰ বাবে।

কৰ্তব্য তথা নতুনত্ব : নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্বটো এটা গুৰু দায়িত্ব। এই দায়িত্ব কিমান দায়িত্ব সহকাৰে পালন কৰিছো এইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়।

মই কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ সিদ্ধিতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। আৰু এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে এটা অনুষ্ঠান হাতত লোৱা হৈছিল। সেইটো আছিল 'সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা' আৰু এই শোভা যাত্ৰা খন অনুষ্ঠিত কৰাত নানা হকা বাধা আহিছিল। কিন্তু মোৰ কিবা এটা নতুনত্ব অনাৰ খুৱেই ইচ্ছা আছিল আৰু এই ইচ্ছাক বাস্তৱত

ৰূপায়ন কৰাত সহায় কৰিছিল শ্ৰীযুত সদানন্দ দাস ছাৰে। ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্বাবধায়ক মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু শ্ৰীযুত হেমন্ত কুমাৰ শীল ছাৰ দেৱ, ৰাজেন দাস ছাৰ আৰু ড° নৱনীতা কলিতা বাইদেউৰ মোক সং পৰামৰ্শই মোক যথেষ্ট উৎসাহ যোগাইছিল।

তাৰ পাছত আন এটা নতুনত্ব হ'ল নতুন খেল পথাৰ উদ্বোধন। আজি বহু বছৰ ধৰি সকলো সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনত এষাৰ অভিযোগ দেখা গৈছে যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰৰ অভাব আছে। কিন্তু এইবাৰ আমাৰ গৌৰৱৰ কথাটো হ'ল যে মহাবিদ্যালয়ৰ নৰ নিৰ্মিত খেল পথাৰখন এইবাৰ উদ্বোধন কৰা হয় আৰু খেল পথাৰ খনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে খেল খেমালি অনুষ্ঠিত কৰা হয়। খেল পথাৰ খন উদ্বোধন কৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° বীৰেন্দ্ৰ ডেকা ছাৰ দেৱে।

মোৰ এটা বিনম্ৰ অনুৰোধ মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষলৈ যাতে নৰ নিৰ্মিত খেলপথাৰ খন অতি সোনকালে সকলো খেল অনুষ্ঠিত কৰাৰ উপযোগী কৰি তোলে। তাৰ পাছত অধিষ্ঠাত্ৰী বোৰীৰ পূজা। নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ত মোৰ চাৰি বছৰীয়া অভিজ্ঞতাৰ পৰা ক'ব পাৰি যে এইবাৰ সৰ্বস্বতী পূজাতেই বহু পৰিমাণৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী একত্ৰিত হৈছিল। কলেজ কৰ্তৃপক্ষলৈ এটা অভিযোগ আছে যে সৰ্বস্বতী পূজাত মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক কম গুৰুত্ব দিয়া দেখা যায়। মোৰ ধাৰণাত সৰ্বস্বতী পূজাৰ প্ৰয়োজন

ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বেছি। কিন্তু আমাৰ মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই যি পদ্ধতিৰে সৰ্বস্বতী পূজা পালন কৰি আহিছে। মই ইয়াৰ পক্ষপাত নাছিলো আৰু সম্পূৰ্ণ দায়িত্বসহ যে মই সৰ্বস্বতী পূজা খনত আগভাগ লৈছিলো সেইসকলোকে আপোনালোকৰ জ্ঞাত।

সৰ্বস্বতী পূজাত মোক সকলো দিহা পৰামৰ্শ তথা সহায় কৰিছিল ড° চন্দ্ৰ ভাগৱতী ছাৰ দেৱে আৰু সদানন্দ ছাৰ দেৱে। তেওঁলোকৰ ওচৰতো মই চিৰ কৃতজ্ঞ। তাৰ পিছত বহুতো অনুষ্ঠান সকলো বিলাকৰ ব্যাখ্যা কৰিবলৈ প্ৰতিবেদনৰ অন্ত নপৰিব।

বিশেষ মুহূৰ্ত : মোৰ সোভাগ্য বুলিব লাগিব মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয় ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শেষৰ দিনা মহাবিদ্যালয়খন যিজন মহান ব্যক্তিৰ নামাকৰণ কৰা হৈছিল সেইজন মহান ব্যক্তি নিৰ্মল হালৈ দেৱৰ আৰক্ষ মূৰ্তি স্থাপন কৰা আৰু এটা বিশেষ মুহূৰ্ত হ'ল নৰ

আদৰণি সভাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে পতা অস্তৰংগ আলাপত অসমৰ সু গায়িকা তথা ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা প্ৰাপ্ত গায়িকা তবালী শৰ্মা আৰু অসমৰ বোলছবি জগতৰ অভিনেত্ৰী বৰবাৰাণী বিষয়াৰ উপস্থিতি। আপোনালোকক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা জনালোঁ ধন্যবাদ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ আটাইতকৈ আনন্দৰ দিন ন-পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ অৰ্থাৎ মিলনৰ দিনটো। নগাৱত আদৰণি সভা। এইখিনিতে সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে সমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক এটি অনুৰোধ আছে। চিৰ নমস্যা ব্যক্তি প্ৰয়াত নিৰ্মল হালৈ দেৱৰ মহান ত্যাগৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা এই মহান অনুষ্ঠানটোক কেনেকৈ বিশ্ব দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰি তাৰ বাবে আমি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হওঁহক। মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্য ৰক্ষা কৰাই আমাৰ পৰিত্ৰ কৰ্তব্য হওঁহক।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ : নিৰ্মল হালৈ

মহাবিদ্যালয়ৰ নিছিনা গৌৰৱ উজ্বল মহান শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ নিচিনা এটা দায়িত্ব পালন কৰাৰ সুযোগকণ দিয়াৰ বাবে আপোনালোক সকলোকে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। মোৰ এই এবছৰীয়া কাৰ্যকালত প্ৰতিটো দিশতে দিহা পৰামৰ্শ তথা সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত হেমন্ত কুমাৰ শীল ছাৰ দেৱ, ড° প্ৰবোধ গোস্বামী ছাৰ, শ্ৰীৰাজেন দাস ছাৰ, শ্ৰীপ্ৰদীপ শৰ্মা ছাৰ, শ্ৰীকিশোৰ শৰ্মা ছাৰৰ লগতে সমূহ শিক্ষাগুৰু আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্যকে কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰতিটো দিশতে বিশেষ ভাবে সহায় কৰা বন্ধুবৰ বনজিৎ, মানস, নিহাৰ, খনি, প্ৰাঞ্জল, হিমালী, তুলিকা, জুতিকা, ধৃতি, দেইজী, দিপা, ৰূপজ্যোতি। এওঁলোকক বিশেষ ভাবে কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

মাৰ্জনা বিচাৰিছো : হে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ

অধ্যক্ষ মহোদয়, সন্মানীয় ছাৰ বাইদেউ সকল আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকল তথা মোৰ মৰমৰ ভাইটি সকল আপোনালোক সকলে জানে যে ভুল দোষ আদি শব্দ এনেই অভিধানত লিখা নাই। এইবিলাকৰ অৰ্থ আছে কাৰণে লিখা হৈছে। মোৰ ক্ষেত্ৰটো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত নিশ্চয় কিবা নহয় কিবা ভুল হৈছে তাৰ বাবে আটাইৰে ওচৰত মাৰ্জনা বিচাৰিছোঁ।

সামৰণি : নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ সকলো সুখ-দুখ, তিতা-কেহাৰ অন্ত পৰিল। সকলো দোষ, ভুলৰ ক্ষমা ভিক্ষা মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰাই মাগিলো। আমাৰ এই পৰিত্ৰ অনুষ্ঠানখন যাতে আকাশৰ ধ্ৰুৱতৰাৰ দৰে সদায় জিলিকি থাকে তাৰে কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ●

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয়জয়তে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ দেশৰ অস্তিত্ব বন্ধাৰ কাৰণে কলিজাৰ কেঁচা তেজেৰে দেশ মাতৃৰ চৰণ ধুওৱা জ্ঞাত-অজ্ঞাত যি সকল বীৰ-বীৰগংনাই প্ৰাণ আৰ্ছতি দিলে সেই সকল মহান পুৰুষলৈ মোৰ শত প্ৰণাম যাচিছোঁ লগতে যাৰ কঠোৰ শ্ৰম, ত্যাগ, একাগ্ৰতা আৰু সাধনাৰ বলত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আজিৰ এই অৱস্থাত উপনীত হৈছে। সেই সকললৈও মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিত্তোঁ।

২০১০-২০১১ ইং বৰ্ষৰ নামনি অসমৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত শিক্ষানুষ্ঠান নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ 'ছাত্ৰ একতা সভা'ৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত অধিষ্ঠিত হ'বলৈ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী তথা মৰমৰ দাদা-বাইদেউসকলক আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নয়নৰ হকে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছিলোঁ, অৱশ্যে সীমাবদ্ধ ক্ষমতাই আছিল এই ক্ষেত্ৰত প্ৰতিবন্ধক স্বৰূপ। আন আন মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয় খনিও বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অভাৱ অভিযোগৰ পৰা হাত সাৰিব পৰা নাই। নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় এখন আগবঢ়া

শিক্ষানুষ্ঠান যদিও ইয়াত বহুতো অসুবিধা আছে। সেয়েহে নিম্নোক্ত কাম সমূহ অচিৰেই হাতত ল'বলৈ মই মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগতে মোৰ পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য বৃন্দক গুৰুত্ব সহকাৰে দৃষ্টিপাত কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

১। ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাত দৈনিক অসমীয়া বাতৰি কাকতৰ ব্যৱস্থা কৰা।
২। ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাত খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰা।
৩। ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়াই বেজ পৰিধান কৰা।

৪। মহাবিদ্যালয়ৰ খেলপথাৰ সম্পূৰ্ণ কৰি উলিওৱা।
৫। শ্ৰেণী চলি থকা সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বাৰন্দাত বহাটো বন্ধ কৰা।
৬। মহাবিদ্যালয়লৈ অহা-যোৱা কৰা বাস্তাটো সম্পূৰ্ণ কৰা।

যি নহওঁক এই অসুবিধাৰ মাজেৰে আমাৰ নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়খনে অসমৰ শিক্ষা জগতত উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগাই আহিছে।
অৱশ্যে মই কাৰ্যকালৰ সময়ত কিমানখিনি সেৱা আগবঢ়াব পাৰিছোঁ তাৰ খতিয়ান বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ ওচৰত। হয়তো কাৰ্যকালৰ ভিতৰত কেতিয়াবা অজানিতে

কিছুমান ভুল ভ্ৰুটি কৰিব পাৰোঁ তাৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত সম্পূৰ্ণৰূপে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড० বীৰেন্দ্ৰ ডেকা ছাৰ আৰু তদ্ব্যবস্থাপক শ্ৰীযুত হেমন্ত কুমাৰ শীল ছাৰৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ আৰু মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত আঙুলিয়াই দি সহায় কৰাৰ বাবে সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্যকে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাৰ-বাইদেউ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি আৰু অনাগত দিনবোৰত আপোনালোকৰ পৰা সদায় মৰমে চেনেহ আৰু আশীৰ্বাদ বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ। ●

পাৰ্থ প্ৰতীম গোস্বামী
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'

খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

আৰম্ভণি : প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে এজাক ধুমুহা আৰু সূউচ হিমালয়ৰ দৰে দৃঢ়তা লৈ জননীৰ দুৰ্যোগৰ বেলিকা পৃথিৱীত শ্ৰেষ্ঠতম সম্পদ নিজৰ প্ৰাণকো উচ্ছে কৰা ৩৩ বছৰীয়া ইতিহাসৰ গৰাকী নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আজি যি উচ্চ শিক্ষাৰ গৌৰৱ ধ্বজা উৰুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে তাৰ অন্তৰালত লুকাই থকা সেই মহান সৃষ্টিকৰ্তা ব্যক্তি সকললৈ মোৰ ভক্তি আৰু সহস্ৰ প্ৰণাম জনাইছোঁ। লগতে যি বীৰ বীৰগংনাই স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ অস্তিত্ব বন্ধাৰ হকে নিজৰ জীৱনকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰি স্বহীদৰ জয় মালা পিন্ধিছে আৰু শত্ৰু পক্ষৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দি আজীৱন পংগুত্বক সাৰ্থি কৰি জীয়াই থাকিল সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ নিবেদিত্তোঁ মোৰ সহস্ৰ শ্ৰদ্ধাগত প্ৰণাম।

কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণ : ছাত্ৰ একতা সভাৰ মাননীয় সভাপতি মহোদয় সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সন্মুখত অনুষ্ঠিত শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠানত নিষ্ঠাৰে কৰ্তব্য পালনৰ শপত লওঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণিতে পাতিবলগীয়া কলেজৰ বছৰেকীয়া খেল-ধেমালি প্ৰতিযোগিতা সমূহ অইন বছৰৰ নিচিনা সাদিনীয়া খেল-ধেমালি অনুষ্ঠান কৰা হয় আৰু কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা বহু

লগ-বন্ধুৰ প্ৰচেষ্টাত আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ ফুটবল খেলখন গোসাইগাঁৱত খেলিব যোৱা হয়। ইয়াৰ বাবে মোৰ বন্ধু, বনজিৎ, কমল, বাকেশ, যুগেন, সত্য, মানস, চম্পক, সীমান্ত, হিমাংশু আদি বহুতো লগ বন্ধুৰ লগতে শিক্ষাগুৰু জীতেন ভাগৱতী, কিশোৰ শৰ্মা আৰু আমাৰ অধ্যক্ষ ড० বীৰেন ডেকা ছাৰৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। কলেজ সপ্তাহৰ খেল আৰু আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলৰ শেষত কলেজৰ অধ্যক্ষ বীৰেন্দ্ৰ ডেকা ছাৰৰ সভাপতিত্বত বঁটা-বিতৰণী সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

মোৰ দু-আধাৰ : নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ উজ্জল ইতিহাসৰ কথা সৰ্বজন বিদিত। কিন্তু অন্যান্য অনুষ্ঠান, প্ৰতিষ্ঠানৰ নিচিনা নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ এটা অনুৰোধ যাতে আপোনাসৰে এই বাবতকৈও ভালকৈ চলাই নিব পৰা খেল সম্পাদক নিৰ্বাচন কৰি খেল বিভাগৰ উন্নতি সাধন কৰে তাৰে কামনা কৰিলোঁ।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ : আমাৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা শ্ৰীযুত জীতেন ভাগৱতী, কিশোৰ শৰ্মা ছাৰ, হেমন্ত শীল ছাৰ আৰু অধ্যক্ষ ড० বীৰেন্দ্ৰ ডেকা ছাৰৰ লগতে সিদ্ধেশ্বৰ দাসলৈ মোৰ

উপকুল শৰ্মা
খেল সম্পাদক

আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ আৰু মোৰ কাৰ্যকালত বিশেষভাবে সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী সকল - বনজিৎ, বাকেশ, মানস, যুগেন, সত্য, কমল, চম্পক, সীমান্ত, হিমাংশু, নৰ, খনি, পল্লৱী, চন্দনা, সপ্তশিখা, গীতাঞ্জলী, কবিতা, জয়শ্ৰী, নিহাৰ, কল্পনাৰ লগতে কলেজৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সামৰণি : সদৌ শেষত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি জয় জয় ময় ময় হওঁক। ইয়াৰ বুকুৰ পৰা জন্ম হওঁক একো একোজন মহান খেলুৱৈ মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা সকলো ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ●

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'

উপ সভাপতিৰ কলম

সুবজিৎ দেৱ চৌধুৰী
উপ সভাপতি

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মই মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মকৰ্তা তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ অভিনন্দন যাঁচিছোঁ। নিষ্ঠুৰ বাস্তৱ আৰু সংঘাতকো নেওচি অসমৰ জাতীয়তা ৰক্ষাৰ বাবে নিজৰ জীৱনকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰা মহান শ্বহীদ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদিছোঁ। আকৌ যিসকল ব্যক্তিৰ অপ্ৰাণ চেপ্তাত সৃষ্টি হ'ল আমাৰ জ্ঞানৰ আলয় নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়। তেওঁলোকৰ পূণ্য বেদীত নিবেদিছোঁ এটোপাল অশ্ৰু অঞ্জলি। ২০১০-১১ বৰ্ষৰ উপ সভাপতি পদত মোক বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰে নিৰ্বাচন কৰা বাবে নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

‘জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়’

উপ সভাপতি পদত থাকি মহাবিদ্যালয়খনলৈ নতুনত্ব আনাৰ অপ্ৰাণ চেপ্ত কৰিছিলো কিন্তু নাজানো কিমান সফল হ'লো। ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণৰ পিছতে আৰম্ভ হয় মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ এইবাৰৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ কিছু ব্যতিক্ৰম আছিল কাৰণ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য সকলে নতুনত্ব আনাৰ অপ্ৰাণ চেপ্ত কৰিছিল। কিছু ক্ষেত্ৰত আমি সফল হোৱা যেন অনুভৱ কৰো কাৰণ এইবাৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অংশ গ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা আগৰ বাৰৰ তুলনাত যথেষ্ট বেছি আছিল।

হে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ বন্ধু-বান্ধৱী লগতে ভাইটি-ভগ্নিসকল তোমালোকে যেতিয়া ইউনিফৰ্ম পৰিধান কৰি বিদ্যালয়লৈ অহা তেতিয়া বিদ্যালয়ৰ সৌন্দৰ্য দুগুণে বৃদ্ধি হয়। সেয়ে মহাবিদ্যালয়লৈ আহোতে সদায় ইউনিফৰ্ম পৰিধান কৰিহে আহিবা আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বাহিৰতো এই ইউনিফৰ্মৰ মৰ্যাদা বজাই ৰাখিবা। লগতে কওঁ যে কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শ্ৰেণীকোঠাৰ বেৰত

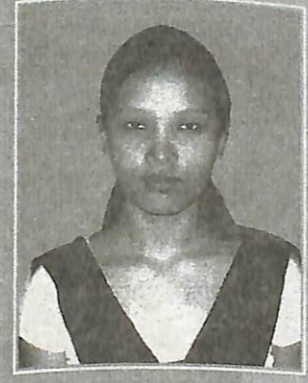
পাণ, গুটখাৰ পিক মাৰি বেৰবোৰ পুনৰ কৰিব লগা কৰে। কিছুমানে আকৌ মহাবিদ্যালয়ৰ দৰ্জা-খিৰিকি, ডেকা-নেৰা ভাঙি মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক অসুবিধা সন্মুখীন কৰে এনেবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ বিনয় অনুৰোধ যে তেওঁলোকে এইনৈতিক কামৰ পৰা বিৰত থাকি সৃষ্টি সূচক কামতহে মনোযোগ দিয়ে।

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ ‘প্ৰাগ্জ্যোতি’ খন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাৰ বাবে মই আলোচনী সম্পাদকৰ লগতে ছাত্ৰ বাইদেউ তথা সমূহ ছাত্ৰলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

প্ৰিয় সহপাঠী বৃন্দ। নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ কঢ়িয়াই অনাটো তোমালোকৰ হাতৰ মুঠিত। সেয়ে ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব।

শেষত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি তোমালোকৰ পৰা বিদায় মাগিছোঁ। ●

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

সৰজু দাস
সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্ক্ষণতে মাতৃভূমিৰ শিক্ষা, অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ্থে প্ৰাণ আৰ্হতি দিয়া আৰু যিসকলে নিজৰ দেহকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰি কলিজাৰ কেচা তেজেৰে দেশ মাতৃৰ চৰণ ৰাঙলী কৰিলে সেইসকল শ্বহীদলৈ মই মোৰ তৰফৰ পৰা অশেষ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিলোঁ। লগতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অশেষ চেপ্তা, কষ্ট আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত পাটাহাৰকুছি অঞ্চলৰ বুকুত প্ৰাণ পাই উঠিল এই পবিত্ৰ নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় সেই সকল মহান ব্যক্তিৰ চৰণত যাচিলোঁ এধাৰি তপত অশ্ৰু অঞ্জলি।

যোৱা ২০১০-১১ ইং বৰ্ষত মই নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা পদলৈ নিৰ্বাচিত হওঁ। ঐতিহ্যমণ্ডিত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা পদৰ বাবে মনোনীত কৰি অগ্ৰজ

অনুজ সকলোবোৰ বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস আৰু মৰমৰ যি পৰিচয় দিলে তাৰ বাবে মই তেওঁলোকলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। এনেকুৱা এটা দায়িত্বশীল পদত অধিষ্ঠিত থাকি আপোনালোকক কিদৰে মই সেৱা কৰিলো আৰু তাত কিমানদূৰ সফলতা লাভ কৰিলোঁ সেইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্য।

যোৱা ২০১০-১১ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা পদৰ দায়িত্ব গ্ৰহণৰ পাছতে ২০/১২/২০১০ ইং তাৰিখৰ পৰা সপ্তাহজোৰা ‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ আৰম্ভ হয় আৰু বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও ইয়াত বিভিন্ন খেল-খেমাৰ লগতে সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এইখিনিতে প্ৰত্যেক বছৰে উত্থাপিত হোৱা এক অভিযোগ মই এইবাৰো উত্থাপন কৰিব খোজো যে, আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ যিকোনো প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ ক্ৰমাৎ হ্রাস পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে নিজৰ সুপু প্ৰতিভাখিনি বিকাশত প্ৰধান হেঙাৰ স্বৰূপে টিয় কৰাইছে লগতে অতীতৰ এক ‘সোণালী স্মৃতি’ বুলি সাঁচি ৰাখি থব পৰা এক সুন্দৰ সুযোগ হেৰুৱাইছে। মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে পুনৰবাৰ অনুৰোধ কৰিছোঁ যে, তেওঁলোকে

প্ৰত্যেকটো খেল-খেমালিয়েই হওঁ বা বা সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাতেই হওঁক সকলোতে অংশগ্ৰহণ কৰক। ইয়াত হৰা-জিকাৰ কোনো প্ৰশ্ন নাই। ইংৰাজীত এষাৰ কথা আছে — "Winners never quit, quitters never quit." গতিকে প্ৰত্যেকজন প্ৰতিযোগীয়ে এইখিনি কথা যেন মনত ৰাখে।

মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত আৰম্ভণিতে সহায় তথা পৰামৰ্শৰ হাত আগবঢ়োৱা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, তত্ত্বাবধায়ক ৰুদ্ৰ কলিতা ছাৰ, হেমন্ত শীল ছাৰকে ধৰি সমূহ শিক্ষাগুৰু তথা মোৰ সকলোবোৰ বন্ধু-বান্ধৱীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। এই বহুমূলীয়া সহায়-সহযোগিতাৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত মই চিৰ ঋণী।

সদৌ শেষত মোৰ জ্ঞাত-অজ্ঞাত সকলো ভুল-ত্ৰুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল এই মহাবিদ্যালয়ৰ একোগছি গৌৰৱৰ বন্তি হওঁক, অজ্ঞান এন্ধাৰ বিনাশী নতুন পোহৰেৰে আটাইবোৰ দিশতে চিৰ জ্যোতিস্মান হওঁক লগতে চিৰপ্ৰবাহমান হৈ ৰওঁক নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় তাৰেই কামনাৰে মই মোৰ নিৰল প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলোঁ। ●

‘জয় আই অসম’

‘জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়’

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰথমতে, যি সকলে মাতৃভূমিৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ্থে নিজৰ জীৱনকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰি শ্বহীদৰ জয়মালা পিন্ধিলে, সেই সকল বীৰ-বীৰাংগনালৈ মোৰ তৰফৰ পৰা নিবেদিত হোৱা শত সহস্ৰ অশ্ৰু-অঞ্জলি আৰু লগতে এই যিসকল ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল সেই সকললৈ মোৰ গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাঁচি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছোঁ।

'নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়' - এনে এখন মহান শিক্ষানুষ্ঠানত পঢ়িবলৈ পোৱাটোৱেই কম গৌৰৱৰ কথা নহয়। তাতে এনে এখন মহাবিদ্যালয়ত ২০১০-১১ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক পদৰ পদত নিৰ্বাচিত কৰি মোক যি গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিলে তাৰ কাৰণে সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

মোৰ বছৰেকীয়া কাৰ্যকালৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা ক'ব বিচাৰো যে নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে শিক্ষানুষ্ঠান এখনত এটি উন্নত মানৰ আৰু

সুবিধা সম্পন্ন ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা নথকাটো পৰিতাপৰ কথা। সেয়েহে যিমান দূৰ সম্ভৱ সিমান সোনকালে এটি বিজ্ঞানসন্মত আৰু অত্যাধুনিক সা-সুবিধা সম্পন্ন ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক বিনম্ৰ অনুৰোধ জনালোঁ। লগতে ছাত্ৰ জিৰণি কোঠালৈ অহা-যোৱা কৰা বাজাটো পকী কৰি অহা-যোৱা কৰাত ছাত্ৰ সকলক সুবিধা কৰি দিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। এই সমস্যাৰ সমাধান হ'লে ছাত্ৰসকল বিশেষভাবে উপকৃত হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

মোৰ কাৰ্যকাল নিয়াৰিকৈ চলাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত মোক উপযুক্ত দিহা পৰামৰ্শ তথা উৎসাহিত কৰা মাননীয় শিক্ষাগুৰু অধ্যক্ষ ড॰ বীৰেন্দ্ৰ ডেকা, শ্ৰীমণিকান্ত দাস ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়াৰে মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ। মোক নিৰ্বাচনত জয়ী হোৱাত বিশেষভাবে সহায় কৰা জুতিকা,

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'

সুকুমাৰ শৰ্মা
সম্পাদক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

ৰেখা, বিভা, ধীৰামণি, ইম্পিতা, সীমা, সমুদ্ৰ, হিমাংশু, ধনজিৎ, বাণা, জ্যোতিষ আৰু বহুতৰে ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

ওপৰোক্ত সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত হেৰু অনিচ্ছাকৃত ভুল-ভ্ৰান্তিবোৰৰ বাবে সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বোচ্চ উন্নতি কামনা কৰি মই মোৰ চমু প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ। ●

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

ববিতা গোস্বামী
সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পাছতে আৰম্ভ হৈছিল 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'। মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ পৰামৰ্শ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ আকুঠ সহায়-সহযোগিতাত চলাবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। বিগত বছৰৰ দৰে এই বছৰো আমাৰ বিভাগৰ ফালৰ পৰা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। প্ৰতিযোগিতা সমূহত বহু প্ৰতিযোগীয়ে যোগদান কৰে।

মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ তথা সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল, কৰ্মচাৰী বৃন্দ আৰু তত্ত্বাবধায়ক তপন কলিতা ছাত্ৰৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। মোক বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে প্ৰেৰণা দিয়া বন্ধু-বান্ধৱী সকল বনজিৎ, জিন্ত, কমল, ধনজিৎ, নমিতা, বিৰিণা, নমিতা (সৰু), বন্দনা, সৰজুৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। শেষত মোৰ কাৰ্যকালত যদি অজানিতে কেতিয়াবা ভুল কৰিছোঁ তাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, ছাত্ৰ-বাইদেউ সকলৰ ওচৰত এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ঐক্য, শান্তি আৰু উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ●

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'
'জয় আই অসম'

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

ধনজিৎ বয়
সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ

অসম মাতৃৰ অস্তিত্ব বন্ধাৰ সংগ্ৰামত যি সকলে বুকুৰ কেচা তেজেৰে ইতিহাস ৰচিলে সেই বীৰ শ্বহীদ সকলৰ লগতে বিগত বছৰবোৰত দেশ মাতৃৰ সেৱাত প্ৰাণ আৰ্ছতি দিয়া শ্বহীদ সকললৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনাইছোঁ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানখন প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত যি সকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ আৰু শ্ৰম নিহিত হৈ আছে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

২০১০-১১ ইং বৰ্ষৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি সেৱা কৰাৰ সুবিধা দিয়া বাবে মই সমূহ বন্ধু-বান্ধৱী তথা মৰমৰ ভাইটি-ভণ্টিসকলক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই পূৰ্বৰ বিভাগীয় সম্পাদকৰ পৰা কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগত সংগতি ৰাখি সমাজ

সেৱা বিভাগৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ অন্তত প্ৰতিযোগীসকলক বিভিন্ন খট্টাৰে সন্মাননা জ্ঞাপন কৰা হয়। মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা তত্ববধায়ক সদানন্দ দাস ছাৰ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়াৰ লগতে বিভিন্ন সময়ত সহায় কৰা বনজিৎ, কমল, মানস, নৰদীপ, দীপ, সুৰজিৎ, নিহাৰ, নিজু, মুনি, মনিষা, পুষ্পা বা আদি সকলোৰে ওচৰত মই কৃতজ্ঞ।

আনহাতে মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত নতুনকৈ কেইবাখনো ফুলনি বাগিছা বনোৱা হয়। যাৰ ফলত মহাবিদ্যালয়খন দেখিবলৈ অতি সুন্দৰ হৈ পৰিছে। মহাবিদ্যালয়খন দেখাত ধুনীয়া হ'লেই ইয়াৰ নাম হ'ব আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ দক্ষতাৰ ওপৰত। মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে অনুৰোধ কৰোঁ যাতে শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ বঢ়াই আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহুত ওপৰলৈ নিব পাৰে। ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজত থকা গভীৰতম সম্পৰ্কই সমাজসেৱা তথা সমাজৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতাৰ সৃষ্টি কৰে। মই এই ক্ষেত্ৰত মোৰ দায়বদ্ধতা পালন কৰাত কিমান দূৰ সফল হৈছোঁ নাজানো, এয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অজ্ঞাত ভুল ত্ৰুটি সমূহৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ ফলাফল

বিয়োগীত প্ৰতিযোগিতা
১য় : কংকী দেৱী
২য় : অনিতা বয়
৩য় : অৰ্পণা বয়
অৰ্চনা কলিতা

লোকগীত প্ৰতিযোগিতা
১য় : অৰ্পণা বয়
২য় : পদুমী খাটনিয়াৰ
৩য় : কংকী দেৱী

আধুনিক গীত প্ৰতিযোগিতা
১য় : অৰ্পণা বয়
২য় : পদুমী খাটনিয়াৰ
৩য় : কংকী দেৱী
পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা গীত
১য় : অৰ্পণা বয়

২য় : পদুমী খাটনিয়াৰ
জিকিৰ প্ৰতিযোগিতা
১য় : তুলিকা দেৱী
২য় : মুৰ্ছনা ঠাকুৰীয়া
জ্যোতি সংগীত প্ৰতিযোগিতা
১য় : কংকী দেৱী
২য় : অৰ্পণা বয়
ৰাজ্য সংগীত প্ৰতিযোগিতা
১য় : অৰ্পণা বয়
২য় : কংকী দেৱী
৩য় : পদুমী খাটনিয়াৰ
বিহু গীত প্ৰতিযোগিতা
১য় : অৰ্পণা বয়
২য় : পাপৰি গোস্বামী
পদুমী খাটনিয়াৰ

উদগণিমূলক : মোহিত ৰাভা
কৌতুক প্ৰতিযোগিতা
১য় : হজৰত আলি
২য় : তাজনুৰ আলি
উদগণিমূলক : ধীৰা কলিতা
একক নৃত্য প্ৰতিযোগিতা
১য় : হিৰামণি দাস
২য় : ডলি বয়
৩য় : বৰিতা বয়
পুষ্পা কলিতা
একক অভিনয়
১য় : সৰু দাস
২য় : গীতিমা কলিতা
৩য় : মোহিত ৰাভা
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা অৰ্পণা বয়

Result of Major Games -2011

100 Mtr. Race (Boys)
1st : Bidyut Choudhury (T.D.C.1st year)
2nd : Gautam Nath (T.D.C. 1st year)
3rd : HIRAK Jyoti Das (T.D.C. 1st year)

100 Mtr. Race (Girls)
1st : Jasminara Begum (H.S. 2nd year)
2nd : Chandana Uzir (T.D.C. 1st year)
3rd : Namita Devi

200 Mtr. Race (Boys)
1st : Gautam Nath
2nd : Biswajit Roy
3rd : HIRAK Jyoti Das
Gopesh Kalita

200 Mtr. Race (Girls)
1st : Nijara Kakati (T.D.C. 2nd year)
2nd : Jasminara Begum (H.S. 2nd year)
3rd : Namita Devi (T.D.C. 2nd year)

300 Mtr. Race (Girls)
1st : Monisa Baishya
2nd : Namita Devi
3rd : Nijara Kakati

400 Mtr. Race (Boys)
1st : Khanin Bezbaruah (T.D.C. 1st year)
2nd : Gautam Nath (T.D.C. 1st year)
3rd : Nihar Kalita (T.D.C. 1st year)

800 Mtr. Race (Boys)
1st : Anup Medhi (T.D.C. 2nd year)
2nd : Gautam Nath (T.D.C. 1st year)
3rd : Biswajit Goswami (T.D.C. 1st year)

Discus Throw (Boys)
1st : Pankaj Patgiri (T.D.C 1st year)
2nd : Kamal Medhi
3rd : Bhabajit Das (T.D.C. 2nd year)

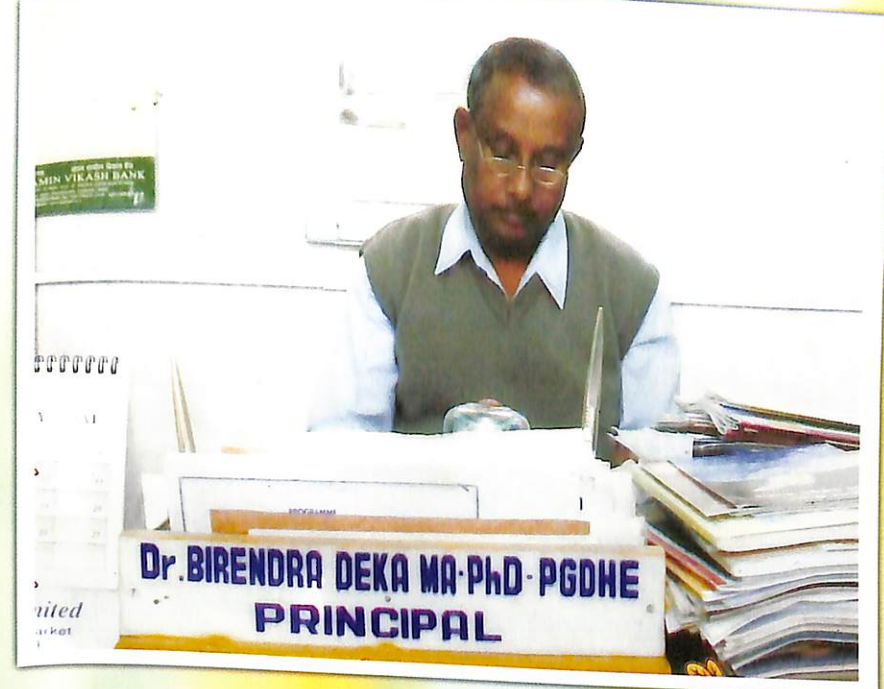
- Discus Throw (Girls)**
 1st : Urmila Baro (T.D.C. 1st year)
 2nd : Chandana Uzir (T.D.C. 1st year)
 3rd : Pranita Haloi (T.D.C. 2nd year)
- Weight Throw (Boys)**
 1st : Kamal Medhi
 2nd : Bhagawan Deka (T.D.C. 1st year)
 3rd : Bhaskar Kalita (T.D.C. 1st year)
- Weight Throw (Girls)**
 1st : Chandana Uzir (T.D.C. 1st year)
 2nd : Sapnasikha Roy (T.D.C. 2nd year)
- Javalin Throw (Boys)**
 1st : Gopesh Kalita (T.D.C 1st year)
 2nd : Hemanta Talukdar
 3rd : Ranenjit Sarma
- Javalin Throw (Girls)**
 1st : Jasminara Begum (H.S. 2nd year)
 2nd : Kalpana Baishya (T.D.C. 2nd year)
 3rd : Chandana Uzir (T.D.C. 1st year)
- High Jump (Boys)**
 1st : Bhabajit Das (T.D.C. 2nd year)
 2nd : Manoj Pathak (T.D.C. 1st year)
 3rd : Nayan Madahi (T.D.C. 1st year)
- High Jump (Girls)**
 1st : Jasminara Begum (H.S. 2nd year)
 2nd : Chandana Uzir (T.D.C. 1st year)
- Long jump (Boys)**
 1st : Bhabajit Das
 2nd : Manoj Pathak (T.D.C 1st year)
 3rd : Nayan Modahi (T.D.C. 1st year)
 Kankan Kalita (H.S. 2nd year)
- Long jump (Girls)**
 1st : Doli Talukdar (T.D.C 1st year)
 2nd : Jasminara Begum (H.S. 2nd year)
 3rd : Chandana Uzir (T.D.C. 1st year)
- Kabaddi**
 1st : Babita Roy
 Nijara Kakati
 Kabita Pathak
 Bhanita Kalita
 Arpana Bharali
 Hemlata Deka

- Cricket Winner Team**
 Nihar Kalita
 Upakul Sarma
 Banajit Sarma
 Prasanta Choudhury
 Simanta Roy
 Dipanka Sarma
 Dhanjit Roy
 Surajit Kalita
 Nabadeep Sarma
 Dhanjit Goswami
 Anup Medhi
 Mrinal Roy

- Runners Team**
 Nipu Das
 Manash Kalita
 Dipankar Kalita
 Npan Baro
 Dhanjit Barman
 Simanta Pathak
 Mantu Kalita
 Manash Sarma
 Himanshu Deka
 Manash Talukdar
 Nipan Mazumdar
 Sanjib Sarma
- Best Player (Boys)**
 Gautam Nath
- Best Player (Girls)**
 Chandana Uzir
- Best Cricket Player**
 Dipanku Sarma

আমাৰ গৌৰৱ

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ মানস শৰ্মাই ভলীবল প্ৰতিযোগিতাত অসমৰ হৈ খেলি সোণৰ পদক অৰ্জন কৰিছিল। সেই বাবেই মহাবিদ্যালয় তৰফৰ পৰা এটি বিশেষ বঁটা প্ৰদান কৰা হৈছিল।

কৰ্তব্যৰত অৱস্থাত
 মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ
 ড০ বীৰেন্দ্ৰ ডেকা
 - ২০০৪-১১ বৰ্ষ

কৰ্তব্যৰত অৱস্থাত
 মহাবিদ্যালয়ৰ
 বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ
 ড০ ভূপেশ শৰ্মা

কৰ্তব্যৰত অৱস্থাত
 মহাবিদ্যালয়ৰ
 বৰ্তমানৰ উপাধ্যক্ষ
 নিৰ্মল শইকীয়া

ডঃ বীরেন্দ্র ডেওঁ
অধ্যক্ষ

মানিক চন্দ্ৰ দাস
তত্ত্বাবধায়ক, মুখপত্ৰ

হেমন্ত কুমাৰ শীল
তত্ত্বাবধায়ক, ছাত্ৰ একতা সভা

বহু কলিতা
তত্ত্বাবধায়ক, সাংস্কৃতিক বিভাগ

গীতাত্ৰী গোস্বামী
তত্ত্বাবধায়িকা, তৰ্ক বিভাগ

মানিকান্ত দাস
তত্ত্বাবধায়ক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

জীতেন্দ্ৰ ভাৰগৱী
তত্ত্বাবধায়ক, গুৰু খেল বিভাগ

প্ৰণৱ দাস
তত্ত্বাবধায়ক, লঘু খেল বিভাগ

সদানন্দ দাস
তত্ত্বাবধায়ক, সমাজ সেৱা বিভাগ

তপন কলিতা
তত্ত্বাবধায়ক, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

কমল মেধি
সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা

সঞ্জীৱ কুমাৰ শৰ্মা
সম্পাদক, মুখপত্ৰ

সুবজিৎ দেৱ চৌধুৰী
উপ সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা

প্ৰনজিৎ বৰ
সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ

বৰিতা গোস্বামী
সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

সৰজু দাস
সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

সুকুমাৰ শৰ্মা
সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

পৰ্ণৱীম গোস্বামী
সহ-সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা

উপকুমাৰ শৰ্মা
সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ

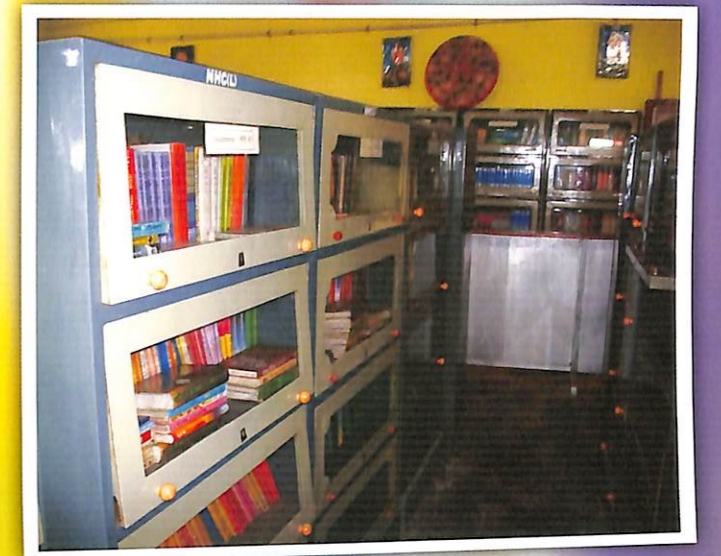
মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক গোটৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

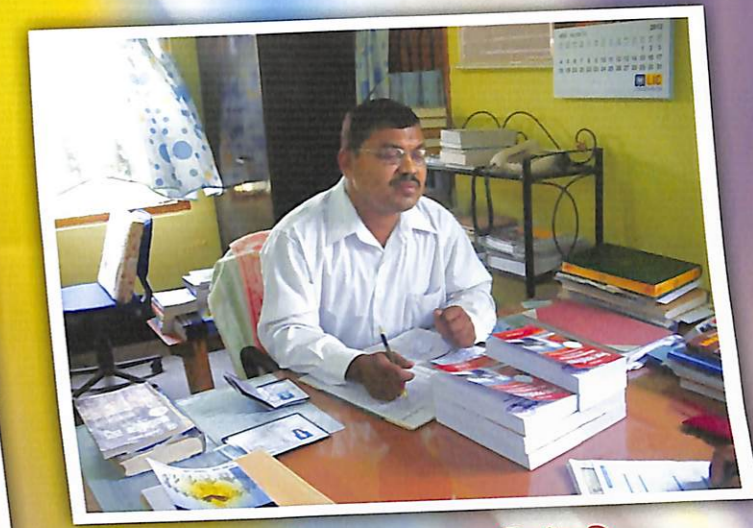
মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী বৃন্দৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালৰ একাংশ

ছাত্ৰ একতা সভা

কৰ্তব্যবত অৱস্থাত পুথিভঁৰালী

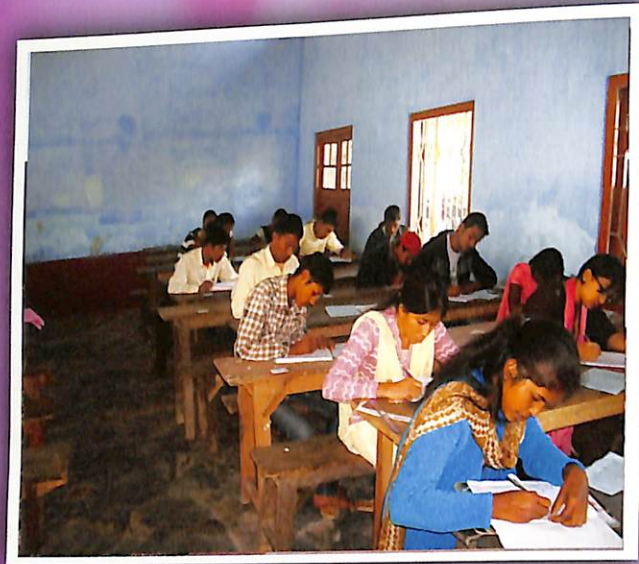
মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা উন্মোচন কৰাৰ মুহূৰ্ত

প্ৰাগ্‌জ্যোতি সম্পাদনা সমিতি

মহাবিদ্যালয়ৰ এটি দৃশ্য

মহাবিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা গৃহৰ এটি দৃশ্য

মহাবিদ্যালয়ৰ শ্বহীদ বেদীত শ্বহীদ তৰ্পণ

নৱাগত আদৰ্শ সভাৰ কেইটিমান মুহূৰ্ত

